Digitaliseret af | Digitised by

Forfatter(e) | Author(s):	Winther, Christian.
Titel | Title:	Brogede Blade : Digte.
Udgivet år og sted | Publication time and place:	Kjøbenhavn : C. A. Reitzel, 1865
Fysiske størrelse | Physical extent:	vi, 353 s.

DK

Materialet er fri af ophavsret. Du kan kopiere, ændre, distribuere eller fremføre værket, også til kommercielle formål, uden at bede om tilladelse. Husk altid at kreditere ophavsmanden.

UK

The work is free of copyright. You can copy, change, distribute or present the work, even for commercial purposes, without asking for permission. Always remember to credit the author.

1957.9.1418

54-86

Brogede Blade.

Digte

af

Christian Winther.

Kjøbenhavn.

C. A. Reitzels Forlag

1865.

Bianco Lunos Bogtrykkeri ved F. S. Muhle.

BIBLIOTHECA REGIA HAFNIENSIS

Indhold.

Til Een. Side

Med Joh. Ewalds Portrait . . . . . 3.

Gjengangeren . . . . . 5.

Bøn til det nye Aar . . . . . 6.

Med et Teppe . . . . . 10.

Tilbageblik . . . . . 12.

Lægedom . . . . . 14.

Taksigelse . . . . . 15.

Blomsterne tale . . . . . 17.

Med en Almanak . . . . . 19.

Med Dantes Digt . . . . . 20.

Eros Fløitespiller . . . . . 21.

I Skumringen . . . . . 25.

I Sommeren . . . . . 27.

Side

Hilsen . . . . . 29.

Klynk og Klage . . . . . 31.

Blandede Digte.

I Rom 1854 . . . . . 37.

Til mig selv . . . . . 45.

Den grønne Bog . . . . . 48.

Med en Pen . . . . . 49.

De to Kilder . . . . . 51.

Stjernen . . . . . 52.

Med Wessels Digte . . . . . 54.

Under Kong Frederik den Syvendes Portrait . . . 55.

Til Ludvig Bødtcher . . . . . 56.

Fra Ludvig Bødtcher . . . . . 57.

Den drømmende Pan . . . . . 59.

Tak for Sidst, til Carl Ploug . . . . . 63.

Hjemvee. Rom 1855 . . . . . 65.

En Veiler . . . . . 68.

Til en Kilde . . . . . 71.

I Mai 1861 . . . . . 73.

Haab . . . . . 76.

Beroligelse . . . . . 78.

Side

Opfordring. Til C. Ploug . . . . . 79.

Mit Hjem . . . . . 81.

Sangfuglen paa Oehlenschlägers Grav . . . . . 82.

Falske Varsler . . . . . 83.

Skuffelse . . . . . 88.

Melkepigen . . . . . 91.

Skovfruens Latter . . . . . 95.

En Kammerjunker . . . . . 100.

Til en sørgende Veninde . . . . . 102.

Til en vis Mand. 1—5 . . . . . 105.

Til en Sanger . . . . . 109.

En fornuftig Samtale . . . . . 110.

Til Erato . . . . . 111.

Det Danske . . . . . 112.

David og Goliath . . . . . 113.

Biskop Absalon . . . . . 114.

Det danske Rigsvaaben . . . . . 115.

Den tappre Landsoldat . . . . . 116.

Til Qvinden . . . . . 117.

Danmarks gode Aand . . . . . 118.

Den sidste paa Skandsen . . . . . 119.

Et indre Syn . . . . . 121.

Side

Til en dansk Dreng . . . . . 123.

Den tydske Marine . . . . . 123.

Til en ung dansk Pige . . . . . 124.

Henrik Pingel . . . . . 126.

En Udvandrer . . . . . 128.

Taksigelse for en Julegave . . . . . 130.

Fra to Husvenner til Fruen . . . . . 132.

Verner. Et Digt i syv Romanzer . . . . . 135.

Genrebilleder . . . . . 175.

Nislens Juleaften . . . . . 289.

Anmærkninger . . . . . 353.

Til Een.

Med Johannes Ewalds Portrait.

Et Billed af en Sanger ſtor
Dig Julefeſten bringer,
Fuldt gjennem Danmarks Skjaldechor
Endnu hans Strænge klinger.

Du, ſom har Øre for en Sang
Og for al Skjønhed Øie,
Som følger kjækt en Tankes Gang
I Dybet og det Høie;

Som har en Sjæl ſaa varm og øm,
Der frit ſig lader vugge
I andre Hjerters ſøde Drøm,
Af andre Hjerters Sukke;

Du i hans Aaſyn læſe vil,
Hvad dunkelt der ſtaaer ſkrevet,
Og i din Tanke lægge til,
Hvad han har lidt og levet.

Du ane vil den rige Skat,
Hiin ædle Pande gjemte,
Det Væld, der strømmed Dag og Nat,
Saasnart han Harpen stemte.

Du vil med Klarhed trænge ind
I disse Dines Mørke,
Og frydes ved hans ømme Sind
Og ved hans Tankes Styrke.

Du mindes vil, at naar i Qvad
Mod Himlen gik hans Stræben,
En Himlens Genius der sad
Usynlig ham paa Læben.

Veemodig vil Du mindes, hvor
Med smerteblandet Glæde
Han sang, og at sin Blomsterflor
I Graad han maatte væde.

Men har Du nydt den Rigdoms Frugt,
Hiin Sangers Træk mon gjemme,
Saa vend igjen dit Hjertes Flugt
Til den, Du har herhjemme.

Gjengangeren.

(Med Aarestrups Digte.)

Du frygter, troer jeg, ikke den Gjenganger,
Der kommer for at smykke Julefesten;
Du aabner dine Arme glad mod Gjæsten,
Og siger: „Ak, vor kjære, tabte Sanger!“

Han er et Væld af Vid, af Tanke svanger,
Og er han end forvoven, kaad forresten,
Og støder stundom Degnen ja selv Præsten, —
Vort frie Sind en Dæmper ei forlanger.

End Ingen har ham seet! Du er den Første,
Der qvæges skal af disse hede Druer,
Jeg vilde, Du ei længe skulde tørste.

Alt, hvad jeg har og faaer af Skjønt og Herligt,
Er dit. Jeg veed, Du Alt imødeskuer
Med Tanken klar og sund, med Hjertet kjærligt.

Bøn til det nye Aar.

Den Gamle har nu lagt sig
Til Evigheden ned;
Den Unge reist og strakt sig
Og kommer alt paa Gled;
Om han vil krybe, dandse
Med Torne eller Krandse,
Det endnu Ingen veed.

End vil han det ei sige,
Men jeg er lige glad;
Fem laer jeg være lige,
Mens saa vi følges ad.
Jeg vil dog nogenlunde
See til, hvad han vil unde
Mig i mit Kruus og Fad.

Hans Fædre, som gik heden,
Var brave nok saavidt;

Imens jeg gik herneden,
Forkjæled de mig tidt.
At stadigt de forærte,
Hvad Hjertet helst begjærte,
Maa jeg bekjende frit.

Hvis i den Unges Øie
Jeg kunde skue ind,
Og hvis jeg kunde bøie
Hans Villie efter min,
Forstod jeg rigtigt Sproget,
Saa vidste jeg nok Noget
At lægge ham paa Sind.

Hver Nat og Dag, der lide,
Er jo hans Aandedrag,
Derfor jeg ved hans Side
Mig holder Nat og Dag;
Ved hvert et Fjed hans Øre
Et Hjertesuk maa høre,
Der bærer frem min Sag:

„Du unge Aar! hør efter,
Mærk ret, hvad jeg faaer sagt,
Der er jo tusind Kræfter
Til Raadighed dig lagt;
Du kunde, hvis Du vilde,

Mig trøste ved din milde
Vidunderlige Magt.

Læg dine Nætters Hvile
Sødt om min Hustrus Barm,
Lad Dagens Stjerne smile
Til hende stærk og varm;
Gjør hendes Veie lette,
Lad Intet hende trætte
Og volde Vee og Harm.

Lad Rosens Kinder rødme
Og møde hendes Mund,
Kog alle Frugters Sødme
For hende, frisk og sund,
At hun — hav det i Minde! —
Husvalelse maa finde
Paa hvert et Bægers Bund.

Hvert Træ, som med sin Skygge
Omhvælver hendes Gang,
En venlig Løvsal bygge
Med Duft og Fuglesang;
Lad ingen Snoge hvisle,
Kun muntre Kilder risle, —
Og gjør ei Stien trang.

Lad Vindens Vinge lufte
Saa blidt som i en Drøm,
Lad alle Blomster dufte
En kraftig Sundhedsstrøm;
Kort sagt, brug dine Evner,
Og hvorsomhelst hun stævner,
Vær kjærlig, mild og øm.

Und hende Mod og Styrke,
At hun kan bære let,
Forjag al Sorgens Mørke, —
Saa handler Du just ret!
Da skal jeg nok ad Aare
Dig synge ved din Baare
Den yndigste Sonet!"

Med et Teppe.

Sov i Nattens Favn saa sødt,
Hvil med Fred i Søvnens Arme,
Og lad dette Teppe varme
Dine Fødder lunt og blødt!

See, en sælsom Trolddomsmagt
Har i disse uldne Traade
Hemmeligt og kjærligt baade
Fred og Ro og Lindring lagt.

Naar Du hviler under det,
Gode Aander dig beskjærme,
Intet tør dit Sind sig nærme,
Som er skummelt eller slet;

Ingen Storm og ingen Sky,
Intet hvad dit Hjerte saarer,
Intet Suk og ingen Taarer, —
Alt det Tunge vil bortflye.

Kun den rene, klare Sol
Skal Du see, Dig glade Tanker
Ovæge, som fra Blomsterranker
Duft af Rose og Viol! —

Ak, men det er kun en Drøm?
Ønsker er det fra mit Hjerte,
Som i Livets Fryd og Smerte
Ligner en Dig viet Strøm!

Alt, hvad der er let og frit,
Alt det venlige og milde
Strømme skal, som fra en Kilde,
Fra mit Hjerte hen til dit.

Tilbageblik.

Nu har jeg da saa mange Gange
Dybt i den kolde Vinters Skjød
Omslagret Dig med mine Sange,
Som Bien om en Kløver sød.

Mens Tanken altid er den samme
Og aldrig den kan blive træt,
Er Vingerne dog næsten lamme,
Saa Flugten ei kan være net.

Det er saa drøveligt et Skue,
Naar en forældet Voltigeur
Vil siirligt svinge sig i Bue,
Men staaer paa Pletten stiv og tør.

Før som en Bæk fra Fjeldets Side,
Som fra en Buestræng en Piil,
Brød Sangens Toner stærke, blide
Sig Vei til Taarer og til Smiil,

Tilgiv, at nu saa langsomt, stille
Den gaaer sin Vandring til dit Bryst!
En Sangfugl mister jo sin Trille
Og Fjederpragt, naar det er Høst.

Er Sangens Vingeslag da lamme,
Saa Flugten ei kan blive net,
Er Hjertets Slag for Dig de samme,
Og det kan aldrig vorde træt!

Lægedom.

Man sætter Rosenstokken hen i Kulde,
Den døier Ondt, saalænge Vintren varer,
Men netop derved den sin Kraft bevarer,
I Vaaren faaer den Knopper mere fulde.

Og derfor var det ogsaa jo, du skulde
Dig tumle mellem Havets Bølgefarer,
Og høre Stormens vildeste Fanfarer,
For blomstrende at komme hjem, Du Hulde!

Skjøndt nu det alt mod Vintrens Tider stunder,
Skal dog mit Hjertes Trofasthed dig være
En Vaar saa varm, mens Somrens Stjerne blunder.

Som Rosen skal dit Hjerte Blomster bære,
Men Blomsten hedder Fred; — og nig Du under
Et venligt Smiil fra dine Øine kjære!

Taksigelse.

Jeg takker Dig for hver en Stund,
Naar Du med Øie og med Mund
Helbredede mit Hjerte,
Og fik min Kummer lagt i Blund
Og friede mig fra Smerte.

Jeg takker Dig for hver en Gang,
Du fik mig vakt til Liv og Sang
Og tændt mig Lys i Tanken,
Saa jeg mig let fra Mørket svang
Med salig Hjertebanken.

Jeg takker Dig for hvert et Blik,
Som venligt mig imøde gik,
Liig Duft med Sommervinden,
Og farved som en Lægedrik
Mig Glædens Blomst paa Kinden.

Jeg takker Dig for hvert et Fjed,
Du vandrede, mens jeg gik med
Og støttede med Armen
Din Arm, som Hjertet blussér ved,
Og fik min Deel af Varmen.

Jeg takker Dig for Alt i Alt,
For hvert et Solglimt, der mig faldt
Haabfuldt som Morgenrøden;
Du har mig jo din Sanger kaldt,
Det bliver jeg til Døden.

Blomsterne tale.

Fra Vinterens Kulde
Vi komme herind
For yndigt, Du Hulde!
At qvæge dit Sind.

Vi kan ei Mirakler,
Men Du er saa kjær
At tage os Stakler
Saadan, som vi er.

Vi kunne ei sjunge
Som Fuglen i Luft,
Vi bruge som Tunge
Vort Smiil og vor Duft.

Vi die, vi sanke
Ved Moderens Bryst
Saamangen sød Tanke
Til Veemod og Lyst.

Og det kan ei feile,
Paa duftende Strøm
Kan Smerten henfeile
En Stund som i Drøm.

Fra Vinterens Kulde
Vi vandred herind
For yndigt, Du Hulde!
At qvæge dit Sind.

Med en Almanak.

See her tre hundredsextifem af Dage!
De staae paa hvidt Papir med sorte Skrifter
Og titte frem, som naar bag Skyens Rifter
De klare Stjerner henad Himlen drage.

Til deres Brødre see de skye tilbage
Og ane deres eget Livs Bedrifter,
Som end i Fremtids Taage bølger, skifter,
Mens Strid og Fred hinanden evigt jage.

For os skal de som Haabets Stjerner tindre,
Der trofast lede os ad ukjendt Bane
Og Smerten over Livets Mørke lindre.

De bæres for os som en hellig Fane,
Der skjænker Mod, saa hver en Morgenhane
Kan vække os til Freden i vort Indre.

Med Dantes Digt.

Igjennem Helveds Ild og Skjærsilds Flammer
Til Paradisets rene, svale Bolig
Med Digteren Du vandre kan fortrolig,
Mens hyggeligt Du sidder i dit Kammer.

Thi Enden seer man dog paa al den Jammer,
Og naar man kjæmpet har mod Stormen trolig,
Han fører til en Egn os, klar og rolig
Som Vaarens Morgengry blandt Skovens Stammer.

Et Billed er det jo paa Livets Kampe,
Som maa bestaaes til Seieren er vundet,
Det nytter ei mod Braaden her at stampe.

Som han, har Himlen ogsaa mig forundet
En kjærlig Haand, der har til Sjælens Lampe
Den milde Olie gydt og Vægen vundet.

Eros Floiteſpiller.

(Efter en antik Gemme.)

Tilegnelſe.

En lille Steen Du her modtage,
Et Blad kun af en ſvunden Flor,
Et Glimt fra Kunſtens klare Dage,
Som har forvildet ſig mod Nord.

Den har viſt lange Veie vandret
Og lagt ſin Sæd i mangt et Bryſt,
Og ſpiret der, og uforandret
I Skjønhed ſeet hvergang en Høſt.

Hvis Haand har baaret den ſom Smykke?
Hvem fik den første Gang til Pant
Paa Troſkab, Kjærlighed og Lykke?
Og Sandhed i Symbolet fandt.

Veemodigt drager den vort Øie
Hen over tusind Slægters Aar.
For Tiden maa sig Livet bøie,
Men evigt Skjønheds Værk bestaaer.

Lad denne Draabe af de Gamles
Paa Skjønhed rige Tankeverld, —
Den skjønne Tanke — lad den samles
Med sine Søstre i din Sjæl!

Eros den yndige Dreng,
Med sine Fløiter for Læberne stod.
Villieløs, bævende
Psyche kom svævende,
Lokket hen over den duftende Eng,
Satte sig trygt ved hans Fod.

Nys laae hun fængslet i Svøb,
Drømte kun dunkelt; men Baandene brast,
Og i den smilende
Vaardag henilende
Hørte hun Fløiternes Triller og Løb, —
Henrykt hun standsed sin Hast.

Omt var hans klingende Spil!
Sødeste Toner det var fra hans Bryst,
Luften opfyldende,
Smigrende, tryllende;
Sittrende sad hun og lyttede til, —
Salig hensunket i Lyst.

Alt blev saa glimrende rigt,
Solen blev blankere, Himlen saa blaa,
Rosen meer duftende,
Vaarvinden luftende
Mildere; som i det yndigste Digt
Skabningens Skjønhed hun saae.

Ned fra Olympen et Tog
Daled, — en Skare, rødkindet og hvid.
Guldfagert lokkede
Genier slokkede
Sig om den Drømmende og hende drog
Høit over Rum, over Tid.

Du, som den Jubel fik skabt,
Eros! Du himmelske! naadig og huld
Hold de sødtklingende,
Salighed bringende
Toner ved Liv, til hun Vingen har tabt
Og vorder atter til Muld!

I Skumringen.

Gaaer jeg ved din Side gjennem Skoven,
Sidder jeg hos Dig paa Strand ved Boven,
Mens det Blaae sig hvælver huldt forboven; —

Aander jeg det Grønnes Duft i Strømme,
Hører jeg mod Bredden Bølgen svømme,
Ak, som fordum vakte søde Drømme; —

Men det hele skjønne Landskabsbilled
Viser sig, skjøndt klart i Livet stillet,
For mit Blik forvirret og forvildet;

Ak, da sniger Veemod fuld af Smerte,
Fulgt af Bitterhed, sig i mit Hjerte,
Thi jeg aner: slukt er Synets Kerte.

Kummerligt og mat jeg flytter Foden,
Ængster mig for Stenen og for Roden,
Sky, usikker stirrer jeg imod den.

Diet er ei meer en tro Veninde,
Som mit Fjed lod sikkert Fæste finde, —
Jeg med Vold maa holde Taaren inde.

Naar en Sommerfugl har mistet Vingen,
Lænkebunden som i Slaveringen
Kryber den i Mulm og sees af Ingen.

Saadan jeg kun langsomt nu kan kravle,
Dunkle Minder trøge Tanker avle,
Fyldt er snart mit Regnskabs sorte Tavle.

Treven, liig et Lastdyr under Aaget,
Vader, som i Dynd, jeg gjennem Sproget,
Og min Tanke er saa dum og taaget.

Lever jeg, da veed jeg, Tiden kommer,
Da jeg ikke meer kan see en Sommer
Med dens grønne Skov, dens Rosenblommer;

Da jeg Solen ei kan see at gløde,
Da mig Kunstens Værker ere døde,
Da mig intet venligt Blik kan møde.

Naar sig Alting da i Nat vil gjemme,
Er dit Haandtryk og din kjære Stemme
Snart det Eneste, jeg kan fornemme.

I Sommer.

Naar jeg kan see lidt Klart og Blaat,
Og intet Slør for Himlen hænger,
Jeg tænker strax: O, det er godt
For Hende, som til Solskin trænger.

Og naar den lune Sommervind
Sig lister frem og vexler, skifter,
Jeg tænker: Nu om hendes Kind
Den ogsaa rigtig venligt vifter.

Og hører jeg bag Lindens Blad
En yndig, kjærlig Fuglestemme,
Jeg tænker: Gid hun var saa glad,
Og Intet havde at forglemme!

Og kan jeg i en natlig Stund
Faae Øine paa din egen Stjerne,
Jeg tænker: Det er den, som Hun
Sin Tanke fæsted til saa gjerne!

Og seer jeg Duggen mild og blød
Sig snige ned til Blomstens Hjerte,
Jeg tænker: Saadan Balsam sød,
O Gud! Du sende hendes Smerte!

Saa al Naturen gjør sin Pligt,
Den maa som Digtermønt mig gjælde;
Jeg selv er fattig nu paa Sligt, —
Kun mine Suk jeg kan ei tælle.

Hilsen.

Med Strængelegen helst i lave Dale
Jeg sad og lyttede til Kildevældet;
Ei steeg til Ridderborgen jeg paa Fjeldet,
Og stemte ei min Stræng i gyldne Sale.
Jeg gik i Skole hos den stille Svale,
Men Ornens Vingeslag med Skræk mig fældede;
Jeg kom ei Taarepilen nær, men hældede
Mit Øre glad til Bøgens friske Tale.
For Byens Larm jeg Markens Stilhed bytted,
Vaarluftens milde Strøm var min Castale,
Og Skovens Guder mine Fjed beskytted.
Du fulgte venligt med den jævne Vandring,
Du mine Urter mig til Krandse knytted, —
Og heri har ei Tiden gjort Forandring.
Det har jeg sagt Dig før? ak ja, i Sange
Og Ord vel altfor mange Gange.

I tunge, lette Vers, i korte, lange,
I Blomsterax, snart fyldige, snart svange.
Men — svier engang Vintrens Is og Vinde,
Til Roden af, min lille Flor,
Saa ingen Blomster meer til Live groer,
Saa veed Du dog, Du min Veninde!
At dybest i mit Hjerte inde
Der lever altid Blomster, hvor Du boer!

Klynk og Klage.

Jeg laae i Foraarsskoven
Ved Stranden, paa den grønne Eng;
Dybt slumrende laae Boven,
De Fugle, troer jeg, var i Seng.
Der var saa tyst og stille
Det hørtes, naar Græshoppen sprang,
Og naar den grønne Bille
Med sine Vinger slog til Sang.

Min Tanke fløi saa fage,
At see de Dage, som hengik,
Men hurtigt kom tilbage
Den atter med nedslaget Blik;
De ligned ikke disse,
Jeg ligned ei mig selv engang,
Saa det blev mig det Visse,
At det var ude med min Sang.

At synke meer og mere,
At blive gammel, sløv og graa,
Det maa nu saadan være, —
Skjøndt det er tungt at bære paa.
Lidt efter lidt Maskinen
Faaer hist og her en Brøst og Bræk,
Og taaler man end Pinen,
Er Hjertets Freidighed dog væk.

Knap kan jeg aande, sukke,
En sandet Ørk er liig mit Bryst;
Jeg kan ei mere dukke
Mig ned i Sangens friske Lyst;
Ak, kunde jeg! — da skulde
En yndig Vagt af Blomster staae
I Flor om Dig, Du Hulde!
Og hver en Sorg paa Flugten slaae!

Men ak! jeg kan jo ikke!
Som den, der sov ved Elverhøi
Og maatte Glemsel drikke,
Saa Tanken ham af Sjælen sløi, —
Saadan min Sjæl er øde,
Og Kilden i min Barm er tør,
Og alle Toner døde,
Som strømmed fra min Læbe før.

Derfor tilgiv, at ringe
Er Strømmen nu af Sang og Ord,
At mine Strænge klinge
Kun mat i Tidens store Chor.
Omsonst jeg higer efter
At smedde noget Rigt og Smukt,
Min Hammer mangler Kræfter;
Men — Essens Ild er ikke slukt!

Blandede Digte.

I Rom 1854.

Jeg atter hende saae
Den babylonske Sløie;
End dækker hendes Bag
De syv berømte Høie;
Hen under hendes Skjørt,
Hen over hendes Fod
Sig vælter end med Dynd
Den skidengule Flod.

Jeg kom i Kuld og Regn
Og endnu Regnen ruskер,
Og Sydens Feber lumsk
Omkring mit Hjerte luskер;
Til Pyramiden hist
Jeg komme kan i Fart, —
Men ellers Alting er
Interessant og rart.

For sex, syv Aar omtrent
Den gamle, frække Qvinde
Led af en svær Colik,
Af altfor frie Vinde;
Som i sin Ungdomstid
Hun bar en Hue rød;
Lombarder og Ladron
Hun lokked til sit Skjød.

Kanoner støbte de
Af hendes Tempelklokker;
Da sneg sig Fatter væk
Paa bare Hosesokker;
Ondt fik hver Cardinal,
Hver Biskop og Abbed
I Maven, og forklædt
De skyndte sig assted.

Men før hun saae sig for,
De tappre franske Tropper
Fik luftet hendes Særk
For liberale Lopper.
End de naturlige
Hun har i Overflod,
Med Præster dele de
Nu atter Folkets Blod.

Nu svulmer Floden op
Gjør Gaderne til Bugter;
Af liflig Frugtbarhed
Her overalt det lugter;
Til Pyramiden hist
Man komme kan i Fart, —
Men ellers Alting er
Interessant og rart.

Men Folket har det godt,
Thi deres gode Pave
Velsigner deres Sjæl,
Om ei just deres Mave;
Her vanker aldrig Kjød
For dem, af Faar og Svin;
Fuldskab afskaffet er,
Thi her er ingen Vin.

De brygge Noget nu
Af Hyldebær og Andet,
Der nok seer ud som Vin,
Men smager reent forbandet;
Til Hoe'det gaaer det ei,
Gjør ikke Barmen varm;
Men hvor det kommer hen,
Det vækker stor Allarm.

Kun Præster derimod
Den rene Vin mon drikke,
Den sætter Fedt, saa den
Bekommer dem vist ikke.
Derfor det er saa klogt,
At Romas Bondemand
Nu saaer, som andet Fæ
Kun Grønt og bare Vand.

Igjennem Corso end
De lette Heste traske,
Og Folket traver med,
Men uden Slør og Maske;
Hans Helighed har reent
Affkaffet denne Skik,
Han unde vil sit Folk
Et frit, uhildet Blik.

Paa patriotisk Sind
Det her ei heller mangler;
Jesuiter gaae omkring
Saa listeligt og angler;
De luge Klinten bort,
De skille Buk fra Faar;
De klippe dette, — hiin
Til Slagterbænken gaaer.

Det er en Fryd at see,
Hvor Alle ere glade,
At fri Madonna blev
For Evas gamle Skade;
Fra hver en Prækestol
Hun bliver gratuleert,
Fordi hun dog tilsidst
Saa vidt er avanceert.

Men her er hundekoldt,
Jeg kan saa grant fornemme
Den sule Febers Haand
Fast om mit Hjerte klemme;
Til Pyramiden hist
Jeg komme kan i Fart, —
Men ellers Alting er
Interessant og rart!

Her prentes kun eet Blad;
Men hvis jeg ret kan skjønne,
Papa nok troer, hans Børn
Bedst trives ved de grønne;
Af Hjertebanken jo
Han selv har meget lidt
Ved uforsigtig Brug
Af dette Sort paa Hvidt.

Hans Capucinerhær
I Fred paa Torv og Gader
Kan nu marchere op
Med Skraal i lange Rader;
De røre kan i Mag
De klokker Dag og Nat;
Til Livvagt de jo har
Den franske Landsoldat.

At ikke Dyden skal
I Luften tage Skade,
Den vover sig ei ud
At gaae paa Torv og Gade;
I Nonneskikkelse
Den her bag Laas og Muur
Ret som en sjelden Fugl
Er sat i Hækkebuur.

End findes overalt
De tusind Nagerier,
Hvorved nu Peer og Poul
I Kunsten sig indvier;
Med Blyant i sin Mund
Og under Arm en Bog
Den Britte gaaer og gloer
Og bliver lige klog.

Ved spanske Trappe sees
De lasede Modeller;
En Tigger uden Been
Der mangler ikke heller;
Tritonen fløiter i
Sit store Tudehorn,
Sommaren synger Jah!
Altsammen som tilforn.

End samles man i Qveld
I snavsede Caffeer;
End tørre Mødrene
For Vindvet deres Bleer;
End vanker hist og her
Et lille Dolkestød;
End æde Kunstnerne
I Julen deres Grød.

Og disse Riddere
Af Meislen og Paletten
End sværme her omkring
Med Raphaels-Baretten;
Med Lionardisk Haar,
Med Buonarotisk Skjæg,
Med Kappen siirligt lagt
I cinqvecentiske Læg.

End deres megen Snak
Om Byens gamle Skrammel
Om Øret suser mig
Og gjør mig ganske vammel.
Til Pyramiden hist
Man komme kan i Fart, —
Men ellers Alting er
Interessant og rart!

Til mig selv.

Er dit Kammer Dig et Hi,
Hvor som Bjørn paa Lab Du suger?
Mens fra Brystet dorsk sig kruger
Søvnens høse Litanie?
Er det ude med din Flugt?
Er din lette Vinge stækket?
Har Dig Nattens Slør alt dækket?
Er din Cithars Streng alt knækket,
Plectret opslidt og forbrugt?

Glemmer Du, at Du er ung?
Hvi har Du saa længe tiet,
Du, til evig Ungdom viet,
Ligger her saa træg og tung?
Hører ei de Timers Dands,
Vækkes ei af døsig Hvile,
Naar de let forbi Dig ile,
Seer ei tusind Øine smile
Til Dig fra Naturens Krands?

Vandrer Solen ei sin Gang
Over Himlens lysblaae Bue?
Blinker Elskovsstjernens Lue
Ei til Nattergalens Sang?
Grønnes ikke Skov og Krat?
Straaler ei fra Rosens Grene
Smiil til Lilierne, de rene?
Seiler ikke blank Selene
Gjennem stille Sommernat?

Slaaer ei Lærken høit i Sky,
Som har lært Dig før at synge?
Dufter ei Violers Klynge
End bag Græsset nok saa bly?
Stormen, misted den sin Kraft?
Bruser ikke Havets Bølger?
Vaagne ei de Tankefølger,
Som sig dybt i Barmen dølger,
End ved Rankens stærke Saft?

Du, der fordum gik saa let,
Hvorfor træder Du saa varlig?
Troer Du Veien mere farlig?
Eller er Du mat og trøt?
Er Du alt saa flau og tam?
Pjaltet næsten, myg som Sivet,
Og af ingen Kjækhed stivet? —

See, har Du ei Skam i Livet,
Bliver Livet Dig til Skam!

Blæs fra Dig den tunge Sky!
Om paa Kræfter end det kniber,
Naar Du raſk dit Værktøi griber,
Vaagne Kræfterne paany!
Vil Du blot, saa kan Du godt!
Skam Dig dog for en Ulykke!
Jag paa Døren hver en Nykke,
Reis Dig kjækt og spil et Stykke, —
Det er jo en Skam og Spot!

Lad dog, som Du var en Mand!
Hjertet op i Liv, min Bedste!
Frem med een af Gudens Heste,
Saa afsted saa flink, Du kan!
Knuus Forsagtheds falske Speil!
Riv Dig ud af Dødens Snare,
Drik Begeistrings Viin, den klare! —
Lig ei fast, naar Du kan fare
Freidigt frem for fulde Seil!

Den grønne Bog.

Til C. Hauch.

Motto. Hvor Musen ham saa sender hen
I Kunstens rige Land,
Han synger som en Ungersvend
Og tænker som en Mand.

Den grønne Bog er for mit Øie
Lig Vaarens friske, bløde Høie
Med Duft af Urter og af Træer,
Og seer jeg paa den rigtig nøie,
Staaer Alt i Ungdoms Rosenskjær.

Den grønne Bog mig er en Ranke,
Som, fuld af Druer søde, blanke,
Mig lokker hid til liflig Lyst;
Og tager jeg mig for at sanke,
En Fest de skabe i mit Bryst.

Den grønne Bog skal have hjemme
Her ved min Barm, at jeg kan glemme,
Hvad Tiden bringer Sygt og Tungt;
Jeg bader Hjertet i dens Stemme,
Saa det sig føler sundt og ungt!

Med en Pen.

(Til Walter Runeberg, da han reiste.)

Du trænger ei til Stav og Støtte,
Og derfor faaer Du ingen Stok;
Du har jo stærke Lemmer nok
Til Dig i Verden frem at flytte.

Du trænger ei til Lys og Lygte
At klare Veien for Din Fod;
Du har din Ungdoms rene Mod,
Hvad kan Du da i Natten frygte?

Du trænger ei til Glar og Kikkert;
Alt Godt og Net, alt Krumt og Ret
Dit Øie dømmer skarpt og let, —
Dit Syn er klart, dit Blik er sikkert.

Hvad et Compas — det gad jeg vide, —
Dig skulde gavne paa din Vei;
Det Bedste — hvis jeg feiler ei —
Har Du i Brystets venstre Side.

Jeg derfor kuns en Pen Dig skjænker;
Det er dog altid som et Baand,
At have Pennen strax ved Haand,
Naar man paa sine Venner tænker.

De to Kilder.

Langs Livets Vei to Kildevæld der rinder,
Det ene sødt, det andet bedsk Du finder.

Vil Du med Sødt hver Stund din Læbe væde,
Da taber snart dets Sødme al sin Glæde.

Og saaer Du Bægret kun med Bedsk ikkjænket,
Er snart din Sjæl i Dødens Afgrund sænket.

Guds Viisdom dog har blandet begge Strømme,
Derfor til evigt Liv vi Kalken tømme.

Stjernen.

Tidt vælge vi med barnlig Lyst os gjerne
Blandt Nattehimlens Hær en Yndlingsstjerne.

Den bliver os saa kjær; i høie Bolig
Vi har i den en venlig, taus Fortrolig.

I Sorg og Fryd vi sende til den Blanke
Vort Hjertes Suk, vor hemmeligste Tanke.

Naar vi af Dagens Larm og Brimmel trænges,
Vi efter Nattens trygge Stilhed længes.

Da hver en Smerte, hvert et elsket Minde
Vi til det fjerne, tause Vidne binde.

Naar Tvivlens Bølge vildt omkring os jager,
Til Fred og Trøst dens Lys os opad drager.

Og naar vi her engang forlade Hjemmet,
Er i det nye Hjem vi heelt ei fremmed.

De mange Tankevenner, did vi sendte,
End leve der, og os ved Veien vente.

Ved Stjernens Fakkel, mens vi opad stige,
De lede os mod det Uendelige.

Med Wesels Digte.

(Til Carl Snoilsky.)

Han leved heelt, man skulde troe,
I Viddets Lyn, Forstandens Kjerte;
Men tidt hans Sjæl dog, naar han loe,
Sig vaanded dybt i Qval og Smerte.
Og det er Det, som Faa kun veed,
At tidt en Strøm af Bitterhed
Sig lønligt gjennem Stammen bugter,
Der bærer os de søde Frugter.
Pluk Frugten kun og lad dens Saft
Med lystig Ild og freidig Kraft
Dig gjennem alle Aarer drage
Og Øieblikkets Sky forjage.

Under Kong Frederik d. 7des Portrait.

I Høisal og i fattig Vraa opstillet
En Husgud skal os være nu Dit Billed.
En evig Blomsterkrands vil Danmark flette
Omkring Dit elskte Navn, Du Folkets Kjære!
Og af Din Priis for Verden frem at bære,
Skal danske Harper aldrig vorde trætte.

Til Ludvig Bødtcher.

Endnu dit Sind er let og glad
Som Lærken under Vaarens Himmel;
End faaer det jo sit friske Bad
I Phantasiens Blomstervrimmel.

Din Sang er liflig, klar og sød
Som Draaben, der bag Blomsterstøvet
Er gjemt i Liliens Jomfruskjød,
Før Kubens Flyver den har røvet.

O, lad den ikke veires hen
Og tabe sig i Tidens Taage;
O, slaa din Strœng og syng igjen,
Mens dine Genier end vaage.

Fra Ludvig Bødtcher.

Mens Sneen dryssed sit kolde Bad,
Og Himlen var mørk at skue,
Faldt pludselig ned som et Rosenblad
Dit yndige Digt i min Stue.

Og Harpen toned gjennem mit Sind,
Meer sødt end jeg følte det længe,
Men ogsaa Rødme farved min Kind,
Jeg tænkte paa — Støv og paa Strænge.

Ak Du! hvem din Musa blev evig huld,
Hver dristig Bøn tør Du vove:
Din Troskab hun lønner med alt sit Guld
Og sine grønneste Skove.

Men jeg, en utro, letsindig Svend,
Hvad Gave vil min kunne sende, —
Jeg tidt lod Maaneder, Aar gaae hen,
Og tænkte aldrig paa hende.

Nu mangler mig fast en Sangers Mod,
Naar min Haand vil Harpen tage,
Og dog var hun altid saa himmelsk god,
Og tilgav, og vendte tilbage.

Og dersom hun nu omsvæver mig
Og er hos min Aand tilstede,
Da er det blot for at takke Dig
Og for at volde Dig Glæde!

Ludv. Badtcher.

Den drømmende Pan.

(Efter en antik Gemme.)

Med Fløiten hængt i grønne Grene,
Og Staven henslængt ved sin Fod,
Han sidder der saa taus, alene,
Med Haand paa Kind, ved Træets Rod.

Dybt i hans Indre vist det drømmer,
Mens Sommervinden luun og øm
Omkring hans Øre sagte svømmer,
Som Melodien til hans Drøm.

Men stum er Fløiten hist paa Ranken,
En Verdens Rigdom i den boer,
Tidt fik den tolket Hjertets Banken
Langt mere klart end Tungens Ord.

Hans Vemod drømmer om den Skjønne,
Der flyede ham med lette Fjed,
Og som, forvandlet til det grønne
Sivrør, stod bly ved Flodens Bred.

Da lytted han, mod Vandet bøiet,
Til Sivets Suk; han skar det af,
Og fik sin Fløite sammensøiet,
Og den hans Længsel Lindring gav.

Han i dens Toner sødt udaanded,
Hvad stærkt sig rørte i hans Bryst,
Naar det i Oval sig bittert vaanded,
Naar høit det jublede med Lyst.

Den Ild som i hans Hjerte ulmed,
Han blæste i det døde Siv,
Og mens det huldt hans Smerte dulmed,
Det skjænked tusind Sange Liv;

Saa Jægeren i de dunkle Skove
Og Hyrden paa den lyse Vang,
Og Fiskeren paa blanke Vove
Fik Tanke først til Spil og Sang.

Ja, han, den Gud for Alnaturen,
Da Guder mod Giganter drog,
Saa vældigt blæste Musling-Luren,
At Rædsel Jordens Yngel slog! —

Her drømmer han om hine Fester,
Hvor han i skjønne Nymphers Flok
Beruset sprang blandt glade Gjæster
Med Vedbend om sin brune Lok;

Hvor han begeistret og forvoven,
Mens høit han Thyrsusstaven svang,
Med Bacchus rased gjennem Skoven
Til Fløiters og Cymbalers Klang.

Han mindes mangen Skovens Datter,
Der, druefrisk og luevarm,
Med vilde Kys og kjælen Latter
Ham krysted til sin fulde Barm. —

I Skovens Dyb, bag Løv og Grene
Har han snart hist, snart her sin Bo,
Hvor han vil drømme trygt alene, —
En Helligdom for stille Ro.

Vee den forvovne Dødelige,
Hvis Øie saae den stærke Gud!
Gaaer han ei brat til Nattens Rige,
Saa slukkes Tankens Lys ham ud.

Kom ei i Høstens gyldne Dage
Hans dunkle Helligdom for nær;
En uforklarlig Rædsel jage
Dig vil paa Flugt fra Skovens Træ'r.

Hvo med vanhellig Haand afslører
Naturens kydske Løndoms Bud,
Ei Himlens Magter meer tilhører,
Vanvittig troer han selv sig Gud! —

End lever Pan; med Ungdomsvælde
Han virker end hver Høst og Vaar;
Ham har ei Tiden kunnet fælde, —
En Guddom tæller ingen Aar.

Tak for sidst, til Carl Ploug.

Selv seer jeg heelt klarligt, hvor lidt jeg er Mester,
Jeg holder ei Værksted, ei Svende jeg fæster,
Men hjælper mig ene, med Næppe og Nød.
Dog havde Du staaet hos mig, i mit Brød
Og lært dine Haandgreb med Hammer og Fiil,
Og gjort dine Prøver med Sværd og med Piil,
Jeg havde Dig sikkert et Lærebrev skrevet,
Som vilde til Hæder og Ære Dig blevet,
Og jævnet Dig Veien, naar bort fra dit Hjem
Du gav Dig paa Vandring og fægted Dig frem!
Men selv er Du Mester i Stort og i Smaat,
Selv holder Du Værksted og holder det godt!
Den kunstrige Hammer haandfærdigt Du svinger
Saa Slagene drøne og Gnisten den springer;
Ved himmelske Luer i Hjertedybs Esse
Du Glavind mon gløde og hærde og hvæsse,
Hvis Balge Du smykker med Løvværk og Billed,
Saa klart det kan skues, at selv Du har villet!

De Pile, Du smedder med Ægg og med Odd,
Som Bien forsynte med Honning og Braad,
Dem sender Du vidt over Land, over Stad,
Og lader dem tone som liflige Qvad,
Lig Daglærkens Qvidder, lig Hærfuglens Sange
De vække de slumrende Kjæmper paa Vange,
De livne hvert Hjerte saa døsigt og sløvt,
Og aabne hvert Øie forstokket og døvt;
De føre de Dumme med sindrige Raad,
De spore de Feige til Manddom og Daad.
Ja, derfor med Skjel hver en Dannemand priser
Dig for dine kjække, fuldtonende Viser!
Din Sang har, som Malmet, jo Klangen og Vægten,
Den ligner jo ei min „blødagtige Smægten".
Din prægtige Hilsen, dens mandige Stemme
Skal jeg og mit Hjerte ret aldrig forglemme!

Hjemvee.

(Rom, i Mai 1855.)

O Skov, hvor mine Drømme boer,
Du Hav, som drukned tidt min Kummer,
Du Hegn, som Dig saa lønligt snoer,
Og skygged om min lette Slummer;
Du lille Fugl, som qvik og bly
Saae ned paa mig fra Bøgens Grene,
Naar jeg i Hvidtjørnbuskens Ly
Mig følte lykkelig og ene;

I har mig dog vel ei forgjæt?
Siig, vil I venligt mig modtage,
Naar jeg, til Døden mat og træt,
Til Eders Hjem tør atter drage?
Siig, vil med samme Kjærlighed,
Som før, I atter Kræfter give,
At jeg kan glemme, hvad jeg led,
Og vække mig min Sang til Live?

Thi den er død, og jeg er død,
I dette gamle, skumle Tempel,
Som smuldrer i sin Fortids Skjød
Med Storheds halvudslidte Stempel.
Den stakkels Slægt, som kryber om
Paa sine Minders sjunkne Grave,
Har skræmmet Sangen fra mig, som
Et natligt Syn i Dødens Have.

I denne rene Luft min Sjæl
Sig, som en Orm i Støvet, vrider,
Og midt i Skjønheds rige Væld
Af Feberangst og Tørst den lider.
Den friske yppige Natur,
Huldt straalende med Frugt og Ranker,
Har, som en fugtig Fængselsmuur,
Indsnevret alle mine Tanker.

Ja, liig en fangen Trækfugl, der
Med stækket Vinge tam maa vandre
Blandt Mennesker, med Længsel seer
I Luften svæve bort de Andre,
Jeg lader Diet følge med
Hver Sky, som over Himlen seiler,
Og i mit Hjertes Bitterhed
Forvrængt og styg sig Skjønhed speiler.

Men snart — Gud give det saasandt! —
Snart skal jeg staae paa Hjemmets Slette;
Da falder Lænken, som mig bandt,
Min Sjæl tør atter Vingen lette.
Jeg høre skal det stærke Hav
Tilraabe mig med mægtig Stemme;
Min Sang skal vaagne i sin Grav,
Jeg selv skal reise mig — og glemme!

En Beiler.

Hvad sagde saa din Fader,
Allerkjæresten min,
Saa saur og siin!
Hvad sagde saa din Fader
Om Beileren din?
Han sagde: det er en fattig Hund,
Hans Pengeskriin har ingen Bund!
Jeg svared: det intet skader,
Naar kun han bliver min.

Hvad sagde din Moder kjære,
Allerkjæresten min,
Saa saur og siin,
Hvad sagde din Moder kjære
Om Beileren din?
Hun sagde: det er en ringe Skjelm,
Han fører hverken Skjold eller Hjelm!
Jeg svared: han har nok af Ære,
Naar han kun bliver min!

Hvad sagde saa din Amme,
Allerkjæresten min,
Saa saur og siin!
Hvad sagde saa din Amme
Om Beileren din?
Hun sagde: han er altfor styg,
Med skjæve Been og puklet Ryg!
Jeg sagde: det er det Samme
Naar kun han bliver min.

Hvad sagde saa din Broder,
Allerkjæresten min,
Saa saur og siin!
Hvad sagde saa din Broder
Om Beileren din?
Han sagde: det er et topmaalt Fæ,
Han kan ei skille Taarn fra Træ!
Jeg svared: derpaa jeg boder,
Naar først han bliver min.

Hvad sagde saa din Søster,
Allerkjæresten min,
Saa saur og siin!
Hvad sagde saa din Søster
Om Beileren din?

Hun sagde: det er et farligt Skarn,
Han Fader er til mit lille Barn!
Jeg svared: den lumpne Kryster
Skal aldrig vorde min.

Til en Kilde.

Rislende Kilde! hvad tænker Du paa?
Lokket af Himlens forræderske Blaa
Iler Du op af din Bugge,
Springer Du frem af din hjemlige Braa,
Ak, for at synge og sukke!

Ukjendt og stille Du vandred og løb
Dybt i det Dunkle, hvor Rødderne krøb,
Mens af din Nektar de suged;
Muldvarpen saae Du i sløielsblødt Svøb,
Skatten og Dragen, som ruged.

Tusinde Øine vil følge din Vei,
Solen og Maanen genere sig ei,
Stjernerne titte fraoven;
Ellen og Bøgen vil vogte paa Dig,
Alle Smaablomster i Skoven.

Høre Du maa deres klogtige Ord,
Om Du er klar, om Du siirligt Dig snoer,
Vil de forstaae og bedømme;
Ane dog ei, hvad i Dybet Dig boer,
Ei dine lifligste Drømme.

Lædske Du skal baade Brøndkars og Flæg,
Rotten, der lister sig hid fra sin Væg,
Skovmusen hist fra sin Hule,
Soen, der kommer og dypper sit Skjæg,
Ovien sin slimede Mule.

Tankeløst suge de alle dit Væld,
Drikke og gaae uden Tak og Farvel; —
Dog maa Du bede Vorherre,
At ei en Skjald med sin Lire i Ovæld
Kommer, — da bliver det værre.

Rislende Kilde! Du haabe ei paa
Atter din rolige Vugge at naae,
Aldrig Du kommer tilbage!
Glemselens Hav er vel bittert, — dog saa
Hviler Du der og din Klage!

I Mai 1861.

Det er saa koldt, det er saa trist,
Og Vintren knap er omme;
Smaablomster spørge her og hist,
Om ogsaa de tør komme?
Violen atter vandred hjem
Med Blade sønderrevne,
Og Bøgens Øine titte frem
Forsigtige og trevne.

Skylregnen mærker Gavl og Muur
Med lange, vaade Runer,
Og Nordenvinden streng og suur
Trompeter og basuner.
I Vaarens unge Mælkeskjæg
Der hænger frosne Tapper,
Og Haglen spiller „Næst-til-Væg"
Med sine hvide Knapper.

Den spæde Fugl, som næppe tør
Paa nøgne Grene hoppe,
Sig lister til Fru Sommers Dør
At see, om hun er oppe.
Gran, hendes Portner, hvisker Nei!
Og med sit Hoved rokker;
Den Stakkel flyver taus sin Vei
Med sine Sølverklokker.

Hun sover trygt, den Frue fiin,
Med Kinden paa sin Pude,
Tæt svøber hun sig i sit Liin,
Mens Stormen gaaer derude.
Hun hører kun Sneeklokken slaae,
Men ingen Fuglesange,
Saa hun kan aldrig falde paa,
At Klokken er saa mange.

O, sødeste Madame! Vaagn op
Og smyk Dig i dit Kammer
Med Gyldenlak og Rosenknop,
Kom ud og end vor Jammer!
Vi staae i Flok paa Mark og Eng
Forfrosne her og slingre;
Vi kan knap røre Harpens Stræng
Med vore valne Fingre.

Kom snart, saa skal Du bare see,
Du Dronning i det Grønne!
Hvor hvert et Blomsterbarn vil lee,
Som næppe nu kan skjønne.
Knap tindre dine Øine blaae,
Og dine Kinder gløde,
Før Jubelsang fra hver en Vraa
Vil strømme Dig imøde.

Da vil Du bringe Lægedom
Til mangt et saaret Hjerte,
Sød Balsam til det ene, som
Jeg veed, har nok af Smerte.
O, gjorde Du dets Byrde let,
Og gav det Fred og Lise,
Jeg vilde aldrig blive træt
I Sangen Dig at prise!

Haab.

Maaskee jeg dog, naar Svalen kommer,
Endnu engang skal see en Sommer,
Og under Bøgens Løvtag gaae,
Og aande Blomsterduft i Strømme,
Der vækker mine gamle Drømme,
Dem Nattens Slør alt hviler paa.

Maaskee jeg dog, før Lyset svinder,
Engang endnu mig Lindring finder
I Havets kolde, friske Skjød,
Hvis Bølger klare, stærke, vilde
Har tidt gjort Hjertets Slag saa milde,
Og Livets Malurt melkesød.

Maaskee dog, førend Dagen ender,
Endnu mig Sanggudinden sender
Et Smiil, der tænder i mit Bryst
En klar, en blomsterfarvet Lue,
Mig selv, min egen søde Frue
Og et Par andre Folk til Lyst.

Maaskee jeg dog, før Sol vil dale,
Endnu engang skal høre Tale
Om Danmark, løst af Tvivlens Baand,
Og ikke længer see den Kydske
Staae bleg af Rædsel for den tydske
Voldtagers frække, ublue Haand.

Men skeer det ei, saa vil jeg sige
Farvel til Dagens Lys og stige
Besindig ned til Flodens Rand,
Og — siden jeg mig ei kan værge, —
Mig sætte tvær i Charons Færge,
Og tabe mig i Skyggers Land.

Beroligelse.

Der er ei nogen Glæde heel paa Jorden,
En Sødme uden Bittert findes næppe,
Man Tønden faaer og høster kun en Skjeppe,
Og ingen Sommer faaer man uden Torden.

Gaaer Solen op, saa gaaer en Taage for den,
Tidt for en Dyne gives kun et Teppe,
Ved Siden af Violen staaer en Skræppe, —
Dog — dette Alt er sagtens i sin Orden.

Det kan vel tænkes, at vi stakkels Dukker
Blev altfor krye, hvis ikke fra Olympen
Der blev sat Bitterhed til Livets Sukker.

Zeus leer i Skjægget ad vort Gisp, vor Krympen;
Saa lad os lee med ham, at han kan kjende,
Vi veed, det Hele dog engang faaer Ende.

Opfordring.

(Til C. Ploug.)

Du som vælter Blokken med Titanisk Armkraft
Op ad Dagens Fjeld, lige til øverste Top,
La'er den saa rulle med Bulder og Døn over Steen, gjennem Smaakrat,
Skræmmende Ogler frem, frem mangen skrigende Fugl:
Har Skysamleren ei endnu forundt Dig en Stund til
Frit at drage dit Veir, tørre din Pande og Kind?
Nærmed sig ei din Ven, hiin qvindeklædte Apollon,
Uden Bue og Piil, kun med sin Lyra ved Haand?
Sendte han ei fra sin straalende Vogn Dig livsaligt et Smiil, som
Vakte Sangen, der sødt slumrer som Barn i dit Bryst?

O, vend ikke dit Blik fra de hellige Glimt af hans Gunst, men
Grib Secundet og stem Citharens Stræng og dit Sinds.
Hvilen skjænker Dig Kraft, men os dine sindrige Drømme.
Qvæget Du iler paany kjækt til din strenge Bedrift!

Mit Hjem.

Du kjender vel det lille, skjønne Land?
Omkring dets Kyst sig snoer det salte Vand,
Lunnt Bøgeskoven skygger, og fra Muld
Sig Hvedeaxet skyder op som Guld.
Du kjender det? o, der, kun der
Kan Livets Sorg og Fryd mig vorde kjær!

Du kjender vel den lave, stille Bo?
I Stuen er der Fred, i Kamret Ro.
For Vindvet vifter Lindens brede Blad,
Og Spurven qviddrer, Solen smiler glad.
Du kjender den? o, der, kun der
Jeg drømme kan og saae min Drøm saa kjær!

Du kjender vore Fædres gamle Vang,
Saa rig paa stolte Minder, Sagn og Sang?
Hvis Alvorsstemme vækker i mit Bryst
En Længsels Smerter og en Veemods Lyst?
Du kjender den? o, der, kun der
Jeg føler mig paa Jord meest Himlen nær!

Sangfuglen ved Oehlenschlägers Grav.

De lagde ham ved Vintertid i Graven;
Men kjære Hænder fletted ømt af Blade
En fyldig Krands, at smukt det skulde lade,
Som var det Vaaren selv, der bragte Gaven.

Men næppe aanded Mildhed over Haven,
Saa kom en lille Fugl, een af de glade,
I Krandsens tørre Løvværk tog den Stade
Og sang: Min Rede? her just vil jeg lav'en.

I visne Løv jeg sidde vil og synge,
Mens Skoven med de friske Knopper pranger;
Jeg i hans søde Slummer vil indslynge

En Krands af Triller, klare Toneslanger,
Lig Himlens Gloria, hiin Englekynge,
Der hisset jubler om den skjønne Sanger.

Falske Varsler.

Jeg hviled sødt ved Klintens Bryst,
Mens Dal og Kyst
Laae slumrende og stille;
Det dufted i den grønne Lund,
Kun af og til fra Droslens Mund
Der klang en sagte Trille.

Alvorligt Havets Øie saae
Op mod det Blaae,
Alvorlig stirred Himlen;
Blankt bæved Edderkoppens Net,
Og Sommerfuglen boltred let
Hen over Urtevrimlen.

Der var en Veemod i mit Sind,
Ned ad min Kind
Jeg følte Taaren vandre;
Hvorfor den kom? jeg veed det ei,
Den kom og gik sin stille Vei
Kun som de mange andre.

Da aabned sig det grønne Bjerg,
Ud steg en Dværg,
Han venligt ad mig vinked.
Taus fulgte jeg hans tause Kald,
Ind skred jeg i den svale Hal,
Hvor Kildens Aarer blinked.

Den Hal — jeg havde seet den før,
Dens hvalte Dør;
Den Tid var længst forsvundet.
Fra hver en Vraa kom Bjergets Møer
Med Rosenkind, i hviden Slør
Det blonde Haar opbundet.

De svævede omkring mig let
Og bad mig ret
Saa yndigt om at synge.
Jeg sang; men det var ei den Røst,
Som fordum vakte Liv og Lyst
I deres muntre Klynge.

Den var saa mat, den var saa raa!
Jeg ængstlig saae
Dem hviskende sig samle:
„Drag bort igjen! hvad vil Du her?
Vi see det nu, Du gammel er,
Men Du er ei den Gamle!“

Jeg ene stod og listed ned
Til Havets Bred,
I Bølgen jeg mig dukked.
Og Dybets Piger kom i Flok
Med fyldig Lænd, med brune Lok,
De smiled, sang og sukked.

De lokked mig med kjærligt Navn,
Men af min Favn
Med Rædsel de sig droge:
„Din Sang var Ild, nu er den Is!"
Og ud af deres Paradis
Med Latter de mig joge.

Jeg nærmed mig til Bondens Tag
Den travle Dag,
Da Hveden just blev bunden;
Og Karl og Pige vented paa,
Min Sang, som fordum, skulde gaae
Fra Hjertet og fra Munden.

Mens rask de deres Leer sleb,
Jeg tog et Greb
I Cithrens Tonekrandse;
De standsed undrende og saae,
At ei, som før, jeg kunde faae
De Piger til at dandse.

I Skov, hvor Fugle sov saa blidt,
Før kunde tidt
Min Sang til Sang dem vække;
Jeg sang med stærkt bevæget Sind,
Men dybere de slumred ind
I Træ, i Busk og Hække.

Fortabt, forskudt, i Nød og Sorg
Mod Slot og Borg
Jeg hæved bly min Stemme;
Man naadigt fra Balconen saae,
Man vendte sig og lod mig gaae, —
Der var jeg aldrig hjemme!

Jeg flygted ud fra Skov og Krat
I dunkle Nat,
Paa Heden ud, den vilde;
Mig syntes, spodsk og skadefroe
Nu alle Himlens Stjerner loe,
Som før mig var saa milde.

Da — vaagned jeg ved Bjergets Bryst,
Og Dal og Kyst
Huldt smiled mig imøde;
Op sprang jeg i fortvivlet Mod,
Jeg følte alt mit Hjerteblod
I Harme vildt at gløde.

Men fast jeg stod paa Klintens Steen,
Min Arm, mit Been
Jeg strammed og jeg strakte;
Med knytted Haand jeg slog mit Bryst,
Og prøved i en Sang min Røst,
Hvad end den kunde magte.

Det freidigt klang af Hjertensgrund
Fra Morgenstund
Til Aftensvalen silde;
Og alle Venner fandt jeg troe,
Ja, selv de søde Sjerner loe,
Men nu saa venligt milde.

Endnu er ei min Sjæl udtømt,
De var kun drømt,
De fæle Varselsyner.
Jeg trodser dem! frem Funken sprang,
Der end, som fordum mangen Gang,
Mit Hjerte gjennemlyner!

Skuffelse.

Mellem Aprikosens Grene
Jeg titted ad Vindvet ind;
Damen sad der alene
Med Smiil omkring sin Kind.

Hvad var der vel i Bogen,
Som just hun læste nys?
Jeg saae jo, hvor hun tog'en,
Og gav den tusind Kys.

Men da jeg traadte dristigt
Derind med lette Trin,
Jeg saae, hun skjød den listigt
Under sit Sytøi ind.

Aldrig kunde hun lære
Tydsk, Engelsk eller Fransk;
Det kunde ei Andet være,
Bogen var altsaa dansk.

En streng Kritik i Smagen
Er ei just hendes Sag;
I Stegen, Kogen, Bagen
Har hun en udsøgt Smag.

Hvem er det da hun hylder
For Alvor eller Skjerts?
Mon Frederik Paludan-Müller?
Eller ogsaa Henrik Hertz?

Hun kysser vel Hauchs Romanzer?
Og deri gjør hun Ret.
Eller Rhythmerne, der dandser
Til Heibergs Lyra let?

Mon hun sit Hjerte qvæger
I Ewalds Digter-Elv?
Hos Kjæmpen Oehlenschläger?
Eller — Guder! — hos mig selv?

Ak, hvor det kildred lønligt!
Jeg tænkte: „Det gaaer vel an!"
Og bad hende da saa bønligt
At hente mig et Glas Vand.

Hun gik, — og i det næste
Moment jeg Bogen tog.
Hvad var det saa, hun læste?
Fru Mangors Kogebog!

Melkepigen.

(En Anecdote.)

Hun var en lille, fattig Een,
Men rosenrød, hvid som en Lilie,
Og rendte over Markens Tillie
Paa to utroligt nette Been;
De fine, bøielige Hænder
Sig slutted til en fyldig Arm,
Og Læben røbed purpurvarm
En Rad af perlehvide Tænder.

Hun fra sin Husbonds Bo hver Dag
Til Byen bragte Melk og Fløde,
Og Alle hende kom imøde
Med Venlighed og Velbehag;
Thi, kom hun ind i Gadestimlen,
Hun som en lille, smidig Snog
Sig snoede siirligt med sit Aag
Paa Skuldren let igjennem Brimlen.

Naar hendes klare Stemme lød,
Og man fik eet af hendes Blikke,
Saa tvivled man aldeles ikke,
At Melken jo var feed og sød;
Saa solgte hun da væk for Fode
Og tømte dagligt sine Kar;
At kjøbe Melk hos hende var
I Byen næsten blevet Mode.

I Klæder var hun flot og fiin,
Med høirød Bul, med Sølverkjede,
Med Skjørtet blaat, med Baand saa brede,
Med Perlesnor og Kniplingsliin;
Med Sølvlaas hun sit Livbaand spændte;
Men naar man saa sig tænkte om,
Hvorfra dog al den Stads vel kom?
Den Rigdomskilde Ingen kjendte.

Begribeligt det er og vist,
At mangen Svend paa hende tænkte;
Af Beilere hun fik en Mængde,
Og tog en Lieutenant saa tilsidst.
At han var een af de honette,
Med Hjertet paa det rette Sted,
Smækfuldt af Mod og Kjærlighed,
Det bør med Sandhed jeg berette.

Engang spadsered begge To
Just paa den Vei, som hun saa ofte
Var vandret i sin Bondekofte,
Da hun bar Melk fra Bondens Bo.
Nu gik i Fløil den unge Frue,
Med Parasol, med Hat og Slør,
Men ak! ei nær saa kjøn, som før
I Badmelsskjørt og Liin og Hue.

Da kom de netop til et Sted,
Hvor tæt ved Stien var en lille,
Fuldtspringende og vever Kilde,
Som tidt hun havde hvilet ved.
Den sendte sine Straaler klare
Saa kjækt ud mellem Græs og Ovisk,
Som var den sig en Sag bevidst,
Den havde Lyst at aabenbare.

Hun standsed, slap sin Herres Arm
Og strakte ud sin Haand den lille,
Begeistret mod den rige Kilde,
Mens Kinden blussed rød og varm.
Hun rørt paa Hjertet Haanden lagde,
I Øiet stod en Taare blank,
Og mens den heed i Kilden sank,
Med skjelmske Smiil om Mund hun sagde:

„Du var min Ven, o, Kilde klar!
Jeg mindes vil i hele Livet,
Hvad mig din Gavmildhed har givet,
Du er mig evig dyrebar!
Du lod mig kaste Skjørt og Hue,
Som ved et yndigt Tryllespil
Din Rigdom har jo gjort mig til
En Lieutnants lykkelige Frue!"

Skovfruens Latter.

En stille Sommeraftenstund
Ved Døren stod de Begge,
Omt paa hans Skulder vilde hun
Sin trinde Arm just lægge.

Men Svenden ændsed, stum og mut
Henover Riflen bøiet,
Ei med et Blik den søde Glut,
Som stirred ham i Øiet.

Hun smiled: „drømmer Du igjen?
Du er ei meer den Gamle!
Hvor flyve dine Tanker hen?
See til, Du kan dem samle!"

Op foer han, som han saae et Syn,
Af sine Drømmes Dvale;
Ud fra hans Øine skjød et Lyn
Ved Pigebarnets Tale.

Hun sagde: „Du er ikke glad,
Johan! Du er forandret;
Ak, under Bøgens dunkle Blad
Har Du forlænge vandret!

Forlad den vilde Jægerfærd,
Ei Riflen meer Du røre!
Bliv her hos os i Fred og lær
I Fred vor Ploug at kjøre.

Det er saa kjært og ingen Skam,
Det kan Du sagtens vide,
At røgte Qvie, Tyr og Lam
Og stolten Hingst at ride.

Det er saa kjært og ingen Spot
At sprede Sæd i Furen,
Og binde Ferskengrenen godt
Og Ranken op til Muren.

Det er saa kjært og ingen Spee,
Ydmygt som Natviolen
At see, hvor Havens Blomster lee
Og takke Gud for Solen.

Det er en Fryd, en Glæde sød,
En Jubel uden Lige
Af Jordens Skjød at lokke Brød
Til Fattigfolk og Rige.

Du har en Sorg, der er en Qval,
Dit Hjerte for mig bølger.
Det freidigt Du mig sige skal,
Naar jeg paa Vei Dig følger!"

Han hende til sit Hjerte drog;
Med sagte, ængstlig Stemme,
Mens vildt i Brystet Blodet jog,
Han hvisked: „Bliv her hjemme!

Dit stille Hjem — forlad det ei,
Paa mine Stier dunkle
Jeg ene vandre maa min Vei,
Mens Nattens Stjerner funkle.

Dit Sind det brænder roligt ned,
Mildt som en Alterkerte,
Du ei af saadan Lue veed,
Der raser i mit Hjerte.

Din Tanke er en stille Bæk,
Nys født af Kildevældet;
Min er en Elv, der vild af Skræk
Sig vælter ned fra Fjeldet.

Din er jeg! — Hør mig — ak, men Du
Mit Ord, min Færd ei fatter!
Skovfruen mægtigt lokker nu
Mig med sin sære Latter.

Hun lokker mig, naar jeg paa Jagt
I Skoven eensom dvæler,
Hun med en sælsom, yndig Magt
Min Sjæl, mit Hjerte stjæler.

Hver Sorg og Fryd, hver Qval og Lyst
Alt — Alt jeg maa forglemme,
Hvert Minde veirer fra mit Bryst
Hiin underfulde Stemme.

En Lyndom ligger i dens Klang —
Mit Hjerte gjøs og brændte! —
Den vækker Skræk og sødt en Trang,
Som aldrig før jeg kjendte.

Veemodigt klinger den og blødt
Med Smerte og med Varme,
Den lokker sælsomt mig, som sødt
To længselsfulde Arme.

Din er jeg — ak, men dog afsted
Jeg styrte maa i Fare,
Jeg skue maa den Herlighed,
Som hun kan aabenbare!" —

Taus Begge ned mod Jorden saae, —
Da ud fra Skoven atter
Til deres Øren monne naae
Den søde, kjælne Latter.

Han gyste: „Else! hører Du,
Hvor det fra Skoven klinger?
Saa smerteligt som Dødens Gru,
Saa blidt som Svanevinger!"

Han rev sig løs, han Riflen smed,
Med høit oprakte Hænder,
Som jaget, gjennem Gyden ned
Han ind i Skoven render.

Den blege Pige mæled ei,
Men Tanken kjækt var givet:
„Jeg maa ham søge paa hans Vei,
Med ham er Døden Livet!"

Om Haaret svøbte hun et Liin,
Og med sit Hjertes Styrke
Hun ilede med lette Trin
Og svandt i Skovens Mørke.

Ved Morgengry man fandt ham død
Og Bondens væne Datter,
Mens i det Fjerne haanligt lød
Skovfruens kjælne Latter.

En Kammerjunker.

Heel mageligt i Morgendragt
Han havde sig i Vindvet lagt,
Og nød den friske, aarle Luft
I Pagt med en Havanas Duft.
Da faldt der fra Bolværkets Rand
Ud i Kanalens grønne Vand
En fattig Dreng. Ved dette Syn
Var han paa Gaden som et Lyn;
Af Klæderne kom han saa brat,
Som vinked ham en Brudenat.
Han over Randen rask sig svang,
I stinkende Kanal han sprang,
Og frelste ud af Dødens Garn
Med kraftig Haand det stakkels Barn.
Nu efter ædel Brug og Skik
Han Redningshæderstegnet fik.
Og jeg har hørt, han tidt har sagt:
„Jeg har jo nok af alskens Pragt;

Mig Titler, Stjerner, Kors og Baand
Blev skjenket af en naadig Haand,
Men denne lille, ringe Mønt
Er dog min Dolmans bedste Pynt!"

Jeg troer, det var en Ridder med
Sit Hjerte paa det rette Sted.

Til en sørgende Veninde.

(18de August 1865.)

Det var Dage, lyse, glade,
Da jeg sendte Dig de Blade,
Straalende af Farver mange,
Klingende af muntre Sange.
Men paa Sangens Blomsterenge
Faldt mig Vintersnee alt længe,
Og jeg føler svag min Evne,
Naar mig Musen sætter Stævne.

O, Du veed vist, hvor jeg gjerne
Vilde tænde Fredens Stjerne,
Og hvor gjerne, hvis jeg kunde,
Faae din Smerte til at blunde
Dybt ved Harpens milde Toner,
Som en Midler, der forsoner
Tidt med Livets bittre Trængsel
Og forsøder selv vor Længsel.

Evigt Livets Farve skifter:
Snart os gjennem Skyens Rifter
Smiler Solens glade Øie,
Snart for Stormen maa sig bøie
Vore Blomster, som vi pleied,
Og det Bedste, som vi eied,
Veires hen, og dybt bedrøvet
See vi det blandt Vinterstøvet.
Ak, da rinder Vemodstaaren!
Men der er en Trøst i Vaaren,
Som er lovet os hinsides,
Og hvor Alt, hvad her maa lides,
Som en Sæd, vi selv udspredte,
Som en Fest, vi selv beredte,
Bliver regnet os tilgode
Rigere, end vi formode.
Er vor Smerte nok saa blodig,
Naar vi bære den taalmodig,
Vil der atter komme Dage,
Som os bringe Fred tilbage,
Og den tunge Sky, som ruger
Paa vor Himmel nu og knuger
Som en Tordenluft vort Hjerte
Og os skjuler Solens Kerte,
Skal engang, naar ret vi bede,
Sig som Morgentaager sprede,

Skal fra Himlens Hvælving vige
Som en Sørgekappes Flige,
Og det Blaae, det vennehulde,
Ovægende og trøstefulde
Dig og os, som før, tilsmile
Og vort Hjerte bringe Hvile, —
Hvile — thi det bør ei glemme!
For det Savn, som der har hjemme,
Netop sødest Lindring findes
Ved med Vemod ømt at mindes!

Jeg, min Hustru, dine Venner,
Hilsen og Lykønskning sender
Til din Husbond og de Andre,
Som Dig trofast nærmest vandre,
Og for hvem Du her i Livet
Er det Bedste, Gud har givet!

Til en vis Mand.

1.

Hvor stolte Fjeld, grankronede, sig taarne,
Hvor Søer blinke, brede Strømme bruse,
Fra Sund til Nordcap er to Folk tilhuse
Med Dverges Vid, med Kraft som Jettebaarne.

Af Nornerne til Stordaad blev de kaarne;
I Harpens Strænge de Bedrifter suse,
Der dybt, som Egebarkens Ar sig kruse,
Med Runer staae i Tidens Tavle skaarne.

De smedde Heltesværd til eget Belte,
De sprænge Fjeld og slaae i Lænker Strømmen,
At som en Træl den Møllens Hjul maa vælte,

Som knuse Malmet og som Jernet valse;
Men stolte selv de kneise under Tømmen, —
De var fra Arildstid jo haarde Halse.

2.

Den stærke Haand, som Du har lagt paa Roret,
Forstaaer ei blot med Kraft at styre Skuden
Igjennem Bølgens Døn og Stormens Tuden,
Og frelse, hvad der ellers var forloret.

Til Skjønheds Idræt har Du ogsaa svoret,
Du er en elsket Søn af Sangerguden,
Til Brages ædle Fest er Du indbuden,
Og klart din Stemme klang i Skjaldechoret.

Naar da din Krones Guld mit Øie blænder,
Og tvinger dybt mod Jord mit Blik ærbødigt,
Og Foden ofte sky tilbagevender;

Jeg aner dog, jeg ængstes ei har nødigt,
Naar Harpens Sølverstræng i dine Hænder
Jeg seer, og Sølvet der saa reent, fuldlødigt.

3.

Du sidder selv saa tryg bag dine Fjelde,
Med tvende Spiir og paa to høie Stole,
Og soler Dig i tvende Kroners Sole,
Med Foden fast paa tvende Stammers Vælde.

Men see! din gode Nabo vil man fælde.
Han forhen sprang og kneised som en Fole,

Nu ei han lappe kan sin vendte Kjole,
Ei sine Buxer — med Respect at melde.

Den tydske Mikkel render ham paa Døren;
Istedetfor at feie for sin egen,
Han vil saa gjerne feie for Hr. Søren.

Dog let forgik hans Appetit til Stegen,
Hvis Du os hjalp at ringe for hans Øren,
Og barsk Du i hans Regning slog ham Stregen.

4.

Man længe pusled fiint ved vore Skoder,
Nu høres Tyvens stærke Kobeen brække.
Men for at dette kan i Haand ham knække,
Lidt Staal fra dine Fjelde bedst os baader.

Til let at løse os af disse Baader
Behøves intet Veeraab Dig at vække;
Du selv paa Sværdet frit tør Haanden lægge,
Og spørg saa hverken Riddre eller Raader!

Et Blink fra Dig og Mulmet vil forjages,
Vort Hjerte lettes for al Vee og Vaande,
Og over Danmarks Sletter vil det dages.

Naar da i Fred vi Friheds Luftning aande,
Skal til din Ære Harpen atter tages,
Og Brages ædle Kunst os gaae tilhaande.

5.

Dog nok af Ovad Du har i dine Dale,
Du nærer selv en Sangersjæl i Brystet,
Thi Harpens Guddom i sin Favn Dig krysted,
Og Laurens Blade dine Lokker svale.

Men Saga med sin Griffel tro skal male
Dit — Frelsens — Billed paa sit Skjold, naar trøstet
Og gjenreist Danmark staaer, der, grusomt rystet,
Fik din Staaltunge til sin Sag at tale.

Du smiler vel til disse Drømmerier?
Ak Du har Ret! — Først man til Hjælp Dig kalder,
Da Nornen alt til Undergang os vier.

Snart tydsk Janhagel paa vor Slette falder,
Navn, Frihed veires hen som tomme Skaller, —
Da briste Hjerterne — og Sangen tier!

Til en Sanger.

Riv Strængen af din Lyra — den maa hvile —
Til Buestræng den bedre nu kan passe.
Gaa hen og smed af Plectret rigtig hvasse
Fjerntrammende og vingelette Pile.

Mag Dig en Hjelm af Lyrens faste Kasse,
At som de Andre Du til Kamp kan ile.
Det er ei Tid at sukke nu og smile,
Du kan faae meget bedre Ting at passe.

Dog — trøster Du Dig til ved dine Toner
At hærde Hjertet hos vor lille Skare
Og kaste Skræk paa Tydskens Bataillioner,

Saa syng! — Da har en Post Du at forsvare.
Det før er seet, at Sang kan ryste Throner
I Harmonie med Rifler og Kanoner.

En fornuftig Samtale.

Hvad vil I hos os? — „Slesvig vil vi have!"
Troer I maaskee, vi alt er sat sub hasta?
„Vi Slesvig have vil!" — Den Ting staaer fast da,
I vil os fælde? — „Slesvig vil vi have."

Vi Venner har! — „Naar vi blot Slesvig have,
Saa kald I kun paa Ulla og paa Asta,
Vi Slesvig have vil, og dermed Basta!"
Men I har Uret! — „Slesvig vil vi have!"

Tænk paa Tractater, Løfter, Documenter!
„Vi Slesvig have vil, det kan vi stave
Os til i vore Blade, hvor vi henter

Vor Adkomst og vor Ret!" — Men hvad de prenter,
Er Løgn og Løgn og atter Løgn, min Brave!
„Det veed vi nok; men Slesvig vil vi have!"

Til Erato.

Hvad vil Du mig? Hvor kan Du troe det sømmer
Sig nu at slaae saa bløde, kjælne Strænge?
At svæve sødt som Bien over Enge,
Med Qvad som Lærkens, der paa Æthren svømmer?

Hvad vil Du her? Jeg troer forsand, Du drømmer.
Har Du ei seet, Stormskyerne sig trænge
Tæt over os? Har Du ei seet, hvor længe
I harmfuld Smerte hvert et Bryst sig ømmer?

Ved Skibbrud ei man synger over Skroget.
Sæt Noder, Du! for Hornet og Trompeten,
Ifald Du ellers troer, det hjælper Noget.

Lad nu din Lyre hænge slov i Stumhed!
For sidste Gang Du i min Haand har seet den,
Hvis Danmark synker, knust ved Vold og Dumhed.

Det Danske.

Hør Tydsken i sit lede Sprog at prale
Med al dets Skryden, Prusten, Hvislen, Snorken,
Høittravende, langtskrævende som Storken,
Indhildende sig selv i sin Dædale.

Hør saa vort Maal i Bøgens grønne Sale,
Letflydende som paa en Viinmost Korken,
Som Sylen fiint og kraftigt dog som Forken,
Som Lærken muntert, hygligt som en Svale.

Skal nu den skjønne Mø da Voldtægt lide
Og skjændes af en fæl, giftsvullen Slange,
Der fræk i hendes Jomfrubuur vil glide?

Kan Riddersind meer ædel Dont forlange
End kjækt for hendes Æres Krands at stride
Med Staal og Streng, med skarpe Skud og Sange?

David og Goliath.

Slyng, David, Stenen mod den store Praler;
Du skal ei ræddes ved hans svære Lemmer;
Den store Krop i indre Hunlhed gjemmer
Kun grundig Løgn og affecterte Taler.

Du lille er, men Gud Du Dig befaler;
Din muskelbrede Arm jeg seer, Du stemmer
Med Kraft, og dine Fædres Ry ei glemmer,
Naar Timen slaaer og Kampens Hane galer.

Stol paa Dig selv! vent ei paa de Philistre
I Øst og Vest, der rose sig af Magten, —
De bide ei, skjøndt de sig tee saa bistre.

Smil trygt, hvor lumsk end Kjæmpens Øine gnistre,
Din Ret, din Arm, din Gud — see, det er Pagten!
Jeg gad nok see paa den, der tør foragte'n,

Biskop Absalon.

Til Knud Dankonning, tog sig, stolt og prægtig,
Hiin Keiser Nødskjæg for sligt Bud at sende:
„Bær min Vasal!“ — Thi da — hvad end kan hænde —
Var Tydskens Statsfærd fræk og nederdrægtig.

Men Axel Bisp, der førte lige mægtig
Sin Krumstav og sit Sværd, lod sig ei blænde
Af Frygt for Splidens vilde Blus at tænde;
Fast var hans Villie, hans Tale vægtig:

„Siig Du din Keiser, at, som han, med Ære
„I eget Huus min Drot vil Herre være.
„Siig ham: Med Danmark fares ikke ganske

„Saa let, som nys han med Thyringen gjorde.
„Det tages kun med Hærskjold og Staalhandske!“
— Det var en Mand, som vilde og som turde!

Det danske Rigsvaaben.

Vor Himmel sortner brat; jeg kan vel tænke,
Det er de store vilde Fugles Skare,
Der hist fra Syd igjennem Luften fare
Og ved vort Grændseskjel sig hjemligt bænke.

De Ørne to med Fætter og med Frænke,
Med Høg og Grib og andre Udyr svare,
Oplægge lumske Raad om, til en Snare
For Løvens Fod at smedde paa en Lænke.

Bag Gjerdet Løven staaer ved mørkeblaae Søer;
Den viser Tænder, hvæsser sine Kløer,
Dens Øine lue som to klare Kerter.

Den hytter sig vel nok, den gode Løve!
Som før, den ogsaa nu vil staae sin Prøve,
Omværnet, som den er, af stærke Hjerter.

Den tappre Landsoldat.

De kalde Dig for „Jens"; jeg vil Dig kalde
Vor stærke Folkestammes gode Kjerne.
Os er den liflig sød; nu maa den gjerne
Ret galdebedsk for Tydskens Tunge falde.

Du stred for Land, for smukke Piger alle;
Dit Hædersnavn alt straaler som en Stjerne;
End dine Hurraraab i Tidens Fjerne
Med Gru for mangen Tydskers Øren gjalde!

Guds Engle være med Dig hist paa Skandsen;
I Haabets Glands staae mig de glade Dage,
Da jeg igjen skal see dit ædle Hoved,

Naar atter vi med Sang og Æreskrandsen
I Fredens milde Favn Dig kan modtage
Og takke Dig for, hvad Du led og voved!

Til Qvinden.

Lagt seent til Ro, Du alt ved Morgenrøden
Med Naalen sysler eller Strikkepinde
Og lader Traaden og den uldne Tvinde
I Haanden glide let og ufortrøden.

Din Iver røber sig ved Kindens Gløden.
Vel er Du kjæk; men medens Timer svinde,
Af Tanker snoer sig dog i Hjertet inde
En Kjede tidt, hvis sidste Led er — Døden.

Sørg ei for Den, der ædel og forvoven
For Æren sig i Farens Malstrøm sænkte;
Du veed, den er det bedste Træ i Skoven.

O, lad ei Sorgen komme meer tilorde!
Husk paa, det Første som de Kjække gjorde,
Var jo, at Sorgens Bro i Luft de sprængte.

Danmarks gode Aand.

Ei længer sidder Holger som en Drømmer
Ved Steenbord hist i Kronborgs Kasematter.
Op slaaer han Diet, Haanden Skjæget glatter,
Guldhornet griber han og rask det tømmer:

„Hvad nu? Mig tykkes fjernt, hvor Eidren strømmer,
„At høre Bulder, Døn og Kampraab atter?
„Vil Tydsken beile frækt til Dig, min Datter!
„Og ei som det en ærlig Mand sig sømmer?

„Saa maa jeg med! Drag frem min gode Ganger!
„Mod Himlen op jeg Dannebrog vil hæve,
„Hvor Dysten vildest staaer og Veien trang er.

„Mit hvasse Blik skal ham til Regnskab kræve;
„Thi hvis det Ublu han af os forlanger,
„Han føle bør igjen min haarde Næve!“

Den Sidste paa Skandsen.

Paa Volden hist saa kjæk og fast
Han blev, mens alle Andre
Paa Flugten maatte vandre
I Skræk og vild, fortvivlet Hast.

Han blev, mens hver en Skare foer
I Kuld og Nød og Jammer,
Omspændt af Farens Flammer,
Og fjæled sig i Øst og Nord;

Mens Hærens Høvding Forspring fik
Og sad i Mag saa rolig
Bag Skjermbrædt i sin Bolig
Og componeerte slet Musik;

Han blev der, da den grumme Flod
Fra Syden strømmed over;
Han ændsed ei dens Bover,
Han agted ei sit Liv og Blod!

Nu gaaer han her med Kurv for Mund
Hos Fruen og sin Herre;
Thi, Dannemænd! desværre
Bekjendes maa — det var en Hund.

Et indre Syn.

Han gik og kunde ikke sove
Den ældste Seer i vort Land, —
Hvo har vel seet saa dybt som han
I Verdenslivets dunkle Vove?

Han vandred rastløs i sin Stue,
Som tyngede en Verdens Haand
Den mægtige, den stærke Aand,
Der ellers aldrig lod sig kue.

Han gik som Elskeren urolig,
Der ængstes for sit Hjertes Skat;
Den Afgrund, som i Skjebnens Nat
Han saae, ham tyktes fast utrolig.

„De gamle Guder svandt fra Jorden
Og deres Navn er uden Magt,
Kun deres Minde er en Pragt,
Der med sit Glimmer smykker Norden.

Men Han, den Eneste, hvis Vælde
Med Himmel, Jord og Hav er Eet,
Har han sig vendt fra Lysets Net?
Vil han nu lade Mørket gjælde?"

Mens Tvivl og Anelse bekjæmped
Hinanden i hans Tankes Gang,
Som fjerne Jammerskrig det klang,
Af Haabets svage Suk kun dæmpet.

Da pludseligt han saae fremstige
Den hele Rædsel, uden Trøst,
Og Ordet trængtes af hans Bryst:
„I Nat forraades Danmarks Rige!"

Til en danſk Dreng.

Hengiv til Glæde, Dreng! Dig ganſke,
Endnu er dine Smiil jo danſke,
Endnu din Mund er reen og kydſk, —
Snart tør Du græde kun paa Tydſk!

Den tydſke Marine.

Som Gergeſenſke Sviin fik Lyſt
At ſpringe fra den ſteile Kyſt,
Saa foer i Tydſken Fanden løs,
Nu abſolut han vil tilſøes.

Til en ung dansk Pige.

Du unge Datter af vort Nord!
Hør en bedaget Sangers Ord:

Lær ikke Tydsk, lær ikke Fransk,
Tal kun det rette, brede Dansk.

Plant ikke Rose og Viol,
Plant i dit Belte en Pistol.

Du sørger for vort ædle Land?
Du ønsker fast, Du var en Mand?

Din Sorg Du bedst i Blund kan dysse
Ved Knaldet af en riflet Bøsse.

Veed Du ei nok, af blanken Staal
Man smedder ei blot Sax og Naal?

Nei, Klinger, Du! med Odd og Egg —
Grib Kaarden da, kast Naalen væk!

Hvi skulde Du ei kunne svinge
Med færdig Haand den hvasse Klinge?

Har ei dit Hjertes bittre Harm
Gjort Armen stærk, som Kinden varm?

Hvad Du da vover, skal Du vinde,
Lig Saragosas stolte Qvinde.

Dit Hjerte kan ei Tydsk, ei Fransk,
Det taler bredt og ærligt Dansk.

Brug Bly og Staal som Hjertets Tolk,
Og tal med Fynd for Land og Folk!

Henrik Pingel.

Magtens Herre! Klar mit Blik:
Hvorfor skulde han da falde?
Han, den Stolteste blandt Alle,
Drikke Dødens bittre Drik?

Ikke skal jeg vove paa
Frækt med Dig at gaae i Rette
Om dit Viisdomsraad; men dette
Kan mit Hjerte ei forstaae.

Her at vaandes gjør ei Skam,
Og det smerter dybt tilvisse,
Naar jeg seer hans Navn blandt disse
Tusind andre Offerlam.

Paa hvis Alter mon de faldt
For Granater og for Bomber,
Disse ædle Hekatomber,
Som med Gru vi have talt?

Hver for sig kan være god
Af de tappre danske Døde,
Som for Intet maatte bløde, —
Mig dog piner meest hans Blod.

Og mit Hjerte hamrer vildt,
Spændt paa Harmens Pinebænke,
Naar forbittret jeg maa tænke:
„Hvi blev al den Rigdom spildt?"

Svøbt i Dødens skumle Flor,
Denne trodsig kjække Pande
Maatte bøie sig og vande
Med sit Blod den tabte Jord! —

O, lykkalig er Du, Ven!
Tomme staae Dig Smertens Skaaler,
Klart din Æres Stjerne straaler! —
Men vor Ære — hvor er den?

En Udvandrer.

Hvor der leves uden Ære,
Er ei længer godt at være.
Glemmende, hvad jeg forliste,
Vil jeg pakke nu min Kiste;
Jeg vil sætte mig paa Skibet
Med dets Flag, trefarvestribet.
Fjernt fra disse Sorgens Lande
Søge Hjem paa andre Strande.
Jeg vil tie med min Klage,
Ikke see mig meer tilbage;
Jeg vil tørre mine Kinder,
Jeg vil drukne mine Minder, —
Over Havets mørke Bølge
Skal mig Intet — Intet følge.
Ingen skal faae Lov at spørge,
Hvorfor mine Øine sørge;
Skinsyg vil mit Navn jeg skjule
I mit Hjertes tause Hule;
Hvilke mine Fædre vare,
Skal min Mund ei aabenbare;

Ei skal for mit Land, det døde,
Blusels Brændemærke gløde
Paa min Pande, naar jeg maatte
Nævne, hvad vi selv forraadte.
Den har Æren tabt, som ikke
Modigt opgav Stump og Stikke
For den reen og heel at bære
Hen, hvor han skal boe og være,
Enten det saa er i fjerne
Lande under fremmed Stjerne,
Eller trende Alen under
Jorden, hvor han evigt blunder.

Hvor der leves uden Ære,
Er ei længer godt at være.
Derfor skyder som en Glente
Fremad jeg med Vinger spændte,
Fremad som den bange Due,
Fremad som en Lynilds Lue,
Som en Svale piler hjemad,
Som i Eventyret fremad,
Lyset for mig, — Mørket bag mig —
Fremtid! i din Favn modtag mig!

Takſigelſe for en Julegave.

Gaaer jeg i Skov ved Vaarens Tid,
Og Dagen ret er luun og blid,
Mig ſvæver huldt imøde
En Strøm af Duft fra Urt og Blad,
Naar vaagnende i Duggens Bad
Af Solens Kys de gløde.

Den trænger ſig til Hjertet ind
Og vækker i mit ſtille Sind
Henſvundne Tiders Billed,
Og mangt et Minde, ſom laae gjemt
I Sjælens Dyb, og næſten glemt,
Staaer klart for Øiet ſtillet. —

Den Gave, ſom ved Vintertid
En venlig Haand mig ſendte hid,
Den eied Vaarens Kræfter;
Den vakte af min Tankes Skjul
Et Minde fra min Barndoms Juul,
Og tuſind fulgte efter.

En Trolddom, ja! — men god og from,
Som den fra Deres Hænder kom,
Jeg lod den trøstigt virke:
Jeg saae den stille Præstegaard,
Hvor Barndoms Mindeblomster staaer,
Jeg saae den gamle Kirke.

Og for mit indre Syn gik frem
En velkjendt Billedkreds af dem,
Som vandred bort til Freden,
Og blandt dem alle Hun, som bar
Mig ved sit Hjerte, og som var
Min gode Aand herneden.

Vær takket da for dette Syn,
Der foer mig som et Tankelyn
Til Sjælens Dyb fraoven;
Det Alt fra Deres Gave kom,
Der eied samme Kræfter, som
Vaarblomsterne i Skoven!

Til Deres Husbond og til Dem
En venlig Hilsen sendes frem
Fra mig og fra min Frue,
Og varme Ønsker følge med
For en livsalig Fryd og Fred
Om Deres Arnes Lue!

Fra to Husvenner til Fruen.

Mylord, med en Flaske Eau de lavande.

See, Troskab i mit Hjerte boer,
Og hvis min Tunge kunde tale
Saa klart og ærligt som min Hale,
Jeg sagde det med rene Ord.

Naar stundom da jeg løber bort,
At føle mig som fri og Herre,
Og glemmer næsten Dig, desværre!
Saa varer det dog meget kort.

Thi mindes jeg den kjære Haand,
Som hver en Morgen Brød mig rækker,
Da synes mig, at det mig trækker,
Som med et stærkt, usynligt Baand.

At tugtes er jo ganske sundt;
Men naar Du slaaer mig, kan jeg sige
Aldeles som hiin lille Pige:
„Tak, Søde! det gjør ikke ondt!"

Du mægter ikke haardt at slaae,
Din Haand har kun til Kjærtegn Evne,
Og dine Slag jeg føler jævne
Som Klap mig over Pelsen gaae.

Man lader mig — det er en Skam! —
En ringe Ting Dig her frembære,
Jeg frygter næsten, det skal være
Paa mig et bittert Epigram.

Mig rører ei det Stikleri!
Naar bare Du, min Herskerinde!
I mine Noder Dig vil finde,
Saa finder jeg mig selv deri.

Dompapens Tak for Rønnebær.

Jeg takker Dig, Du Søde!
Velsignet og kjær
Du bragte mig de røde,
De friske, vilde Bær;
Du tænkte paa mig lille
Forsørgede Kræ,
Som her maa sidde stille
Langt — langt fra Busk og Træ.

Med tørstigt Næb jeg nipped,
Og frydefuld og glad
Fra Pind til Pind jeg hvipped,
Hvor før jeg sorgfuld sad.
Da dæmred for mit Øie
Min milde Ungdomsdrøm,
Jeg fløi langs grønne Høie
I Luftens lune Strøm.

Jeg var som sødt beruset,
Og klart min Stemme klang,
Saa hele Snedkerhuset
Igjenlød af min Sang.
I Qvarter og i Qvinter
Sprang mine Toner, saa
Den norske Mand og Winther
De undredes derpaa.

Vel veed jeg, at dit Hjerte
Har ingen anden Id
End dulme Andres Smerte
Og gjøre Sorgen blid.
Men — at Du kunde bære
Min Sorg udi dit Bryst,
Det skal for evigt være
Min Tankes bedste Lyst!

Verner.

Et Digt i syv Romanzer.

1.

Ung Verner gaaer i grønne Lund,
Med Falk paa Haand, med Horn og Hund
Han har sin Hjertensglæde;
Han fløiter med sin friske Mund
For alle Fugle spæde.

Med Ferskenduun omkring sin Kind
Han springer let som Slettens Hind, —
Han veed jo ei af Sorgen,
Og lige freidigt er hans Sind
Hver Aften og hver Morgen.

I Borgesal, i Skoven hist
Han sorgløs var som Fugl paa Qvist,
Der pudser sine Fjedre;
Hans Lyst var Frihed først og sidst, —
Han kjendte intet Bedre.

Han spilte Langleeg nok saa smukt,
Saa Fugl og Dyr, der var i Flugt,
De standsede i Klynge;
Men for hans Stemme var der lukt,
Han kunde ikke synge.

Og der, hvor Sang og Spil og Dands
Fik samlet ret en yndig Krands,
En broget Jomfruskare,
Der gik han fast fra Vid og Sands
Og bad sig Gud bevare.

Han kun forstod de ømme Blik,
Som fra hans Moders Øine gik,
Af hendes Kys alene
Hans Læber Purpurfarve fik, —
De kjærlige, de rene.

Vel saae han mangen Jomfru sød,
Som, naar han kom, blev bleeg, blev rød,
Med Smiil om Mund og Øie;
Men aned ei, hvad Sligt betød, —
Han tog det ei saa nøie.

Medlidende Kjærminden saae
Paa ham med sine Øine blaae,
Og tænkte: „Det er Skade!
Han lader mig og Rosen staae
Med vore faure Blade!“

Den vevre Stær, den vidste nok,
Hvor kold han var som Steen og Stok,
Og spydigt den sig gotted;
Og Spurven i sin Qvindeflok
Evindeligt ham spotted. —

Det led mod Nat og Solen var
Indslumret, og alt Himlen bar
Nymaanens krumme Stribe;
Hen over Engen rendte snar
Med Skrig den lette Vibe.

Ung Verner vandred ene der,
Hvor Stien lønligt snoer sig, nær
To kratbegroete Høie;
Da pludselig en sælsom Færd
Sig stiller for hans Øie.

En knæhøi Dverg det var, som med
En spraglet Orm sig vandt og vreed
I grønne Græs ved Veien;
Den sølle Pusling nær var ved
At give tabt i Legen.

Snart laae han underst, snart han laae
Paa Krybet, i sin Kofte graae
Og stønnede og hvæste;
Snart syntes Ormen opret staae,
Mens giftig Damp den blæste.

Da skreg den Dverg fra Græssets Skjød:
„Du Ungersvend saa frisk og rød!
Frels mig af denne Qvide!
Maaskee jeg hjælper Dig i Nød, —
Det kan Du aldrig vide.

Der komme kan engang den Tid,
Som er Dig haard og lidet blid,
Da jeg Dig Trøst kan yde;
Hvis til mit Ord Du vil slaae Lid,
Det skal Dig ei fortryde."

Ung Verner drog sin blanke Kniv,
Han ændsed ei sit unge Liv,
Og ei, hvad Dvergen loved;
Som Toppen af et Blomsterstiv
Afhug han Ormens Hoved.

Den ringlede sin svaie Krop
Paa Græsset hen med Sving og Hop
I Edderblod det gule;
Mens Dvergen med sin røde Top
Rask smutted i sin Hule.

Saa let i Sind ung Verner saae
I Skoven ind, hvor Sletten laae
Med Duggens Perler klare;
Han aned ei, for Dør at staae
En anden sælsom Fare.

Som der han stod i Nattens Hal,
Fra Høien lød i Tonefald
Indsmigrende med Blødhed:
„Dig meget Bittert times skal,
Men endnu mere Sødhed!

Dit Hjerte, dybt i Dvale lagt,
Til himmelsk Liv skal vorde vakt,
Din Tanke skal faae Vinge;
Din Stemme ved en ukjendt Magt
Dig Fryd og Frelse bringe!“

2.

See, Morgensolen stander paa Luur,
Den stirrer ind i Fru Ingeborgs Buur,
Og hvad den der saaer at skue,
Det er saa deiligt! — man skulde troe,
Den gav paa sin Vandring sig mere Ro
Og fik mere Kraft i sin Lue.

Fru Ingeborg reder sit kulsorte Haar:
„Er jeg ikke deilig som Sol og Vaar,
Der parres med Jubel og Gammen?"
Hun blotter for Speilet sin fulde Barm:
„Er jeg ikke liflig og hvid og varm
Som Lilier og Roser tilsammen?"

Hun sætter paa Bolster sin lille Fod:
„Kan vel nogen Ungersvend have imod
At træde i Dandsen med denne?"
Hun lukker sine Øine, hun aabner dem brat:
„Kan Stjernerne vel i en Sommernat
Da sødere funkle og brænde?"

Hun kaster sig hen i sin Løibænks Skjød,
Om nøgne Skuldre de Fletninger flød
Og Taarerne paa hendes Kinder;
Hun knytter sin Haand liig en Bold af Snee:
„Han vil ikke høre, han vil ikke see, —
Ak, aldrig Lise jeg finder!

Min gamle Husbond er lagt i Muld,
Hans Død mig gav baade Gods og Guld,
Men hvad kan alt dette mig baade?
Han vil ikke høre, han vil ikke see,
Han lader mig døe i min bittre Vee, —
Ak, hvem vil mig hjælpe og raade?

End er jeg ung og frisk og smuk,
Mit Jomfruhjerte saa fuldt af Suk,
Af Anelser, Længsler og Drømme!"
Det hvisked hun sagte, som til sig selv,
Med Haand paa Brystet, hvor liig en Elv
Ildblodet skjød sine Strømme.

Fru Ingeborg kalder paa Frøken Malin:
„Og hør Du, min Frøken! saur og siin,
Hist vandrer Hr. Verner i Lunde;
Han lokker for Drossel, han lokker for Stær,
Selv var han en Fugl, som nok var værd
At lokke, ifald man kunde.

Drag paa dine Fødder de sølvspændte Skoe,
Gak ud i Lunden, — o, vær mig tro! —
Og faae ham mit Lønbrev tilhænde.
Og tal og siig ham — o, siig ham Alt!"
Her taug hendes Stemme, af Smerten qvalt,
Mod Væggen hun monne sig vende.

Med Brevet i Haand den Frøken stod,
Snart strømmed til Barmen alt hendes Blod,
Og snart det blussed paa Kinden;
Med hemmeligt Smiil om den skjelmske Mund
Hun ilede ned i den grønne Lund
Saa let som Dunet for Vinden.

Fra Leiet Fru Ingeborg foer saa bleeg:
„Hun smiilte!" hvisked hun sagte og steeg
Ad Løngangen ned fra sin Stue.
Ei Falken har Øie saa skarpt og fiint
Som Qvinden, hvis Hjerte usaligt er piint
Af Skinsygens Helvedeslue.

3.

Hun var saa ung og Foden let
Og Diet blaat som Boven,
Naar den en Sommermorgen ret
Faaer Farvespil fraoven;
Sødt smiled hendes friske Mund
Imens hun iled gjennem Lund, —
Og Kuk! sagde Gjøgen i Skoven.

Hvad hendes Hjerte tænkte paa,
Stod malet klart paa Kinden;
Det Brev hun rev i Stumper smaa
Og spredte dem for Vinden.
„Jeg træder helst den lige Vei;
Vil han ei beile, saa vil jeg!"
Og Kuk! sagde Gjøgen i Linden.

„Jeg beiler ei med faure Ord,
Jeg beiler ei med Klage;

Stilfærdig Rosenknuppen groer
I Vaarens unge Dage.
Ind i hans Hjertes Bo som bedst
Jeg byder Kjærlighed til Gjæst!"
Og Kuk! sagde Gjøgen saa sage.

Ung Verner under Egen laae
Paa Mossets bløde Flade;
Der hørte han den Bogfink slaae
Bag Bøgens klare Blade.
Han lured paa, til Tidsfordriv,
Hvad Stæren sladdred med sin Viv,
Og Kuk! sagde Gjøgen den glade.

Da kom hun smilende og varm,
Og lagde, uden Snakken,
Saa blødeligt sin hvide Arm
Den Ungersvend om Nakken;
Og mens hun baade græd og loe,
Hun gav ham først eet Kys, saa to —
Og Kuk! sagde Gjøgen bag Bakken.

Fortryllet løfted han sit Bryn,
Og lænket var hans Tale;
I Hjertet skjød det som et Lyn
Og vakte det af Dvale.
De Kys — hvor blev han kry ved dem!

Kjækt tog han selv tre — fire — fem,
Og Kuk! sagde Gjøgen i Dale.

Da holdt hun Haanden for hans Bryst:
„Vær høvisk nu og stille!
Vi har kun Vaar, men faae vi Høst,
Vi atter kysses ville.
I dine Hænder nu er lagt
Mit Liv — vær Du dets Værn og Vagt!"
Og Kuk! sagde Gjøgen den snilde.

Fra Egens Rod, fra Mossets Seng
Han i et Spring sig reiste.
Han laae som en blødagtig Dreng,
Nu som en Mand han kneiste.
Den fine Jomfruhaand han tog
Og ydmygt den til Læben drog,
Og Kuk! sagde Gjøgen den feiste.

„Saasandt der er en Gud, hvis Magt
Har tændt os Dagens Stjerne,
Jeg trofast være vil din Vagt
Og mandigt om Dig værne.
Og Du — saa liflig som Du er, —
Bliv mig en trofast Hjertenskjær!"
Og Kuk! sagde Gjøgen den fjerne.

Dog næppe fik han Ordet ud,
Og stod endnu bedøvet,
Før bort hun fløi, den unge Brud,
Og gjemte sig bag Løvet.
Hun øined Faren, som var nær,
Og svandt imellem Skovens Træer,
Og Kuk! sagde Gjøgen bedrøvet.

De Mænd, Fru Ingeborg lod gaae
Fra Borgen ud at søge,
De fandt ung Verner ene staae
Alt under grønne Bøge.
De greb ham, bandt hans Arm med Bast,
I Borgetaarnet blev han kast, —
Da taug alle Drosler og Gjøge!

4.

Hjem drager Hr. Asmund i sin Borg,
Ham freidige Svende følge;
Kun han alene maa dølge
Bag blanke Pandser en gammel Sorg;
Thi er man end kjæk som Sanct Georg,
Man møder i Livet Magter,
Som lidet paa Kjækhed agter.

Han satte sin Ganger i Stald til Foer
Og selv i Salen indtræder.
Med Viin han sin Læbe væder;
Han samler de Svende ved Davrebord,
Men hverken Viin eller Gammensord
Kunde bringe til Ro hans Tanke
Eller faae Øinene blanke.

Dog var han en Herre, streng og bold,
Jernstærke vare hans Hænder,

Og gjorded han sine Lænder
Med Sværd og skjød paa Arm sit Skjold
Og rynked sit Bryn, — da Gud i Vold
Sig maatte vel de befale,
Som havde med hannem at tale.

Kun Een der var, som fordum engang
Ret mægted hans Villie at bøie,
Hvis Smiil og hvis straalende Øie
Kunde styre den Stærkes Tankegang,
Og vække i Hjertets Dyb ham en Sang,
Der begyndte med Toner blide,
Men endte med Suk og Qvide.

Selv eied han Guld og Gods og Fæ
Og ældgammelt Navn tillige.
Han søgte den faure Pige;
Da mødtes de ene i Haugens Læ
Under det duftende Æbletræ,
Og der fik de Begge forklaret,
Hvad Hjertet i Løndom bevared.

Da meldte sig — vissen som Høstens Blad —
Den rige Claus Urne som Frier.
Forgjæves hun græder og tier.
Hendes Fader slog, hendes Moder bad,
Forgrædt hun som Brud i Vognen sad

Og maatte til Kirken age
Og komme som Husfru tilbage.

Hr. Asmund sleb da sit gode Sværd,
De gjæveste Svende han hyred,
Med dem fra Landet han styred.
I Kampen var ham den Plads meest kjær,
Hvor Luren kaldte til vildest Færd,
Men aldrig kunde han glemme
Sin Sorg og hendes derhjemme.

Nu sad han her atter med Haand paa Kind,
Da rask i Salen indtræder
Med revne Sko og Klæder
Hans yngste Søster, den lille Malin:
„O, vær velkommen, kjær Broder min!
Nu Sorgen ei mere mig tvinger,
Jeg seer, min Lykke har Vinger.

Her hjem Du stævned i rette Stund
At være din yngste Søster
En rigtig Broder og Trøster.
Ung Verner er min! I den grønne Lund
Jeg minded ham for hans røde Mund;
Nu holder en fornemme Frue
Ham spærret i Taarnets Stue.

Men havde hun mig, jeg veed forvist,
Den Frue hun dyede sig ikke,
Hun aldrig lod Hævnen ligge.
Mig vilde hun lade stege paa Rist,
Og ham — ham lod hun hænge paa Qvist!" —
Da smiled Hr. Asmund: „Ilde
Det hende bekomme vilde.

Saa nævn mig den Frue!" — „Ja, hendes Navn —
Det er jo sagtens paatide;
Thi faaer Du det først at vide,
Saa øiner Du strax en Fredens Havn.
Hun var jo dit Hjertes Sorg og Savn,
Nu er hun udløst af sin Lænke
Og hedder Claus Urnes Enke!"

Hr. Asmund han knytted sin Haand mod Barm,
I Tvivl han høinede Brynet,
Og begge hans Øine lyned.
Hans Læbe sittred, hans Kind blev varm,
Saa slog han om Søsterens Liv sin Arm:
„Her hjælper ei Stang eller Staalet,
Med Lempe vi komme til Maalet!"

Ved første Hanegal samme Nat
De tømmede op deres Heste,

Den Frue vilde de gjæste.
I Sobelkofte, med Buxer og Hat
Malin paa en melkehvid Hoppe blev sat.
Gjennem Morgentaagerne brøde
De Solen og Haabet imøde.

5.

Liig Skovens vilde Fugl i Buur,
Der flagrer i sit Fængsel,
Og længes mod den frie Natur
Og tier i sin Længsel;

Liig Bjørnen, som i snevre Skuur
Sig utaalmodigt vender,
I Taarnet nu fra Muur til Muur
Ung Berner rastløs render.

Fra Himlen ei et Blink han faaer,
Ei Glimt fra Sol og Maane;
Den Hvælving stolt og rolig staaer
Og synes ham at haane.

Dog passer han paa Haan og Spot
Kun saare lidt; thi inde
I Hjertet har han det saa godt,
Der lever jo et Minde.

Et Minde om en yndig Stund,
Da hist i grønne Sale
To Øine og en Rosenmund
Fik vakt ham af hans Dvale.

Naar Duggen falder mild og sød
Og Solen venligt lokker,
Da vaagner op af Vintrens Skjød
De tusind Blomsterklokker.

Saa spire nu hans Tanker frem,
De stimes og de trænges,
Saa Hjertet knap kan rumme dem,
Men truer med at sprænges.

Som Druemost bag Stav og Svik,
I Fadet nylig krystet,
Saa gjærer nu hiin Lægedrik
Den Ungersvend i Brystet.

Han svimler — Hjerteblodet ham
I Blus til Panden stiger;
En Febergysen kold og klam,
Sig gjennem Barmen sniger.

Det glimter for hans Øielaag,
Hans Muskler sittre, bæve, —
Da rasler det i mørke Krog,
Sig Gulvets Fliser hæve.

Og liig en Valmu, skyder op,
Heel lystelig at skue,
Skovhøiens Dverg sin lille Krop,
Graaklædt, med røden Hue.

Et Grubelys i Haand og om
Sin Hals en Langleeg har han;
En fyldig Dusk Violer som
En Fjer paa Huen bar han.

Dybt neier sig den liden Svend
Og træder til ung Verner,
Mens smilende han rækker hen
De duftende, blaa Stjerner:

„Af Nød og Qvide frelste Du
Mig nys i Skovens Sale;
Du seer, jeg ærlig er, thi nu
Vil jeg min Gjæld betale.

Tag disse Blomster som et Kys
Fra Skoven, din Veninde;
De groede alle der, hvor nys
Du sad saa luunt med Hende.

At jeg Dig bringer Hjælp og Trøst,
Det vil Du snart fornemme;
Læg denne Langleeg til dit Bryst,
Da vaagner klar din Stemme.

Af Sovnens tætte Slør hvert Sind
Dens Strænges Klang kan drage;
Og dysse hvert et Hjerte ind
Fra Kummer og fra Klage.

Den bringer Frihed for Dig selv
Og Lægedom til Andre;
En Andens vilde Hjerte-Elv
Vil brat sit Løb forandre!"

Ydmygt den lille Mand mod Jord
Sig neied, Lampen sluktes,
Som Bjergmand ned han atter foer,
Og Gulvet atter luktes.

Alene sad ung Verner bleeg,
Hans Hjerte heftigt banked;
Men som man binder op et Neeg,
Han sine Tanker sanked.

Og ret af Hjertets stærke Trang
Han slog Langlegens Strænge,
Og jublende hans Stemme klang
Som Lærkens over Enge:

„Hvad gaaer der af mit Hjerte? Mon
Jeg drømmer eller vaager?
Før drev jeg om iblinde, Hun
Har spredt de tunge Taager.

At vandre ene var min Lyst
I Skov og stille Dale,
Og hvile mig ved Blomstens Bryst
Og lære Fuglens Tale.

Min Tanke foer vel mangen Vei,
Men Hjertet laae saa stille,
Uvidende og dumt, at ei
Det vidste, hvad det vilde

Da kom den Stund saa underfuld,
Der hende til mig førte,
Da hun med sine Lokkers Guld
Min kolde Kind berørte.

Hvor fik hun vel den Tryllemagt?
Livsaligt her det brænder,
Hvor nys hun fik den ene lagt
Af sine søde Hænder!

Og hendes Øine! Hvert et Blik
Forjog det indre Mørke,
Saa nyfødt Liv min Tanke fik
Og følte ny sin Styrke.

Ak ja! naar op hun Øiet slog,
Et Hjertesfud det ligned;
Men, Gud bevare mig, hvor dog
Det smertede velsignet!

Dog ei Alverdens Balsam vist
Et Hjertes Vunde læger
Igjen, som den, hun skjænked hist
Mig af sin Læbes Bæger.

Ihvor nu hendes Fod mon gaae
Vildsom paa fjerne Steder,
Misunder jeg hver Steen, hvert Straa,
Som ligger, hvor hun træder!"

Saa sang han med veemodig Lyst
Og meget meer end dette;
De Længselssukke fra hans Bryst
Fik Vinger og blev lette.

De klang i Sangen fra hans Mund
Lig Fugletriller blide,
Naar i den lyse Morgenstund
De dirre over Lide.

Som Urterne i Sommerluft
Stærkt kryddre Skov og Dale,
Saa fyldte han med Sangens Duft
Nu alle Borgens Sale.

6.

Paa Borgen ruged Natten,
Der laae den Frue fiin,
Og vendte mat, urolig sig
Paa Bolster, mellem Liin,
Mens i den hede Slummer
Hun hvisked sære Ord,
Der røbed Alt, hvad lønligt
I Hjertets Kammer boer.

Paa hendes Hovedhynde
Der sad to Engle smaa,
Med deres buttede Hænder
De monne Luthen slaae;
Den Enes Røst alvorlig,
Den Andens lystig klang;
Og det var Nattedrømmene,
Som sad der og sang.

De sang for det forgrædte,
Ulykkelige Barn,
For Hjertet, som sig hilded
Liig Fugl i Jægergarn.

De viste hende Billeder,
Ret som man viser Smaa
En broget, malet Verden
For dem til Ro at faae.

Hun saae ung Verner vandre
I Haugen med Malin;
Der plukkede de Roser,
Og hver havde sin.
De smiled og betragted Hver
Sin blomstrende Green;
De holdt dem mod hinanden,
Og saa blev de til Een.

Om hendes Barm der snoede
Sig som en glødende Traad;
Med sit skinsyge Hjerte
Hun gik da paa Raad:
„Javist, jeg ham har fanget,
Han hænge maa paa Qvist,
Og hun — ja, hun skal steges
Paa den gloende Rist!“

Da hørte hun en Stemme,
Saa gammelkjendt og kjær!
Hun vendte sig — der stod han
Bag de blomstrende Træer.

Der stod han, den Elskede,
Fast forgjæt og forglemt.
Hvor banked hendes Barm da
Henrykt og dog beklemt.

Ei talte han, men smiled kun,
Og hvert hans Smiil og Blik
Det naaede hendes Hjerte
Som Sang og sød Musik.
Ret som naar Vaarens Vinde
Slette Regnskyen ud,
Bebuded det Forsoning
Med ham og med Gud.

Hun vaagnede, hun lytted,
Hendes Aandedræt var kort,
Let begge Drømmens Engle
Vare flagrede bort;
Men endnu fra det Fjerne
Den smeltende Sang
Til hendes Hjerte strømmed
Sin velsignede Klang.

Hun reiste sig, hun kaldte
Med ængstelig Hu:
„Og hør, Du gode Terne!
Du sige mig nu,

Hvem er det blandt Jer alle,
Som har qvædet saa ømt,
Og frydet saa mit Hjerte,
Imens jeg fik drømt?"

„Ak, Ingen af os alle
Har sjunget her i Nat,
Det er den unge Junker,
Som i Taarnet er sat!
Med Strængeleg og Stemmen
Saa yndefuld og reen
Har han os vakt af Slummer
Hver evige een."

Op sprang hun, ud af Sengen,
Med Søvn det var forbi.
De guldbrodeerte Tøfler
Stak hun Fødderne i;
Slog Hermelinskaaben
Omkring sin skjønne Krop,
Og snoede de sorte Lokker
Under Guldnettet op.

„Gak hen og kald mig sammen
Nu alle mine Møer!
Tag her den tunge Nøgle,
Som aabner Taarnets Dør.

Saa føre Du ung Verner
Ind i den store Hal;
Til Morgenrøden tændes,
For os han sjunge skal!"

Alt sad den skjønne Frue
Midt i sin Jomfruflor;
En straalende Lampe stod der
Paa blanke Egebord.
Ind traadte da Hr. Verner
Med listigt Smiil og Blik;
Heel høvisk han sig bøied
Og frem i Hallen gik.

„Syng!" mæled da den Frue,
Hun var saa stolt en Viv,
„Maaskee mit Sind formildes,
Saa jeg sparer dit Liv!"
Da stemte Verner Strængen,
Men tænkte i sit Bryst:
„Jeg synger, saa jeg haaber,
Du faaer styret din Lyst!"

Først sang han da om Vaaben,
Om kjæmpestærke Mænd,
Om høien Verner Rise,
Om Sivard Snarensvend;

Om Brødrene paa Dovre,
Om Signelil, som glad
Sin Beiler monne følge
Gjennem Luernes Bad.

Da bævede Fru Ingeborg,
Hun slog sit Øie ned,
Ved Sagnets Ord at høre
Om Signes Trofasthed.
Klart Asmund stod for hende,
Hun gyset og blev bleeg,
Og hvert et andet Billed
Fra hendes Hjerte veeg.

I dets rensede Tempel
Fornyed hun sin Pagt,
Hun følte atter Længselens
Vidunderlige Magt;
Undseelsens stille Taare
Frem sneg sig luevarm,
Liig Offer paa et Alter
Den sank i hendes Barm.

Da skifted brat hans Røst, den
Blev smeltende og blød
Som Aftenvind, der aander
Hen over Engens Skjød,

Naar Urterne skal lukke
De tusind Øine til;
Kun lempeligt han rørte
Og let sit Strængespil.

„Lyt nu til mine Strænge
Til min vaagnede Sang,
Der slumred altfor længe
I Barmen taus og trang!
Den standse kan hver Smerte,
Hver Sorgens stride Elv,
Og bringe sødt et Hjerte
Til Hvile i sig selv.

Den svæver let som Vinde
I lune Sommernat,
Som Kildens Bover rinde
Hen under dunkle Krat;
Lig Nattergalens Klukke,
Lig Aftenbakkens Flugt,
Lig Svendens Veemodssukke,
Naar Hendes Dør er lukt.

Den lærer Hjertet banke
Besindigt, og den snoer
Om hver urolig Tanke
Sig som det Silkeslor,

En Moder breder over
Sit Buggenoer, der græd,
Saa trygt og sødt det sover
Fra Taarer og Fortræd.

Sov bort fra Livets Kummer,
Forglem al Verdens Vee,
Og i den blide Slummer
Kun blide Syner see!
O, luk nu for de søde,
De klare Øines Pragt,
De unge Lemmer bløde
Faae blødt til Hvile lagt!"

Men Sangen, som Hr. Verner
Sang til sit Strængespil,
Taus lyttede Fru Ingeborg
Og hendes Møer til.
Den som en Luftning svaled
Hver Kind, som var for varm,
Snart deres Hoveder daled
Ud over deres Barm.

Som Himlens Stjerner aarle
Een efter een maae flye,
Saa gled nu Alles Øine
Bag Øielaagets Sky.

Langs Hallens tjeldede Vægge,
Paa Stol, i Løibænk blød
Henſjunkne laae med Hovedet
De paa hinandens Skjød.

Ung Verners Øine tindred,
Han strøg ſig om ſin Kind:
„Stod jeg her Aar og Dage.
Jeg ſaae mig dog ikke blind.
I ere vel Alle faure,
Men Ingen deilig ſom Hun,
Der har mig kaldt tillive
Ved ſit Øie og ſin Mund.“

Af Fruens Belte løſte han
De Nøgler, ſtore, ſmaa;
Eia! hvor ſprang da lyſtigt
For ham hver Laas og Slaa!
Han søgte ned i Stalden,
Fik Sadel paa Ganger graae,
Saa reed han ud for Borgeport
Og glad tilbage ſaae.

Han kjæk og vel tilmode
Slog op med Haanden hvid:
„Til Løsning at betale,
Har jeg nu ikke Tid!“

I Barmen loe hans Hjerte,
Op vipped han med sin Hat:
„Nu ønsker jeg Fru Ingeborg
Vel tusinde Godnat!“

Rask traved over Broen
Han hen mod grønne Skov;
Den gamle Vægter vaagned
Paa Taarnet, hvor han sov.
Han saae i Spring ham ride
Og svinge med sin Hat,
Han hørte den kaade Latter
Gjennem den tause Nat.

7.

Han reed gjennem Skov, over Mark og Eng,
Gjennem Bækkenes Seng,
Han reed over Dale og Høie;
Mens Lærken sig freidig mod Himlen svang
Og forkyndte med Sang,
At Dagen nu aabned sit Øie.

Da spurgte hans Længsel hver Stub og hver Steen,
Hver løvfuld Green,
Hver Fugl paa de vippende Qviste,
Hver lille Løvfrøe, hver vever Kanin:
„Hvor lider Malin?“
De svared, det ikke de vidste.

Halv drømmende drog han den korteste Vei,
Han ændsed slet ei
Hverken Krat eller tjørneklædt Banke;
Ved hvert et Sæt, som hans Ganger sprang,
Ham Langlegen klang
Paa Skuldren og vakte hans Tanke.

Da mødte ung Verner en liden Pilt;
Forvoven og snildt
Han sad paa sin Skimmel, den blanke;
Den dandsede under ham som en Hind,
Mens i Morgenens Vind
Frisk flagred dens Hale og Manke.

„Og hør mig, Du Smaadreng, høvisk og fiin!
Har Du seet Malin?
Af Længsel mit Hjerte mon brænde!"
Bort strøg den Pilt da sin blonde Lok,
Og et Smiil var nok, —
Da var hun saa let jo at kjende!

„Malin! o, min Brud! saa har jeg Dig da!
Hvor kommer Du fra?"
— „Lige fra min Broder jeg kommer.
Hjem er han nu draget fra fremmede Land,
Og mig tyktes, at han
Som Svalen mig spaaede min Sommer.

Saa sage jeg klaged, han sadled sin Hest,
Og vi rede som bedst
At træffe Fru Ingeborg hjemme.
Men da vi saa kom til det grønklædte Bjerg,
Ud traadte en Dverg
Og qvad med sin skingrende Stemme:

„Til Venstre, Hr. Asmund! drage Du,
Dig blomstrer nu
Kun Fryd i Fru Ingeborgs Sale;
Hun ligger og stammer i Drømme dit Navn,
Tag hende i Favn
Og løs hendes Hjerte af Dvale.

Til Høire, min deilige Frøken! Jer vend,
Der I mødes med den,
Eders smægtende Øine begjære.
Jeg aabned ham Buret, afsted han fløi
Over Dal og Høi
For at søge sin Hjertenskjære."

Her har Du mig da! Nu er jeg din,
Og Du er min, —
I Fred tør vi sammen bygge.
Min Broder vel ogsaa naaer et Hjem,
Nu iler han frem
Paa Vei til sin nyfødte Lykke.

Han reed til den deilige Enkes Gaard,
Nu sagtens han staaer
Og taler sin Sag paa det Bedste.
Med nedslagne Øine, men henrykt i Aand,
Hun rækker ham Haand, —
Saa bliver vel Bryllup det Næste!"

Da smiled ung Verner med megen List:
„Hør, seer Du hist
Ved Byen, bag Linde og Birke
Der kneiser et Taarn med sit røde Tag,
Imorgen den Dag
Vi følges der ad til Kirke.

Og seer Du derhenne ei Borgen paa Høi,
Med Spiir og med Fløi?
Der vented min Moder os længe.
Jeg veed, vore Senge der opredt staaer,
Og til næste Vaar
En lille paa gyngende Gjænge!"

Da løfted Malin en truende Haand
Og gav med sin Vaand
Et Svip ham over hans Herder;
Hun rødmende fik sin Ganger i Spring,
Og som ingen Ting
Hun satte over Grøfter og Gjerder.

Ung Verner bagefter! — og som en Vind
Snart hented han ind
Sin flygtige Fugl under Lide.
I Lunden, som tæt omkring Borgen stod,
Gik det Fod for Fod,
Der rede de Side om Side.

Her under de ældgamle Lindetræer
De holdt sig nær —
Hinanden saa nær, som de kunde;
Fra Gangeren om hendes Liv sin Arm
Han slyngede varm, —
Da mødtes to blussende Munde!

Genrebilleder.

1.

Den Nat var varm og liflig,
Og Himlen mørkegraae;
Ei Maane eller Stjerner
Man øinede derpaa.
I Præstegaardens Hauge
Ei rørte sig en Qvist;
Men Liv og Glands der straaled
Fra Haugestuen hist.

De Lilier og de Roser
I dyben Slummer laae,
Hyacintherne de nikked
Med Duggens Taarer paa;
Den Eneste, som vaaged,
Var Natviolen, som
Sit søde Suk udaanded i
Hver Luftning, der kom.

De sildigvaagne Fugle
Sad lyttende, mens Klang
Af Violin og Fløite
Sig ud i Mørket svang;
Fra Stuen kom de Toner,
Hvor Mø med Ungersvend
I Ecossaisen lystigt
Og let svæved hen.

Men Een der var i Sværmen,
Den deiligste var hun,
Med en fyldig Guldfletning
Og en sød lille Mund;
Og det var Præstens Datter,
Hendes unge Jomfrubarm
Bag Silketøiet bølged
Som Lilien blø og varm.

Men i de søde Øine
Var ingen Fred og Ro,
En Vængstelse der dæmred i
De himmelblaae To;
En sky, en stille Længsel
Omslørede dem,
Og Smilet som en Stjerne
Kun sjeldent glimted frem.

Snart sneeg hun ubemærket
Fra Dandsen sig let,
Om hvide Skuldre svøbte
Hun sin Mantille tæt;
Ad Løvgange mørke,
Langs Hækker og Bed
Hun iled gjennem Haugen
Til Marklaagen ned.

Her fire gamle Linde
Bredt hvælved deres Tag,
Hvor Nattergalen boede
Og sang ved Nat og Dag;
Over Grøften, den tørre,
Hvor brede Skræpper groe,
Var lagt en lille, buet
Og hvidmalet Bro.

Men lænet op til Linden
Der stod en Ungersvend,
Hans skarpe Øie stirred
I Buegangen hen;
Med korslagte Arme
Han som en Støtte staaer,
Kaskjetten ligger let
Paa det krøllede Haar.

Som naar i Drøm man ligger
Og lever i eet Øvarteer,
Hvad ikke kan opleves
I Snese Aar og fleer,
Saa foer ham gjennem Tanken
Som Lyn en gammel Sang,
Han hørte af sin Moder
Saa mangen god Gang:

„Hans Kind var rød, og fort hans Haar,
Da han forlod sin Faders Gaard.

I Øiet straaled Ungdoms Lue,
Da han forlod sin Moders Stue.

Han styrted ud, slet ei han saae
Til Hunden, som ved Porten laae.

Forgjæves qviddred Svalen blødt:
„Bliv hjemme, Du, her er saa født!“

Hans Fod gik over Haugens Bed
Og traadte alle Blomster ned.

Han over Agren tog sin Vei
Og spæden Vaarsæd agted ei.

En Tørst, en Længsel vildt ham jog
Fra Hjemmets stille Arnekrog.

I grønne Skov han iled ind,
Der vifted Kjøling om hans Kind.

Ustandselig han stormed frem
Mod Anelsen — fjernt fra sit Hjem.

I Krattets Dyb der sprang en Kilde
Omskygget huldt af Roser vilde.

En deilig Jomfru der han saae,
Med dunkle Lokker, Øine blaae.

Hun sad der fyldig, rank og blød,
En Cithar laae paa hendes Skjød.

Rundtom der myldred Blomster frem,
Den Skjønneste var hun blandt dem.

Med sneehvid Haand, med søde Blikke
Hun vinkede ham hid at drikke.

Hen under Kildens Perlefald
Hun holdt et Bæger af Krystal.

Hun bød ham det, — han drak i Hast, —
Da var det, som en Lænke brast.

Som løsnedes det tunge Baand,
Der havde lænkeholdt hans Aand.

Den skjønne Jomfru smiled huldt, —
Hvor blev hans Hjerte stort og fuldt!

Som til sin Længsels sikkre Havn
Han segned hen mod hendes Favn.

Da veeg hun, — ak, men yndigt vinked,
Som Stjerner hendes Øine blinked.

Snart vinked hun og snart sig dulgte,
Og villieløs han efter fulgte.

Fra Øiet faldt ham som et Flor, —
Hvor straaled Himmel da og Jord!

Hver Blomst, der op af Jorden skjød,
Blev dobbelt hvid og blaa og rød.

Og hvert et Blad og Ax og Straa
Der hængte sig en Perle paa.

Hver Vind der sused ham forbi,
Blev til en himmelsk Melodie.

Hvad Nattergalen, Droslen sagde,
Sig lifligt ved hans Hjerte lagde.

Langt klarere i Nattens Dunkle
Nu syntes Stjernerne ham funkle.

En Skjønheds Rigdom i hans Bryst
Sig samled, lig en gylden Høst.

Dens Perler sanked han, dens Guld,
Af Skatte blev hans Haand saa fuld.

Og hvor han gik og hvor han kom,
Han deelte sine Skatte om.

Og hvor han kom og hvor han gik,
Ham mødte Tak og venligt Blik.

Alt som han høsted, blev han ved
At følge hendes lette Fjed.

Mens hendes Citharstrænge bæved,
Hun for ham som i Drømme svæved.

Vidt over Land, vidt over Sø,
Han fulgte blindt den skjønne Mø.

Og gjennem Verdens travle Trængsel
Hans Ledestjerne var hans Længsel.

Da tyktes det ham mangen Gang,
Han fatted hendes Strænges Klang.

Men vilde Tonerne han sanke,
Svandt de forvirret for hans Tanke.

Med Ild han stræbte frem at naae
Det Billed, som saa fjernt han saae.

Men kom han nær, da kold og bleg
Hun længer i det Fjerne veeg.

Tilsidst hun svandt saa let og brat
Som Stjerneskud i Sommernat.

Da stod han som for Dødens Dom;
Med bittert Sind han vendte om.

Han gik den lange Vei tilbage,
Han vilde for sin Moder klage.

Han vandred hjem med bitter Graad,
At hente hos sin Fader Raad.

Hans Skatte — ak, de var forsvundne,
Hans Tankes Vinger atter bundne.

Den unge Slægt paa Vei ham gik
Forbi med ligegyldigt Blik.

Ham sagde Agrens grønne Skrift:
„See her — her var en stolt Bedrift!"

Træt gjennem Haugen gik hans Fod,
Mat var hans Blik og slukt hans Mod.

Og alle Haugens Roser røde
Dem havde selv han jo lagt øde.

Og Svalen qvad: „Hvi drog Du, Kjære!
Herfra? her var saa godt at være!“

Med blegen Kind, med graanet Haar
Han naaede til sin Faders Gaard.

Udbrændt var Diets Morgenlue,
Da han kom til sin Moders Stue.

Her Alt var tomt! — Thi Han og Hun
Forlængst laae dybt i Dødens Blund.

Kun til en Drøm hans Liv var skabt, —
Nu var han vaagen — og fortabt.

Der stod han fattig og forladt
Paa Grændsen mellem Dag og Nat.“

2.

Han venter ikke længe,
Da rasler det bag Green,
Den hvide Silke hvisler
Om to ilende Been,
Og Pigebarnet kommer
Heel aandeløs og varm,
Og kaster sig saa trøstigt
I hans favnende Arm.

Det var just denne Nat
I den hellige Stund,
Da Morgen byder Aften
Sin jomfruelige Mund,
At deres Læber saligt
Formæledes, mens bly
Natluften holdt sin Aande
For at lytte paany.

I Nattens Stilhed Lærken
Ei kunde have Ro,
Den maatte jo dog hilse
Paa de Elskende To;
Og fjernt fra Haugestuen
Klang en svævende Vals,
Mens ved hans Bryst hun hviled,
Med sin Arm om hans Hals.

„Her har Du mig," hun hvisked,
„Du kjære, vilde Knegt!
Jeg følger Dig, — Du være skal
Mit Hjem og min Slægt!"
„Du vil?" — saa toned henrykt
Hans mandige Røst,
Mens hendes fine Hænder
Han trykked til sit Bryst.

„Du vil mig villig følge
Nu ad den steile Vei?
At føre Dig til Maalet
Saa lykkelig er jeg!
O, alle ni Gudinder
Vil flokkes om dit Fjed,
Og Gratierne — Elskte!
Dem bringer selv Du med!

Kald mig kun vild! — her brænder
En Lue stærk og reen,
I Armen har jeg Kræfter
Til at løfte hver Steen,
Der hæmme vil min Vandring
Paa Veien til vort Maal, —
Og saa har jeg en Villie
Ubøielig som Staal!"

„Jeg følger Dig!" hun vedblev
„Tryg ved din Haand, min Ven!"
Og tog ham om hans Hoved
Og kyssed ham igjen.
„I Marken har jeg gaaet
Og flittigt declameert,
Køerne paa mig gloede,
De troede, jeg var forkeert.

Den lystige Maske vil
Just klæde mig godt;
Jeg bøie kan min Stemme
Til Skjelmeri og Spot;
Og Dolken vil jeg føre,
Jeg gyser ei for Blod!"
Han loe: „Nei, vil man see dog
Det sextenaars Mod!"

Hør nu: I Nestved vente
Os alt de andre Fem;
Til Kunstens Tempelforgaard
Jeg nys fik lokket dem.
Den ene drev Begeistring,
En Anden Hjertesorg;
Vor første Alterlue
Vi tænde i Vordingborg.

To lystige Studenter,
Og en halvgammel Fyr,
Der gjerne traurigt synger
Sit Hjertes Eventyr,
En Frue med sin Datter,
Der dandser ganske smukt, —
Og Vi — see, det er Stammen,
Som nok skal bære Frugt!

Langt meer, end Du det aner,
Den Frue staaer os nær,
Og hendes vakkre Datter
Vist vil blive Dig kjær.
Nei, Du maa ikke spørge,
Jeg siger Dig ei meer,
Men Gaaden vil sig løse,
Saasnart Du dem seer.

Dit Navn maa Du forandre;
Kristine har ingen Klang;
Babet — see det vil klinge
I Poesie og Sang.
Jeg kalder selv mig Philo,
Thi Jørgen er saa plat, —
Det tager sig ei ud paa
Den trykte Placat!"

Hun nikkede og loe: „Ja,
Endnu i denne Nat
Din Frakke og de Buxer,
Som Du har efterladt,
Jeg bytter med mit Silkeskjørt;
I din sorte Barett
Jeg skjule kan min Fletning
Jo nok saa peent og net.

Nu snart om et Par Timer,
Naar Dandsen er forbi,
Og alle Dine slumre,
Vil jeg mig gjøre fri.
Min egen lille Norbagg
Jeg lægger Sadel paa,
Og rider saa til Nestved
Saa rask, som det vil gaae!"

Saa trykked hun ham atter
Tæt til sit unge Bryst;
Saa hele to Minuter
De stode taus og tyst.
Og let som en Taage,
Og hvid som en Snee
Hun svæved bort og svandt
I den mørke Allee.

Der stod han da alene
Med Hjertet heelt opfyldt
Af Kjærlighed, med Tanken
Af Hjertets Sol forgyldt.
Han efter hende stirred
Og vendte sig og gik.
Fra Haugestuen toned end
Den lystige Musik.

3.

Da rasled det i Grøften,
Og under Broen op
Der kravlede besværlig
En trind, velnæret Krop.
Den strakte sine Arme,
Tog af sin runde Hat,
Og sukked høit og gabed
I stille Sommernat.

Saa krøb han op paa Broen
Og satte sig der
Paa Rækket, saa det knaged,
Under de grønne Træ'r.
Af Lommen op et Klæde
Og en Daase han drog,
Tracterede sin Næse
Og holdt en Monolog:

„At blunde her en Smule
Jeg havde troet og tænkt,
Derhjemme gjorde Mutter
Mig Alt for hedt og strengt.
Men Herregud! jeg gjorde
Min Regning uden Vert;
Til Vederlag for Søvnen
Fik jeg en heel Deel lært.

Det var en høist behagelig,
En peen Conversation!
See, see! Det var da Fætteren,
Den flygtige Person.
Han er jo lidt forvildet,
Men brav og hjertensgod;
Adstadig er han ikke, nei!
Men han har meget Mod.

Hende jeg saae i Buggen,
Da nys hun var søbt;
Jeg sang og sagde Amen
Dengang, da hun blev døbt;
Og baade ham og hende
Jeg ind i Lærdoms Land
Har ført og henad Veien
Til Dyd og god Forstand.

Hvad var det dog, de sagde?
De talte, som det lod,
Om Masker og om Dragter,
Om Dolkestød og Blod?
Om hemmelige Navne,
Og om et heelt Complot,
Om Hest og Flugt og Kunster, —
Jeg hørte Alting godt.

Hvad meente han, den Knegt, vel?
Og hendes Sladder? aa!"
Her gled han ned fra Rækket
Paa Jorden og laae
Og holdt sig paa sin Mave
Og grinte: „Ja, saasandt
Gud hjælpe mig! nu Jørgen
Er blevet Comoediant!

Derfor løb han fra Farbroer
Og den græske Grammatik!
Længtid man ikke hørte,
Hvordan det ham gik.
Nu har han og bedaaret
Den lille søde Glut,
Aa Herregud! Actrice vil
Hun være absolut!

Det ligger til Familien;
Javist, det feiler ei;
See, Præstens unge Søster
Jo gik den samme Vei.
Den italienske Sanger
Fik hende jo paa Gled;
Det var jo ham og Kunsten,
Hun giftede sig med.

Men Hillemænd! — en Tanke!
Jeg kan jo vandre med!
Jeg lader Mutter skjænde
Og følger deres Fjed.
Snart Høsten er for Døren,
Hver Skolebænk staaer tom;
Hvor jeg er støiet og sløiet,
Det spørge Faa kun om.

Dybt i mit Bryst jeg føler
Begeistring og Talent!
Nu vaagne de, kun Skade,
Jeg seent det har erkjendt.
Hvor banked ei mit Hjerte
Tidt hist paa Hallandsaas;
Nu først hiin Hjertebanken
Kan rigtigt forstaaes.

I Vinhøsten saae jeg
Hr. Knudsen træde op;
Var det ei, som jeg staaer her
Med Sjæl og med Krop?
Jeronymus og Stødvel
Peer Degn og Jeppe og Saft,
See, det var netop Roller
Skabt for mit Lunes Kraft!

Men hvad vil Præsten sige? Aa,
Var han ei vor Pastor,
Han fulgte gjerne med os,
Og spilled selv Franz Moor!
Madamen? Ja, i hende,
Det veed jeg paa en Prik,
En prægtig Magdelone
Og Fru Claudia vi fik.

Velan da! i Apollos
Og andre Guders Navn
Jeg hovedkuld mig kaster
Nu i Thalias Favn.
En Norbagg har jeg ikke,
Kun Been med Støvler paa,
Med dem kan man vel ogsaa
Til Kunstens Tempel naae.

Han følte til sin Lomme;
Jo, jo! der var lidt Mynt.
„Man maa forsynet være,
Til Gagen faaer begyndt.
En Faldsmaal, Arv og Falstaf
Betaler man vist brav!"
Saa drev han ned ad Gyden
I muntert Luntetrav.

Med een Haand i Lommen,
Den anden i sin Barm
Gik han afsted saa inderlig
Hjertelet og varm.
Og alt imens han vandred,
Han hørte Lærkerne slaae;
Han nynned med og syntes,
Han kunde dem forstaae:

„Vi Lærker under Himlens Blaae,
I grønne Græs paa Vangen,
Laer Verden gaae, som den vil gaae,
Og leve kun for Sangen.

Kun fra vort Hjertes frie Natur
Vort Thema vi os henter,
Og pynter det med Fioritur,
Med Triller og Mordenter.

Vort Contrapunkt er Glædens Magt,
Den Partituren laver,
Og har kun saare liden Agt
Paa Qvinter og Octaver.

Vi sætte kjækt vor Harmonie
Her i vort høie Stade;
Er der end ringe Mening i,
Er vi dog lige glade.

Saa dale vi fra høien Slot
Til grønne Vang dernede,
Hvor mellem Blomster luunt og godt
Vi bygget har vor Rede.

Der er saa hyggeligt og Plads
Til Store og til Spæde,
Der er jo ikke megen Stads,
Men desto mere Glæde.

Der har vi jo vor lille Flok,
Dem vi saa kjærligt made;
Og er det ogsaa fattigt nok,
Er vi dog lige glade.

Thi som det sømmer sig, har vi
Jo stadigt havt for Øie
At være glade baade i
Det Lave og det Høie!

4.

Tre aabne Vogne førte
Det samlede Compagnie
Fra Nestveds lumre Gader
Og ud i det Frie.
Hos Fruen med sin Datter
Sad Philo og Babet;
De andre Herrer rulled i
En rask Kabriolet.

Paa tredie Vogn var læsset
En Verden i det Smaa:
To Stuer, et Par Bjerge,
Et Bondehuus der laae;
En skummel Fængselhvælving,
En yndig Egn fik Lov
At enes med en Gade,
Nogle Skyer og en Skov.

Dem Himlen smilte venligt
Med sit sødeste Blaae,
Og Solens klare Øie
Brændende til dem saae;
Fra Mark og Lund og Enge,
Der i Brudedragt stod,
Dem vinked Haabets Farve
Og spaaede Lykke god.

Thi Haabet var den Guddom,
Der fyldte deres Bryst
Og skabte Sang og Latter
Og den livligste Lyst;
Paa Livets Træ er Haabet
En Blomst, som pynter smukt,
Men ak! der ofte falder
Uden at sætte Frugt!

I Luften var der Stilhed,
Ei rørte sig en Vind,
Det Sommerlandskab straaled
Som de unge Pigers Kind;
Men bag de fjerne Skove
Lig Fjelde der laae
En Række tunge Skyer,
Gulfarvede og graae.

Lidt efter lidt det lufted,
Og Skyerne steg,
Saa Himlens Hvælving falmed
Og Solens Kind blev bleg;
Støvskyerne sig reiste
Bag de rullende Hjul,
De bange Fugle piled
Alt hjem til deres Skjul.

Saa faldt der et Par Draaber,
Og saa igjen to, tre,
Af Blaat der snart ei mere
Paa Himlen var at see;
Langt borte alt det brummed
Som dybt fra Jordens Bryst,
Som blandt Afrikas Palmer
Skovkongens hule Røst.

Et rosenfarvet Lynglimt
Sig over Himlen svang;
Ned pidskede saa Regnen
Hen over Vei og Vang.
Det rulled, brøled, dundred,
Det skralded og slog Smæld,
Som tusind tomme Tønder
Nedvælted fra et Fjeld.

Det øste som med Spande
Fra den kulsorte Sky,
Her hjalp ei Kapper, Kyser,
Ei Teppe og Paraply;
I Skræk de Heste steiled
Og toge voldsom Fart,
De tradsked hen ad Veien
Og kom til Skoven snart.

Her, hvor de gamle Bøge
Forundrede stod
Og deres rige Kroner
I Stormen svaie lod,
Det vaade Selskab naaede
Til den eensomme Kro,
Og var ganske himmelglad
Ved at slaae sig til Ro.

5.

Ret gunstig var dem Lykken,
Thi Kroen den var tom;
Hver fik et lille Hummer,
Hvor de klædte sig om.
Mens de tre unge Fyre
Sørged for Kruus og Fad,
Hos Damerne alene
Den gamle Herre sad.

Mens Uveiret raſed
I al sin vilde Pragt,
Taus hviled han ved Vinvet
I sin luvslidte Dragt;
Med afkegraae Kinder
Og Næsetippen rød,
I siirlig Nonchalance,
Med en Cithar paa sit Skjød.

Den venstre Haand han bøied
Om Cithrens Hals coquet,
Og lod den høire glide
Over Strængene let;
I Følge med Accorderne,
Som sagtelig han slog,
Dybt inde fra hans Hjerte
En Tankerække drog:

„En Sanger er som Fugl paa Qvist,
Der vipper uden Ro og Rist,
Og altid savner Noget;
Bag Ord han dølger ei sit Savn,
Han nævner ei sin Fryd ved Navn,
Men Tonerne er Sproget.

De flyve let i Verden hen,
Men Verden aldrig aner den
Usigelige Jammer,
Der tidt er Moder til hans Sang
Og huusvant har sin stille Gang
Ind i hans Hjertekammer.

De bedſte Toner fra mit Bryſt
Var aldrig Blomſt af Liv og Lyſt,
Men ſpired frem af Smerte;
Dem Sukket gav den lette Dands,
De havde deres Farveglands
Fra Blodet i mit Hjerte."

I Sophaens Hjørne
Hos de unge Piger to
Der ruged Madame Sappi
Og hviſked og loe;
Hr. Limmer hun forfulgte
Med ſit Øies hvaſſe Sting;
Men han lod ganſke hildet
I ſine Tankers Ring.

Han ſtirrede mod Gulvet
Veemodig, fortabt,
Som søgte han en Tanke,
Halvdød, før den blev ſkabt.
Han klimprede paa Strængen
Og nynnede ſaa ſmaat,
Slog Øiet op, og troede,
Det klædte ham godt.

Da raabte Madame Sappi
Fra Krogen, hvor hun sad:
„Aa, syng os eet, Hr. Limmer!
Af deres skjønne Qvad!
De digter saa guddommligt,
Det Rørende især!"
Da reiste han sig langsomt,
Dybt drog han sit Veir.

Han stemte sin Guitarre
Og greb rask de tre
Præluderende Accorder,
Naturligviis i D;
Og sagde: „Naar De befaler,
Jeg synger, som jeg kan,
Dem her et Par Capitler
Af min Vandrings Roman."

Han i en Attitude,
En peen Positur,
Sig stillede med Ryggen
Imod Caminens Muur,
Og sang saa med en Stemme,
Som fordum vel var smuk,
Men nu den svage Gjenklang
Af et Hjertes Ungdomssuk:

„Den første Gang jeg Hende saae,
Og hørte hendes blide Tale,
Det var en Vaardag klar og blaa,
I Skoven hørtes Gjøgen gale.

Der skilte kun en lille Grav
De Huses Haver, hvor vi boede,
Og Hæk og Hegn ved Siden af
Hinanden ret fortroligt groede.

Paa hendes Moders Hyttegavl
Stod Storken med de røde Hoser,
Men selv i Haugen stod hun travl
Blandt Lilieconval og Roser.

Jeg sprang derind saa ung og glad;
Hun blev ei vred, men tilgav Synden,
Og rakte mig en Spand og bad
Mig hente hende Vand fra Brønden.

Saa blev det Sommer, og jeg saae,
Mens Kirsebærret fik sin Rødme,
At der i hendes Hjerte laae
En Skat, uendelig, af Sødme.

Da Hvedens gyldengule Top
For Leens hvasse Hug var veget,
Vi hjalp at binde Sæden op,
Og hvilte siden os paa Neget.

Og da Cavillen saa blev rød,
Den rige Frugt vi plukked sammen,
Det første Æble hun mig bød,
Jeg løfted hende ned af Stammen.

Da voved jeg det første Kys;
Hun blev saa bleg, den huldе Pige,
Og hvisked ængstlig til mig: „Tys!
Nu maa vi det til Moder sige!“

Jeg villig did mig føre lod,
Hvor Vedbend Husets Dør omhvælved,
Ei langt derfra en Poppel stod,
Som jeg forventningsfuld, og skjælved.

Knap fik jeg talt, saa svared rørt
Hun uden fleer Omstændigheder:
„Jeg Alt forlængst har seet og hørt
Og, kjære Børn! velsigner Eder!“

Fra Fred og Fryd, fra Hende,
Mit Fjed jeg maatte vende
Til Byen som Student.
Halvdrømmende i Staden
Jeg vandred om paa Gaden
Med hver en Nerve spændt.

Jeg fik ei Tid at sukke
For alt det Nye og Smukke,
Der tog mig fast i Favn;
Som Seileren paa Bølge
Jeg maatte Strømmen følge
Langt fra min Lykkes Havn.

I Hvirvelen, i Brimlen,
I Rusen og i Svimlen
Jeg tvende Qvinder saae;
Hvor var de begge skjønne!
Min Trofasthed at lønne
De gav mig Løfte paa.

I Ensomhed besøgte
Den Ene mig, hun spøgte
Og sang og favned ømt;
De Greb i Lyrens Strænge
Hun lærte mig, som længe
Jeg selv kun havde drømt.

Undseelig, bly og bange
Jeg aanded ud i Sange
Mit Hjertes Sorg og Lyst;
Men ak! det Ingen rørte,
Og hun, som mig forførte,
Nu lod mig uden Trøst.

Den Anden saae jeg stedse
I smaa og større Kredse,
Omringet af en Flok
Tilbedere, som trævle
Jeg saae at gaae og kravle
Stolt paa Cothurn og Sok.

Jeg voved selv at nærme
Mig til de malte Skjærme,
Hvorfra lød hendes Kald;
Men ak! Kronions Datter
Mig gav til Rov for Latter
Midt i sin Tempelhal.

For disse rige Tvende
Jeg glemte ganske hende,
Den fattige Lilievaand;
Jeg nedbrød alle Skranker,
Jeg døved alle Tanker,
Jeg løste hvert et Baand.

Bort kasted jeg som Muldet,
Der troes at gjemme Guldet,
Min faure Ungdomstid;
Min Vandrings Fjed blev svag
Jeg monne feig forsage
Hver mandig Dont og Id.

Og Timer var henrundne,
Og mange Aar forsvundne,
Før ret jeg vaagned op;
End hørte jeg til Krybet,
Mens Andre jeg fra Dybet
Saae høit paa Ærens Top.

Da for at leve, drog jeg,
Hvor Skjebnens Vinde jog mig
Hen over Livets Strøm;
Og paa Gudindens Alter
Jeg offrede kun Psalter
Af Kunstens Billeddrøm.

Paa hendes Thespis-Karre,
Tidt mellem Fjog og Narre,
Som paa en Bøddelvogn,
Langt fra min Længsels Kilde
Lod jeg mig taalig trille,
Selv Nar, fra Sogn til Sogn.

Ak, hvor mit Hjerte blødte,
Da seent jeg Hende mødte, —
Hun bar et fremmed Navn;
Men Glæden var bortveget
Og Kindens Rose bleget,
Og Livet kun et Savn! —

Da sidste Gang jeg Hende saae,
Var selv jeg fuld af Vee og Smerte;
Min Haand hun tog og trykked paa
Sit eget sorgbeklemte Hjerte.

Hun sagde mig, at hun var glad
Ved Alt, hvad end jeg havde digtet,
Og at mig selv paa intet Blad
Jeg havde skjæmmet eller svigtet; —

At i den lange — lange Tid,
Vi ikke havde seet hinanden,
Hun havde kun havt Sorg og Slid
For Børnene og Ægtemanden; —

Men at, hvad hende opreist holdt,
Var Minderne fra svundne Dage,
Men lagde til, bestemt og koldt:
„Dem ønsker jeg dog ei tilbage!“

Dog pludselig sin Haand hun rev
Fra min og brast i vilde Taarer
Og iled bort, — jeg ene blev
Med Dødens Is i alle Aarer.

Bag Muren under Linden hist
Har hun nu fundet Fred og Lise;
Smaafugle, vippende paa Qvist,
Der synge hendes Vuggevise! —

Min Nat er Oval, min Dag er riig
Paa Anger, Suk og Taarestrømme;
Og føler jeg mig lykkelig,
Da er det kun i Feberdrømme."

„Jeg laae i Feberlue,
Man troede, jeg var nær min Død;
Men i den lumre Stue
Var min Tilværelse dog sød;
Mig syntes, Nattergale sang
Og fjerne Aftenklokker klang.

Ved Nedgang stod just Solen,
Og klar var Luften, mild og blid;
En Duft fra Natviolen
Den svale Luftning førte hid,
I Krattet Nattergalen sang
Og fjernt de Aftenklokker klang.

Hen over Himlen seiled
En lille, rosenfarvet Sky,
Hvis Billed klart gjenspeiled
Sig i den mørkegrønne Sø,
Mens Nattergalen yndigt sang
Og fjerne Aftenklokker klang.

Jeg syntes grant fornemme
En Tale og en Sang saa blid;
Jeg kjendte denne Stemme,
Saa kjær — saa kjær i fordums Tid,
Som Nattergalens søde Sang
Og fjerne Aftenklokkers Klang.

Jeg iled gjennem Haven
Saa ung, saa varm, saa sorgløs glad;
Let sprang jeg over Graven,
Som skilte vore Haver ad,
Mens yndigt Nattergalen sang
Og fjerne Aftenklokker klang.

Langs Hækken hun mig fulgte,
De grønne Buske stod som før;
Løvhytten snart os dulgte,
Som hvælved over Husets Dør,
Did naaede Nattergalens Sang
Og fjerne Aftenklokkers Klang.

Vi til hinanden nikked,
Thi Alt jo ved det Gamle stod;
Mama sad end og strikked,
Den lodne Hund laae ved vor Fod,
Og sødt de Nattergale sang
Og fjerne Aftenklokker klang.

Da sagde hun alvorlig:
„Da Du tilsidst os reent forlod,
Blev jeg saa syg og daarlig
Og tabte alt mit muntre Mod,
Jeg brød mig ei om Fuglens Sang
Og hørte trist paa Klokkens Klang.

Dog jeg Dig ikke hader!
Han — Contoiristen blev min Mand.
Først han, og saa min Fader
Bortvandred til hiint bedre Land,
Hvor al Naturens Jubelklang
Formæler sig med Engles Sang.

Min Broder gjemmer Havet, —
Saa døde Moder da tilsidst, —
Jeg selv er jo begravet,
Bag hvide Muur, ved Kirken hist,
Hvor høit i Linden Fuglens Sang
Sig blander bly med Klokkens Klang.

Du seer paa mig forlegen?
Men seer Du ei, hvor jeg er bleg?
Du selv er alderstegen,
Din kjække Freidighed bortveg;
Din Røst har ei sin friske Klang,
Mat er dit Øie, tung din Gang!"

— Op foer jeg da bedøvet,
Jeg i min Smertes Favn mig fandt!
Alt — Alt var mig berøvet,
Og mens min bittre Taare randt,
Forstummed Fuglens lette Sang
Og Aftenklokkens Alvorsklang.

Med tillidsfulde Blikke
Man hvisked til mig: „Du er frelst!"
Ak, men de vidste ikke,
Hvad inderligt jeg ønsked helst!
Mit Bryst var tungt, min Aande trang,
Og for mig Veien mørk og lang!"

Her satte han Guitarren
Mod Væggen og gik ud.
Da sagde Madame Sappi:
„Nu græder han, ved Gud!
Javiſt er han forſkruet,
Men dette Alt tiltrods
Er han dog bag Lamperne
Den Dygtigſte blandt os.

Det er mig ingen Gaade,
Hvorfor de lod ham gaae;
Kun hvad der halvveis duer,
Det helſt de holde paa.
Jeg ſelv — ja, den Regjering
I Huſet paa Hallandsaas
Ret kroer ſig ſom en Svane,
Men kjækker ſom en Gaas.

I tænke Jer ham vel tragiſk?
Nei, Børn! I tage feil;
For alt det Latterlige
Er han et trofaſt Speil.
Man troer, naar man paa Scenen
Ham blot eengang fik ſee,
Ham ſelv ſom født og baaren
Alene til at lee!“

6.

Fra Stegerset nu hørtes
En Stimlen og en Støi,
En jublende Latter,
Op Dørene fløi!
Ind bar de fire Herrer
Det dækkede Bord.
Marlborough s'en va-t-en guerre
De sang i høien Chor.

Dem fulgte Kromadamen
Med tre Piger paa Rad.
Med Lys og Glas og Flasker,
Med Skaal og med Fad.
Høist sirligt at tranchere
Hr. Limmer godt forstod;
Han var vel ei af Adel,
Men havde desmere Mod.

Han havde — hvad jo ofte
Er gamle Herrers Skik —
Taget den yngste Dame,
Dengang tilbords de gik.
Hr. Ramm sad hos Madamen,
Hos Philo sad Babet;
Saa Blunt var reent tilovers, —
Det fandt han, var ei Ret.

Krokonen, den unge,
Han fik fra Kjøknet ind,
Med sit sneehvide Forklæd,
Saa blussende og trind.
Hun lod sig villig nøde,
Hun satte sig og loe:
„Saa kom jeg jo til Gilde
Her i min egen Kro!“

De røde Propper svupped,
Og Druens Perler skjalv;
I Viingudens Følge
Kom Sorgløshedens Alf.
Hver Kind blev rød, hver Pande
Blev klaret op og fri,
Ja, selv Hr. Limmers Hjerte
Blev til et Sans-souci.

Da løfted Madame Sappi
Sit Glas og Taushed bød:
„Hr. Limmer har tracteret os
Med Sang saa bittersød.
Jeg veed, Hr. Blundt! at Mester
De er i Strængespil;
Fortæl om deres Hjerte os,
Hvordan det ret staaer til!“

„Min bedste Madame Sappi!“
Han svared med et Smiil,
„Det blev mig for besværligt
At tælle hver en Piil,
Hvormed han mig har saaret,
Den overgivne Gud,
Thi som en Naalepude
Seer vist mit Hjerte ud.

Jeg har ført Bog derover
Og det i Riim udsat;
Til Lærdom og Advarsel
Er mig nu denne Skat.
Det er en Række Kurve,
En rigtig Tornekrands,
Om ikke just saa syndig
Og riig som Don Juans.

Hver Morgenstund jeg læser
Et Blad i denne Bog;
Men ak! hvor lidt det frugter!
Aldrig jeg bliver klog.
Dog, hvis De det tillader,
Jeg synger Dem Nr. 1.
Saa kan De næsten sige,
De har det Hele seet."

Saa hentede han Guitarren,
Der tauS stod i en Vraa;
Et Glimt af List og Lune
Man i hans Øie saae.
Han strøg sig let om Munden,
Og tjækt til Strængens Klang,
Der legede under hans Fingre,
Heel gracieust han sang:

„Jeg gik i den sorte Skole,
Var voxen, vælig og qvik,
Jeg bar baade Halsbind og Kjole
Og havde et Uhr, som gik.

Borgmesterens Dorthe, den smukke,
Der sang og dandsed saa vart,
Hun lod mig ei længe sukke,
Men vi blev Kjærester snart.

Hun havde to Øine milde
Og saadan en deilig Fod;
Hun vilde Alt, hvad jeg vilde,
Og sagde mig aldrig imod.

Med Eet dog fik hun den Vane
At være mig vrippen og mut;
Da tog jeg mig for at formane
Den søde velsignede Glut:

„Min elskede, lille Pige!
Gud veed, om jeg ret Dig forstaaer!
Idag er dit Kys ei lige
Saa brændende som igaar.

Mig synes at dine Øine
Er slørede af en Sky,
Siden de røde, forsløine
Dragoner kom til vor By.

Du svøber Dig tæt i Kaaben,
Som havde Du for mig Skræk;
Jeg har dog ei andre Vaaben
End Bøger og Pen og Blæk.

Er Du da nu mere bange
For mig paa min Skrivestol,
End for de skjæggede, lange
Dragoner med Sværd og Pistol?

Saa vil jeg da, søde Dorthe!
Helst vente med roligt Blod,
Til de Dragoner er borte, —
Saa faaer Du vel atter Mod.

Omkring hendes Læber fine
Et høist besynderligt Træk
Sig drog, en løierlig Mine,
Der kunde tydes: „Vent væk!“

Dragonerne blæste den vilde
Appel, og traved afsted;
Men da jeg saae op til den Lille,
Var hun saamænd travet med.

At sige, figurligt hun traved,
Hun fulgte sin gamle Dragon,
Blandt Udstyrsæsker begravet
I den deiligste Phaeton.

En Oberst i Cavalleriet
Med Gods og et Hammerværk,
Det Vigtigste ved Partiet,
Var hendes Fader for stærk.

Jeg hørte Tanterne sige, —
Jeg troer der var hele fem —
De misundte den folgte Pige, —
Hvi fik han ei een af dem!

Til Flasken jeg ikke slog mig,
Jeg greb ei til Dolk og Gevær;
Lidt flau jeg blev, men tog mig
Det dog ikke videre nær!"

Saa sang han; men i Stemmen
Og den skurrile Sang
En Bitterhed, en Veemod
Fra hans Indre dog klang;
De unge Piger smiled,
Saa knap det kunde sees,
Fru Sappi saae alvorlig
Om i den hele Kreds.

„Ret saa!" tog Ramm tilorde,
Han var just à son aise,
Accommodare se rebus
At non sibi res,

Det lærte mig min Rector,
Og den Philosophie
Har, hvor min Fod saa vandred,
Mig troligt staaet bi.

„Var dette", spurgte hans Dame,
„Arabisk eller Spansk?
Saa vær saa snild at tyde det
Paa bredt og ærligt Dansk!"
„Med Glæde!" han gjensvared,
„Lad mig Guitarren faae!
Den hjælpe skal at give
Forklaring derpaa.

Jeg lokke vil af Strængen
De Toner, som boer
Her i mit glade Hjerte,
Og tolke dem ved Ord.
Hvordan saa Skjebnen støder,
Jeg aldrig bliver stødt;
Jeg er tilfreds med Verden,
Thi Livet er saa sødt:

„Ja Livet er et Gilde!
En rigtig lystig Fest!
For tidligt eller silde
Ei kommer nogen Gjæst.
Jeg iler til Banketten,
Der vinker paa min Vei;
Og sad vi der end Tretten,
Saa skræmmer det mig ei.

Hvad har I vel mod Jorden,
Som vi til Festhal fik?
Alt gaaer jo i sin Orden
Og sømmeligste Skik.
Har vi ei Lys paa Himlen,
Som kan gaae op og ned?
Og Nattelampevrimlen
Og Maanens Lygte med?

Jeg sætter mig til Bordet
Med Hjertet fyldt af Tak;
Og laer dem have Ordet,
Som holde meest af Snak.
Jeg bruger kun min Stemme
Til Sang, og lade vil
Complet, som jeg var hjemme,
Og holder kjækt mig til!

Er her ei grønne Tillier?
Et Telt af Himlen bygt?
Med hvide Frøkenlilier
Og Jomfruroser smykt?
Dem plukked vi jo gjerne, --
Men maae vi nøies blot
Med Anemonens Stjerne,
Saa er det ogsaa godt.

Men hvis mig Vaaren nægter
Et Blad af sin Triumph,
Veed jeg et Løv, som mægter
At sige Rosen Trumf!
Det er de rige Blade
Paa Rankens svaie Vaand,
Der skjærmer om de glade
Guldbruer med sin Haand.

Vi følge gamle Skikke:
For Enden af vort Bord
Musiken mangler ikke,
Nei, der er hele Chor.
Der er jo Sang i Skoven
I Dal, paa Eng, ved Kyst,
Der er jo Sang paa Voven,
Og Sang i hvert et Bryst.

Ja, Livet er et Gilde,
En altfor yndig Fest,
Jeg kommer ei forsilde,
Thi jeg er ung som Gjæst.
Selv naar engang jeg graaner,
Slaaer jeg mig ei til Ro;
Mig Phantasus da laaner
En Vinge eller to!"

Her tømte han sit Bæger,
Hans Kind var blevet varm;
Med Smiil han lagde Cithren
Nu hen i Philos Arm;
Da gik der som en Lysning
Om dennes ædle Træk,
Hans Øie glimred, Panden
Han hæved fri og kjæk.

Og mens han med Harpeggier
Præluderede sin Sang,
Henrykt hans Blik ved Babets
Guldlokkede Hoved hang.

Det var ei sødlig Smægten,
Ei kjælent Sværmeri,
Nei, der var Kraft og Alvor
Og Sandhed deri!

Da løfted Pigebarnet
Just Hovedet op og saae
Paa ham med disse Øine,
Der var saa himmelblaae,
Som var de rene Engles
Og Kjærlighedens Hjem, —
Det slog! — og Sangens Kilde
Sprang fra hans Hjerte frem:

„Jeg elsker Dig, o skjønne Jord!
Hvor Rosen blusser, Ranken groer
Med sine stærke Druer;
Jeg hilser Dig i Vaar og Høst
Med lige Fryd, — mit Liv, min Lyst
Ei Vintrens Barskhed kuer.

Jeg elsker Dig især, o Nord!
Hvor vore Stammefædre boer
I deres stille Grave;
Hvor Ætten trives stærk og ny
Paa Engen og i Bøgens Ly,
Som Blomster i en Have.

Jeg elsker Dig, Du danske Mark!
Hvor Egen med sin runkne Bark
Omværned stærke Planker,
Der ofte bar, som Skib og Stavn,
Fra Kyst til Kyst dit stolte Navn,
Der vækker stolte Tanker.

Jeg elsker Dig, grønklædte Ø!
Der hviler som en smykket Mø
I Havets Kjæmpe-Arme;
Hvor i min Moders Favn jeg laae,
Hvor Tankens første Glimt jeg saae,
Og Hjertet fik sin Varme.

Jeg elsker selv mit sidste Hjem,
Som engang i sit skumle Gjem
Min Haandfuld Aske rummer,
Hvor efter Fartens Fryd og Savn
Jeg lander i en sikker Havn
Til dyb og evig Slummer.

Men — til jeg er af Vandring træt,
Mit Liv skal være dit, Babet!
Og Kunsten Livet smykke;
Ved Zeus! jeg gad dog gjerne see,
Om der endnu vel findes Tre,
Som sligt et Tempel bygge!

Og der jeg være vil dit Skjold,
Og værne, som en Ridder bold,
Om Dig, mit Hjertes Dronning!
Vi slibe Livets Diamant
Og dele trofast saa — ei sandt?
Dets Malurt og dets Honning!"

Han reiste sig fra Bordet
Og kjærligt til Babet saae,
Greb hendes Haand den kjære,
Der som en Lilie laae
Paa Dugen, og saa sagte
Mod Kinden trykked den,
Og lod den lønligt glide
Mod Læberne hen.

Da hvisked Madame Sappi
Til Ramm: „See, hvor galant,
Hvor ridderligt og nobelt, —
Naar bare det er sandt!
Hvor kjærligt og ærbødigt. —
Naar bare det forstaaes —"
Her slog et Blik fra Philo
For hendes Læber Laas,

Babet, den lille, glade,
Hun hørte ei et Muk,
Hun saae kun op til Philo
Med et Smiil og et Suk,
Der endte med en Latter
Saa klingende og klar,
Mens til de røde Læber
Det blanke Glas hun bar!

Hun skjød sin Stol tilbage,
Tog Citharen i Haand
Og slynged om sin Nakke
Dens brede Silkebaand,
Og vilde just begynde
Et lille, muntert Qvad, —
Da standsed hun forfærdet
Og ganske bleg hun sad.

7.

Det hele lille Selskab
Tabte Mæle og Maal;
Igjennem Stormens Susen
Der hørtes et Skraal;
De studsede, de lytted —
Og atter det lød,
Som var en Sjæl bestedt
I den yderste Nød.

Ud sprang de to Studenter
Og Philo efter dem,
Rask gjennem Regn og Mørke
De lyttede sig frem;
Men snart de kom tilbage
Med Latter og med Larm
Og stormed ind i Stuen
Med Degnen Arm i Arm.

Babet blev lidt betutted ved
At see sin gamle Ven,
Dog vared det ei længe,
Før hun fik Mod igjen;
Thi før sig Bertel satte
Tilbords, som man ham bød,
Han traadte frem og talte,
Og saa hans Tale lød:

„Høistærede! Jeg beder
Modtag mig først som Gjæst,
Naar de mig Plads forunde
Ved Kunstens rige Fest!
Jeg føler det," han raabte
Med Haanden lagt paa Bryst,
„Her boer Genie, forenet
Med Mod og med Lyst!

Min Dands er ei saa tosset,
Nu skal De bare see!"
Saa feied han henad Gulvet
En snurrig passe-pieds;
„Hvad Sangen anbelanger,
Veed Jomfru Kristine vist,
Blandt Sydsjælland Degne
Rangerer jeg ei sidst!"

Man gjorde Plads ved Bordet,
Og han satte sig da ned;
Med Glas og Kniv og Gaffel
Han gjorde god Beskjed;
Sin Mund han dog ei brugte
Alene til sin Mad,
Nei, han var høist veltalende
Og stolt og sjæleglad.

Men Kromadamen hvisked
Til Blunt: „Endnu en Rest
Jeg har af lange Flasker,
Fra sidst her var Fest.
Dem henter jeg tillige
Med langlivede Glas;
Jeg troer, til Gildets Punktum
Kan de komme tilpas.“

„De er jo dog en Engel,
Min deiligste Madame!“
Udraabte Blunt, — hun trued,
Men smiled dog til ham,
Og smutted ud og bragte
Snart paa en Bakke fiin
De lange slebne Bægre
Og den skummende Viin.

Ved dette Syn Hr. Bertel
Sprang henrykt fra sin Stol;
Han pilled af behændigt
Den blanke Stanniol,
Han lod saa Proppen flyve
Og knalde høit, og gik
Fra Stol til Stol og skjenked
Den olympiske Drik.

Nu Jublens Thermometer
Steeg mange Grader til;
I alle Hjerter tændtes
Den guddommelige Ild;
Den strenge Madame Sappi
Blev vennehuld og sød, —
Og ak! Hr. Limmers Næse
Den glimted som en Glød.

Begeistret som en Satyr
Slog Degnen for sit Bryst:
„Men hvad er uden Sang vel
Alverdens Fryd og Lyst?
Den er jo Livets Blomster!
Lad os synge da en Sang,
Jeg lærte paa Regentsen
Nummer tre, i anden Gang!

De Herrer den vist kjende?
Det Bedste er, jeg troer,
Vi slynge vore Stemmer
Til en firdobbelt Snor!
Kom an!" — De Mellemstemmer
Var Ramm og Blunt tilpas,
Primo Tenor sang Philo,
Og Bertel anden Bas:

„Trætter Dig Livets Strøm?
Vaagn da fra Døs og Drøm,
Hører Du Propperne knalde?
See, som velsignet Regn
Over en solbrændt Egn,
Perlende Dugdraaber falde.

Yndige Farvespil,
Modnende Sommer-Ild
Straaler fra svulmende Ranker;
Druernes Gud er stor,
Rigt i hans Tempel boer
Jubel og glimrende Tanker.

Drik, som Du skal og bør,
Klag, om Du kan og tør,
Saa over Jordlivets Trængsler;
Sorgen gaaer strax til Ro,
Hjertet sig vugger jo
Huldt i livsalige Længsler.

Ud fra sit stille Hjem
Strømmer saa Sangen frem,
Vaarfriske Blade og Blommer;
Hver en Stund klar og ny!
Ja, under Rankens Ly
Smiler en evig Skjærsommer!

Staa ei der stum, men tal:
Er i en Jammerdal
Saa dine Timer henfløine?
Her, hvor os vinker sødt
Himmelblaat, Rosenrødt —
Læber og tindrende Øine!"

Med Haandklap og med Bravo
Blev lønnet deres Qvad,
Og alle Glas blev tømte
I munter Bunterad;
Høirøstet blev nu Talen
Og Ordet mere frit,
Ret Ingen vilde høre,
Men hver fortalte Sit.

Og der var ingen Tunge,
Som jo dygtigt fik sig rørt;
Madamen declameerte, kun
Af Krokonen hørt.
De unge Pigers Stemmer
I Choret Gjenlød gav;
De loe som Morgenlærker,
Og vidste knap hvoraf!

Nu meldtes dem fra Stalden,
At Alt i Orden var,
Natstormen lagt til Hvile
Og Himlen reen og klar,
At nu det var paatide,
Da det gryede ad Dag; —
Tilvogns de steg da Alle
Og satte sig i Mag.

Krokonen den unge,
Fik mangt et venligt Nik,
Men Blunt med Fingren sendte
Et Kys — og saa et Blik!
Da smeldede de Pidske,
Porthunden gjøede, sprang, —
Snart dulgtes Karavanen
Af Krattets Bladehang.

Fra Busk og Græs dem mødte
Den sødeste Sommerduft,
Om deres Kinder svøbte sig
Den stille Morgenluft;
Kun Skoven endnu mumled
Om Nattens Storm og Støi,
Fra Mosen op, nær Veien,
De vilde Ænder fløi.

Men treven var den Kjørsel
Paa den opblødte Vei,
Søvndysende, og længe
Det vared heller ei,
Før alle Øine blunded.
Ingen hørte eller saae
Smaalærkerne at qviddre
Eller Solen opstaae.

8.

Herr Oberſten, den gamle,
Den Herre til Væringgaard,
Var fredeligt henſlumret
Og lagt paa ſorten Baar,
Med Støvler og med Sporer,
I ædel krigerſk Pragt,
Af ſine troe Dragoner
Længſt til Capellet bragt.

Han havde mange Penge,
Men endnu fleer af Aar;
To Aar er kun forløbne,
Da han med graanet Haar
Til Væringgaard hjemførte
Et Barn ſom Fæſtemø;
Men bort fra al den Glæde
I Vaar han maatte døe.

Eensom den unge Enke
Nu sad, som det sig bør,
Det sorte Haar omvundet
Af hviden Crepe og Slør.
Et Barn hun var som Hustru,
Nu saae hun næsten ud,
Som en faderløs Ungmø,
En forsvunden Sømands Brud.

Den Morgen var saa stille
Efter Nattens Storm og Strid,
Og Solen stod paa Himlen
Huldt smilende og blid;
Da gik den unge Frue
I Havens lune Gang,
Mens alle Blomster dufted,
Og alle Fugle sang.

Hvad Fuglene sødt qviddred,
Som de var lært og vant,
I hendes unge Hjerte
Et villigt Echo fandt;
Og Blomsterduften strømmed
Som et Sundhedskildevæld,
Og søde Minder vaagned,
Som styrked hendes Sjæl.

Ind vandred hun i Skyggen
Paa grusbelagte Gang;
I hendes Tanker nynned
Et Minde, som en Sang.
Hun satte sig paa Bænken
Ved stille, blanke Aa;
De hvide Svaner fornemt
Paa deres Frue saae.

I hendes Tanke nynned
Et Minde, som en Sang;
Det var en Blomst, en lille,
Fra hendes Foraarsvang;
En Blomst, der aldrig mister
Sit Liv, sit Farvespil,
Men sødt livsaligt dufter,
Saasnart kun Hjertet vil:

„Hvilende,
Lukkende
Tæt Dig i Favn,
Smilende,
Sukkende
Henrykt dit Navn,

Kjæler jeg,
Dysſende
Sorgen i Blund,
Stjæler jeg
Kysſende
Liv fra din Mund.

Vinger den
Svævende
Tanke mon faae,
Bringer den
Bævende
Barm til at ſlaae;
Mødes de
Smægtende
Længſeler da,
Nødes de
Nægtende
Blik til et Ja!"

Blødt ſom et Net ſig ſlynged
Den ſøde Melodie,
Om Ordene og bare
Et Billed frem deri,

Der som Maanen bag Skyen
Snart svandt og snart kom, —
Da vaagned hun af Drømmen
Og saae sig hurtigt om.

En Klang af Sølverbjælder
Det var, og i Galop
Den lille Hund kom logrende
Og sprang paa Bænken op.
Saa hørtes tunge Fodtrin,
Og frem hun ile saae
Huusholderfken, den trinde,
Saa rask, det vilde gaae.

Heel aandeløs, forpustet
Hun meldte da strax:
„En Gjæst vi nu har faaet,
Men af et eget Slags.
Paa Veien hist var væltet
En Vogn med Herrer tre,
Og Een var saa forslaaet,
Det var en Gru at see.

Jeg stod just da paa Blegen;
To Herrer og deres Kudsk
Ham bare ind fra Veien
Og lagde ham ved en Busk.

Der laae han, hvid som Linet,
Man hørte ei et Suk,
Mens Blodet randt fra Panden, —
Men, Gud! hvor var han smuk!

Jeg skyndte mig da til dem,
Og bad dem strax paastand,
At bære op paa Gaarden
Den stakkels unge Mand.
Det grønne Kammer oppe
Jeg hurtigt ordne lod;
Jeg vidste jo saa sikkert,
Det var Dem ei imod.

Den syge Mand paa Sengen
Endnu bevidstløs laae,
Da han blev let forbundet
Saa godt, det vilde gaae;
Den yngre Herre klipped
Hans Haar og lagde Baand
Om Saaret, som det syntes,
Med meget øvet Haand.

Saa vaagned han af Dvalen,
Et Suk, et dybt, han drog,
Og mumled et Par Ord og
Sit Øielaag opslog.

Men, Jesus! hvilke Dine!
Nu har jeg mange seet,
Men, sandt for Gud, kun sjelden
Af saadan Qvalitet!

Med Hamborgervognen
Har jeg sendt Lars afsted
At hente Doctor Jensen
Og bringe strax ham med.
Og gamle Karen sidder med
Sit Sytøi udenfor
Hans Dør, som Vaagekone,
I den lange Corridor.

Nu er de Andre reiste,
Kun knap var deres Tid;
Den Ældre loved venligt dog
At komme snart herhid.
Hvad det dog er for Fyre,
Jeg gjerne vide gad;
Jeg havde ei ret Hjerte til
At spørge dem ad!" —

9.

— Alt Roserne var falmed',
Men i deres rige Dragt
Stode de høie Malver
Rank som en prægtig Vagt
Til Høire og til Venstre
Omkring den Bowlingreen,
Der foran Haugestuen
Laae fløiesblød og fiin.

Blank stod paa Himlen Solen
I stille Sommerdag,
Fra fjerne Landsbykirke
Man hørte Timens Slag;
Sangfuglene sad tause,
Og kun en flittig Bi
Gav Lyd, naar paa sin Hjemvei
Den iilsomt drog forbi.

I Husets andet Stok man
Et Vindue aabnet saae,
Hvor nu saa mange Dage
Den fremmede Syge laae;
Han havde taalmodig holdt sig,
Som Lægens Alvor bød,
Der ham besindigt varsled,
Det gjældte Liv og Død.

Først nu det var forundt ham
At hæve Hovedet lidt,
At sidde paa en Sopha
Og vandre et Par Skridt;
At livne sine Tanker
Ved et friere Blik,
At qvæge sit matte Hjerte
Ved Luftens Balsamdrik.

Men nede i Verandaen
Husfruen ene sad,
Omskygget tæt af Vedbend,
Jasmin og Gedeblad;
Taus tankefuld og bøiet
Over sit Sytøi ned,
Hun kunde deroppe høre
Den Syges sagte Fjed.

Hun hørte, hvor han stemte
Guitarrens Strøng og hvor
I alle Tonearter
Han følte sig for.
Først nynned han kun sagte
Til Strængelegens Klang,
Men snart med Eet sig hæved
Hans Stemme til Sang:

„See, Lamperne blinke
I Skoven og vinke
Til Droslens og Bogfinkens pyntede Hjem,
Der Strængene klinger
Og Sværmen sig svinger, —
Min Kjærest og jeg, vi er ogsaa blandt dem."

Da kasted hun sit Sytøi
Og heftig op hun stod,
Den friske Foraarsrose
Hendes Kinder forlod.
Men atter sank tilbage hun
I Lænestolens Skjød,
Mens fra de søde Øine
En Taarestrøm frembrød.

Der var kun Een i Verden,
Som kunde denne Sang!
Kun Een, hvis Stemme eied
Saa vidunderlig Klang!
Hun skjulte sine Øine,
Hun ganske stille sad,
Med Hjertets Slag hun fulgte
Det idylliske Qvad:

„See, Lamperne blinke
I Skoven og vinke
Til Droslens og Bogfinkens pyntede Hjem,
Der Strængene klinger
Og Sværmen sig svinger, —
Min Kjæreste og jeg, vi er ogsaa blandt dem.

I Dandsen vi træde,
Men dølge vor Glæde,
Dybt gjemmes i Barmen vor Hemmelighed;
Vi blusse, vi gløde!
Det er just det Søde,
At Ingen i Verden det aner og veed.

Vi vove selv ikke
At mødes med Blikke,
Skjøndt lænkede ved det usynlige Baand;
Hvad Taushed bevarer,
Mig sødt aabenbarer
Et Tryk af din lille, velsignede Haand.

Som Snoren af hvide
Coraller mon glide
Let gjennem din Fletnings sortglindsende Pragt,
Saa sees nu, saa dølges,
Saa slynges, saa følges
Vort Liv og vor Tanke i Kjærligheds Pagt."

Og da de sidste Toner
Svandt som en Morgendug,
Hun reiste bly sit Hoved
Fra Bordet med et Suk;
Hun tørred sine Taarers
Mildt dulmende Strøm,
Og saae ud over Haven
Som vaagnet af en Drøm.

Der stod den gamle Doctor,
Han bøied sig just ned
Og plukkede en Neglik
I det rige Blomsterbed.
Han nærmed sig Verandaen,
Han traadte ind, og hun
Modtog ham med et Haandtryk
Og en smilende Mund.

Han satte sig og sagde: „Har
De hørt vor Patient?
Hvad synes De, min Frue!
At min Kunst har fortjent?
Jeg uden Pral tør glæde mig
Ved dette nye „Bliv“!
Jeg troer i ham er sparet
Et ædelt, frodigt Liv.

Jeg har ham givet Haab om
Imorgen — eller saa —
At stedes for Deres Aasyn
Og ud i Haugen gaae.
Jeg syntes, det virked bedre
End noget Roborans;
Jeg sjelden saae en sundere
Natur end hans.

I Deres Sorg, min Frue!
Vi volde Dem Besvær.
Men en Kjærlighedsgjerning
Var Dem jo altid kjær.
Snart kan han dog forlade
Dette stille Paradiis!" —
Han taug og af Guldbaasen
Tog sig hurtigt en Priis.

Han ordned sig til Afsked,
Han trykked Fruens Haand.
Hun vilde talt — hun dvæled,
Som fraværende i Aand.
Hun vilde ham forsigtigt
Udspørge, ak, men før
Hun Ordet fik paa Læben,
Han svandt bag Salens Dør.

Den Nat var uden Slummer,
Den Dag var uden Fred,
Det syntes hende, Timerne
Bar Bly paa deres Fjed.
Og end en Nat, og end en Dag
Ei Ro blev hende undt;
Da kom den gamle Tjener
Og meldte — „Hr. Blunt!"

Paa Tjenerens Skuldre støttet
Han traadte langsomt ind;
Omkring de krusede Lokker
Laae end det hvide Bind.
Ind gjennem Vindruløvet
Just Sommersolen loe;
Den gamle Tjener fjerned sig,
Og de blev ene To.

Der hørtes intet Udraab,
Der saaes ei Comediespil;
Gjensynet gik saa trøstigt
Og heelt naturligt til.
Men tause stod de Begge,
De gjemte i deres Bryst
En sød, en ængstlig Glæde,
En smerteblandet Lyst.

I Begges Sjæle dæmred
Den samme Tanke frem,
Et Baand med Eet den fletted,
Der gjenforened dem;
Et Stjernesku den ligned
Der just tilsammen faldt
Med det lønlige Ønske,
Og lovede dem Alt. —

Der sad nu paa Divanen
Det unge skjønne Par.
Hans Øie speided rundtom
I Salen, hvor de var.
Da hvisked han: „Dorthea!
Jeg er hos Dig? — men hvor?“ —
Hun taug; med Rødmen peged
Hun paa sit Sørgeslor.

Der foer et Glimt af Glæde
I Barmens dunkle Bo,
Og paa hans ædle Aasyn
Der leired sig en Ro,
En Ro, som den kun eier,
Der haaber og troer;
Men fra hans glade Læber
Ei voved sig et Ord.

Men hendes Øine hviled
I hans, og det var klart,
At eet og samme Billed
Blev Begge aabenbart.
Da brød han ud: „Dorthea!
Ak, husker Du dengang?“
Han aabnede Claveret
Og satte sig og sang:

„Ak, mindes Du, vi kom fra Dands
Og vandred gjennem Byen;
Nathimlens rige Fakkelkrands
Var slukt af Taageskyen.
Du tripped paa de pene Been
Adroit og let fra Steen til Steen
Og jeg holdt Paraplyen.

Den Vandring klart i Mindet staaer,
Og aldrig har jeg glemt den;
Jeg var kun sytten, atten Aar,
Og Du kun fjorten, femten.
Dybsindig ei vor Tanke var,
Men Tungen frit fra Hjertet bar
God Lystighed og Skjemten.

Og Svar og Gjensvar fulgtes net
Som Rimet i Terziner,
Som i en capricieus Duet
To friske Violiner.
Vi var i Læ for Nid og Nag,
Den hele Kjøbstad sov jo bag
Nedrullede Gardiner.

Vi kom til Torvet; som en Elv
Det flød med sorte Vover.

Du ſtandſed her og bad mig ſelv
At bære Dig derover.
Jeg vandrer end ſaa tidt, ſaa tidt
De hundred, lykkelige Skridt
I Drømme, naar jeg ſover.

Saa glad jeg Dig paa Armen tog,
Mens vi blev ved at ſnakke;
Din ene Arm fortroligt ſlog
Du blødt omkring min Nakke.
Det gik for ſmaa og rebne Seil,
Som var det Torv et iisglat Speil,
En ſteil, livsfarlig Bakke.

Jeg flytted langſomt mine Been,
Og lod Dig varligt glide
Ned paa din Faders Trappeſteen
Og ſtod ſaa ved din Side.
Hvi dvæled vi? ak, aabenbart
Det var Gud Amor blevet klart,
At nu var det paatide!

Han lærte os at kjende nu
To Læbers ſøde Varme.
Du trykked mig med ſtille Blu
I dine unge Arme.
Vi glemte Alt omkring os, Alt,

Vi hørte ei de Dryp, der faldt,
Paa Silkefjermen larme.

O, dette lange — lange Kys,
Vor første Blomst i Vaaren,
Det lever end, som var det nys
For os til Verden baaren.
Det lever som min bedste Skat
I Glædens Solskin, Sorgens Nat,
I Smilet og i Taaren."

Han reiste sig, han stod da
Med et Spørgsmaal i sit Blik,
Der klart fra hans Hjerte
Til hendes Hjerte gik:
„Siig, Elskte! tør jeg bære
Et Fremtidshaab herfra?"
Og hendes Blik ham svared
Huldsaligt med et „Ja!"

To Timer derefter
Glad, gjenfødt og ny,
Han rulled hen ad Veien
Til Kong Valdemars By.

Da tænkte han paa Limmer,
Og høit af Glæde loe:
„Nu kan jeg bringe Fyren
I hans Alderdom til Ro!“

Et Billed af en Fremtid
Med blaa og skyfri Luft,
Hvor alle Livets Blomster
Ham loved deres Duft,
Drog som et Panorama
Hans indre Blik forbi.
Den lille Fru Dorthea
Var Solen deri.

10.

I Gjæstgivergaarden
I Atterdags By,
Med Udsigt just til Taarnet,
Som kneised høit i Sky,
Der sad Hr. Ramm alvorlig
Ved Vindvet i en Krog,
Og lod, som han læste
En Comoediebog.

Han ændsed ikke Himlen,
Der var saa sommerblaa,
Han saae ei til Ruinen,
Der for hans Øie laae.
Hvi skulde han og fængsles
Af den gamle, døde Muur,
Naar Blikket turde drukne
I en deilig, ung Natur?

Men paa hans kloge Pande
En Alvor der var,
Om indre Kraft og Fasthed
Den Vidnesbyrd bar.
Hans Øie var vel venligt,
Men dog kjækt og bestemt.
Et Træk om Munden røbed
Baade Lune og Skjemt.

Der sad hun, Nina Sappi,
Saa rank og fiin og let,
Ved Salens anden Side
Paa en lav Tabouret;
Fra Flygelets Tangenter,
Som saa færdigt hun slog,
For sin Tanke hun hented
Et klart og fyndigt Sprog.

Som i en Vaarvind vugges
Det saftgrønne Siv,
Saa sik her hendes Skjønhed
Som et forhøiet Liv,
Midien den myge Blødhed,
Det brune Haar sin Pragt,
Nakken den fine Bøining,
Ved Tonernes Magt.

Og som to Duer følges
Paa sommerlig Flugt,
Snart fjernes, snart mødes,
Saa svævede smukt
Den unge Piges Hænder,
Som i en Alfedands,
Og flettede af Toner
Den rigeste Krands.

Hun slutted Phantasien,
Et lille Suk hun drog,
Hun vendte et Par Blade
I en opslaaet Bog.
Og efter en ret dristig
Accordfølges Gang,
I et roligt Andante
Sødt smeltende hun sang:

„Giv mig, til Tegn at Du din Villie
Vil bøie efter min, en Lilie!"
Hun lagde Haanden blødt om Stilken
Og saae paa ham og spurgte: „Hvilken?"
„Jeg valgte helst", han sagde, „Knuppen;
Liig Sommerfuglen, svøbt i Puppen,
Den lover, men den holder ofte
Langt mere, end fra først den lovte."

Hun sagde: „Revet løs fra Stammen,
Som Barnet, fjernet langt fra Ammen,
Den vil sit unge Hoved bøie,
Og aldrig aabne Dig sit Øie!"
„Men jeg", han svared, „jeg vil nære
Den med mit Hjerte og min Ære!"
„Ja da", hun svared, „vil den Fagre
Dig liig en Engel huldt omflagre,
I Himlens Fryd, i Jordlivs Smerte,
Og døe af Glæde ved dit Hjerte!"
Vaarsolen smiled, Vinden lufted,
Sig Knuppen aabned huldt og dufted.
De vandred langsomt ned i Dalen,
Fromt hilsede af Nattergalen.
Langs Veien straaled Rosens Kerter,
Der var en Fred i Begges Hjerter."

Da reiste Ramm sig ivrigt
Fra sin Stol og sin Krog,
Og kastede paa Gulvet
Den uskyldige Bog:
Med hastige Skridt han
Til Pigebarnet gik;
Hun vendte sig og smiled
Med lidt forundret Blik.

„Tilgiv mig, Signorina!
Maaskee min Dom er gal, —
Men var de Vers ei matte,
Og Elskeren fatal?
Thi hele Trylleriet
Det lagde selv De til
Ved Deres søde Stemme
Og Deres Hjertes Ild!

Jeg kan ei rigtig døie
Det altfor fine Spind,
Mig er det Djerve, Drøie
Meer efter mit Sind.
Som Theerosens Bæger
Maa Tankens Blomster fiint
Udfolde sig naturligt
Og ikke forpiint.

Og den Musik, den velste,
Mig huer heller ei,
Den knuger paa mit Hjerte
Saa slæbende og seig.
Det evige sostenuto,
Som ved en Lænkes Tugt,
Jo lammer Phantasien
Hver Vinge til Flugt.

Hvis Riimsmeden vidste
Sit eget sande Gavn,
Han nævned altid Tingen
Strax ved sit simple Navn;
Saa skrued han ei Strængen
Saa høi og saa stram,
At ofte den maa briste
Til evig Spot og Skam.

Jeg mindes fra min Barndom
En lille Elskovssang,
Som mig en gammel Tante
Har sunget mangen Gang;
Og altid, naar jeg hørte den,
Stod levende for min Hu,
Den, som jeg tidligt elskte,
Og jeg elsker endnu.

Kun svag var Tantes Stemme,
Det var, som i en Drøm
Om Fortids søde Minder
Den blev saa blød og øm.
Hvergang hun havde sunget
Var hendes Øie vaadt;
Det gjaldt hendes Hjerte,
Det anede jeg godt.

Min Elskte var en lille Een,
Da først jeg hende saae
Hen over Scenen svæve
Med Psychevinger paa.
Og som en Fortids Ridder
Jeg svoer ved Elskovs Gud
Den Rosenknup at plukke,
Naar den var foldet ud

Hun voxte op, blev deilig,
Selv holdt jeg trofast ved
Min Tantes Ovad og Haabet, at
Min første Kjærlighed
Den sidste skulde blive!
Jeg vil, hvis De har Lyst,
Dem synge disse Toner
Mig selv til Ro og Trøst."

Han satte sig ved Flygelet,
Han dvæled et Minut,
Som den, der staaer og venter
Den sidste Skranke brudt.
Rask hæved han sit Hoved, —
Og til sindrig Harmonie
Med dæmpet Stemme sang han
Den simple Melodie:

„Han vidste mange faure Ord,
En Tankevæv han kunde flette,
Hvis Islæt var en Rosenflor, —
Om Alt, hvad i et Hjerte boer,
Han kunde yndefuldt berette.

Hun sad og saae paa ham saa tyst,
Med Undren i det søde Die,
En aldrig forhen anet Lyst
Fik Liv i hendes unge Bryst
Og hæved Barmens Liliehøie.

Men da hun ret fik aabent Syn
For dette Skjønhedsliv, der lued
Med Kraft ud fra hans dunkle Bryn,
Opklaret ved et Tankelyn,
Som i et Speil sig selv hun skued.

Med henrykt Skræk hun saae i Løn
Ham der i Billedet at knæle,
Saa elskelig, saa varm, saa skjøn,
I hver hans Mine bad en Bøn,
Der gjældte Begges unge Sjæle:

„Bønhør! — hvis ei, maa jeg herfra!
Da svinder brat, hvad nys jeg malte!"
Hans sidste Ord var dette Da, —
Men hendes første var et Ja! —
— Den Stund de ikke mere talte!"

Han endte Ritornellen
Med skjødesløs Fart
Og loe: „Nei, dette Billed
Har heller ingen Art!
Det er en daarlig Beiler,
Som trænger til mange Ord,
Naar blot en lille Kjende
Han haaber og troer.

Saa er jeg mere dristig,
Jeg veed, hvordan? og hvad?
Jeg trykker Kysets Rose
Paa Haandens Lilieblad,
Og spørger Pigebarnet
Saa freidig og glad:
Skal vi paa Livets Vandring
Ei følges kjærligt ad?"

Som sagt, saa gjort! Hun rødmed,
Hun smilede sødt,
Den skjønne Pande segned
Hen mod hans Skulder blødt.
Han løfted hendes Hoved,
Han kyssed hendes Mund, —
Og saa var de forloved
I den selvsamme Stund.

Som tvende Dugdraaber
Paa eet og samme Blad
Med Eet kan flyde sammen
Og aldrig skilles ad,
Saaledes deres Sjæle
I det salige Nu
Formædled sig og skabte
Det fortrolige Du!

„Nu er Du min, Ninetta!"
Blev Ramm alvorlig ved;
„Du er, som sagt, min første,
Min eneste Kjærlighed!
Hvergang jeg atter saae Dig,
Hvor Du var blevet stor,
Fik Hjertets Blomster Solskin
Og stod i bedre Flor.

Ak, ja! Du har da dandset,
Men vist paa Torne tidt,
Mens Dine Øine smiled,
Har Hjertet ofte lidt.
Kom trygt nu ved min Side,
Med al min Kraft, mit Mod,
For Snoge og for Torne
Jeg vogte skal din Fod.

At blive Skuespiller
Det har jeg aldrig drømt,
Thalia, Melpomene
Jeg har kun tjent paa Skrømt;
Den skjønne Kunst jeg voved
At laane, for her
Naturligt, uden Opsigt
At komme min Elskte nær.

For Kunsten og for Standen
Al Ære og Respect!
Men mig en anden Gudinde
Tog i sin Varetægt.
Hun til Emblem har Slangen,
Og i kraftige Ord,
I Urter og i Stene
Al hendes Viisdom boer.

Hun tænde skal vor Arne,
Hælde Guld i vort Skriin,
Og presse i vort Bæger
Den klare, søde Viin.
Men Du vil Huset smykke
Med Ynde, Liv og Lyst,
Og værne huldt om Sæden
For Evighedens Høst!

Kom nu, Ninetta mia!
Tag Hat og Kaabe paa;
Lad Arm i Arm os sammen
Til Pakhuset gaae,
Hvor begge de Gudinder
Med Maske og med Dolk
Har deres Tempel aabnet
For et nysgjerrigt Folk.

Nu Prøven vist er færdig.
Bered Dig nu til
At see paa vore Brødder
Et selsomt Skuespil.
Jeg skulde meget feile,
Hvis ikke der jeg fandt
Med Myndighed og Iver
En kraftig Bundsforvandt."

11.

Paa Scenen, som forestilled
Et Huus i landlig Egn,
Der stode nu forsamlede
Hr. Limmer, Bertel Degn,
Fru Sappi og Hr. Philo
Og den lille Babet; —
De var just ved at prøve
„Kong Pharaos Portrait."

Af Klipfisk, Tran og Tjære,
Af Sild og Hamp og Sprit,
Var der en Atmosphære,
Der dog mildnedes lidt
Ved Luftninger, der gjennem
To aabne Luger fik
En fri Entree, og viftende
Igjennem Templet gik.

De skarpe, skraae Solstraaler
Og Sommerhimlens Blaae
Med ironiske Blikke
Til Scenens Landskab saae.
I Lugerne sad Spurve,
De qviddrede saa froe,
Grandgiveligt det lød,
Som de spottede og loe.

Man var ved sidste Scene,
Og Limmer nok saa net
Med Værdighed forenede
Ung Philo og Babet;
Da lød en kraftig Stemme
Fra Salens Baggrund: „Slet!
I spille Begge usselt!
Saa havde jeg dog ret!"

Da blev der brat en Stilhed.
Babet hun hvisked blot:
„Ved Gud! der har vi Fader!
Nu gaaer det aldrig godt!"
Men Madame Sappi blegned,
Og Bertel, heel confuus,
Trak baglænds sig og væltede
Fast Aagerkarlens Huus.

Da traadte frem for Dagen
Den Præstemand god,
Bredskuldret, høi og mægtig;
Med lange Skridt sin Fod
Hen over Bænkerækkerne
Han løftede, og lod
Sig ikke standse, før han
Paa Scenens Brædder stod.

Han stilled sig i Midten,
Mens som en spidset Piil
Til Høire og til Venstre
Han sendte et Smiil.
Han hilste rundt i Kredsen
Med overlegen Ro,
Men lod sit Blik dog dvæle
Ret kjærligt paa de To.

Han hævede sin Stemme;
Den klang som reent Metal,
Og fulgte Tanken sikkert
Med saadant Tonefald,
At man sig følte tryg for,
At den forfeiled ei
Med rette Vægt og Fylde
At gaae den rette Vei:

„Jeg meer end nok har skuet
Af dette Skuespil!
Saa det var, gode Jørgen!
Alt, hvad Du kan og vil?
Og Du, min lille Stine!
Det var da saa omtrent,
Hvad din Begeistring mægted?
Det var ei stort bevendt!

Naar nu jeg bryder Staven
Og fælder Dom, — ei sandt? —
Er jeg en grum tiranno,
Eller ogsaa en Pedant,
Hvis Hjerte er for Kunsten
Som et tilsløret Speil?
Det kunde dog nok hænde,
I tog en Smule feil!

Ei støtter jeg fortvivlet
Min Pande imod Væg;
Ei tørrer jeg mit Øie,
Rørt ved mit eget Præk;
Ei Blikket tragisk hæver
Jeg mod Soffittens Blaae; —
Jeg siger tørt og myndigt:
See, her skal Skabet staae!"

Her vendte sig nu Degnen
Og mumled ved sig selv:
„Den Tale er et Stigbord
For Begeistringens Elv.
Nu gad jeg seet, om Jørgen
Har i sin Næse Been,
Om „Staalet“ i hans Villie
Kan vælte denne Steen!“

„Som sagt“, saa vedblev Præsten,
„I feile, hvis I troer,
At i mit Bryst for Kunsten
Ingen Kjærlighed boer.
Nei, jeg har just for Kunsten
Den rette Respect, —
Bønhaser kun jeg hader
Og deres hele Slægt!“

Her hurtigt han med Haanden
Hen over Panden foer:
„Jeg sad engang til Middag
Ved en Skuespillers Bord.
Han, jeg, hans Søn og Datter
Var det hele Compagnie, —
Samtalens Blomst udfolded
Sig broget, kjæk og fri.

De Unge var Elever,
Men deres Kald kun svagt.
Det smertede den Gamle,
Der stadigt tog i Agt
At aabne deres Øine,
Og i Samtalens Gang
Han af og til saalunde
Røbed sit Hjertes Trang:"

„Er Kunsten lang og Livet kort,
Saa bør vi vel itide ændse
At faae en selvskabt Flor paa vort
Tilmaalte Rum, med Skjel og Grændse.

Skal Floren trives, maae vi først
Faae Kundskabs Kilde til Udvikling,
Hvis ei hver Blomst skal døe af Tørst
Og staae kun som en vissen Stikling.

Træd ikke med forvoven Hu
Til nogen Kunstens Helligdomme;
Med Hjertet tomt og knust vil Du
Fortvivlet snart tilbage komme.

Grib ikke med vanhellig Haand
Den strenge Dolk, den muntre Maske;
Dig brænder let, liig Fyrrespaan,
Gudindens Alterild til Aske.

Men har Du Kræfter, har Du Kald,
Og klar Bevidsthed om din Evne,
Træd sindig da i Kunstens Hal,
Men vær beredt paa Kampens Stævne.

Thi Kamp Dig venter, heed og haard,
Med tusind Blændværk, tusind Smerter,
Og Seiren tidt er uvis, naar
Alt sluknes Jordelivets Kerter.

Den, som vil høste Laurens Blad
Ved Banens Meta, uden Anger,
Maa være vaagen med sit Had
Til Smigers Gift og Avinds Slanger.

Naturen er den første Norm,
Den er en Kunstners rette Amme;
Har Kunsten naaet Naturens Form,
Er begge To Eet og det Samme.

Det Kunstige er Kunst dog ei,
Men kun gjenfødt ved Idealet
Det skuffe kan, liig Contrafei
Af Mesterpenslen skabt og malet.

Saa Sandhed som en Lov bør staae
Og holde hver en Kunstner Stangen:
Paa Retten Livet skues maa,
Og ikke vise sig paa Vrangen.

Den tredie Lov vel Anstand er,
En Gratie, der huldt udbreder
Sin Glands paa hvert et Punkt og hver
En Vei, som Kunstens Yndling træder.

En Sjouer selv — en Trappetøs
Kan jo med Gratie fremstilles,
Jens Olsen vorde gracieus,
Naar blot ved Lunets Magt de spilles.

Thi Lunet er som Guldet, lagt
Til Pryd om Perler og Demanter,
Det hæver Viddets rige Pragt,
Og skjuler alle stygge Kanter.

Før man vil declamere, maa
Man lære rigtig redt at tale;
Og lære taaleligt at gaae,
Før man betræder høie Sale! —

Det er omtrent det Apparat,
Hvormed man tør til Templet stige.
Er det istand hos Dig, Krabat?
Er det paa rede Haand, min Pige?

Nei! — Du, min Søn! — jeg seer det nok —
Trak ei Talentets Lod af Urnen,
Din Fod ei passer til en Sok,
Og heller ikke til Cothurnen.

Gaaer Du med Kaarde og Barett
Og troer Dig ret en vakker Ridder,
Seer vi fast Jeppes, Arvs Portrait
Kun, hvor Du gaaer og staaer og sidder.

Og omvendt: naar Du os engang
Vil male Bondeklods-Maneren,
Saa kjeder Du, gjør Tiden lang,
Thi altid skimtes Cavalieren.

Du bærer kun et ydre Skjær,
Men uden indenfra at lære
At ikke være den, Du er,
Men være den, Du skulde være! —

Min Datter! Du gaaer ikke fri
For min Kritik! — Er i din Tanke
Du Dyveke og Eboli, —
Jeg seer dog kun en lille Janke.

Gjør Du Dig yndig, fiin, naiv,
Og troer, det er Dig selv, Du spiller,
Saa er det værre! — Uden Liv
Du maler Metter og Perniller!

I mægte ei at naae den Krands,
Der smykker de gudsendte Præster;
Vær glade, hvis med aaben Sands
Ved Festen I kan staae som Gjæster!

Dødsynd mod Kunsten er det, naar
Man uden Kald, med laante Pjalter
Dumdristig til dens Tempel gaaer
Og skjæmmer Offret paa dets Alter!"

Her mumled Bertel: „Fatter
Er en Hund paa en Fiol!
Det var en deilig Præken!
Og hvilken Prækestol!"
De Unge stod forlegne,
Med Smiil Madamen saae
Til Limmer; men Pastoren
Ei agtede derpaa:

„Nu siig mig, passer dette?
Man skulde næsten troe,
Det Hele kun var møntet
Paa Eder begge To.

Jeg aned længe Faren;
Men jeg lod Sagen gaae
Sin skjæve Gang, indtil jeg
Fik Grund til ret at slaae.

Ei sandt, I selv maae føle,
I har gjort galt Bestik?
Beruste — ei begeistred —
Ved den olympiske Drik?" —
Her Jørgen og Kristine hen
I Fadrens Favntag gik;
Den Ene fik et Haandtryk,
Et Kys den Anden fik.

„Spil da for Folk i Aften, —
Men, saasandt jeg er Præst,
Nu har idag I Begge
Eders sidste Rolle læst.
I giftes skal — forstaaer sig —
Og det om føie Tid;
Kun ei, som her, saa løseligt,
Men lidt mere solid.

Et Hverv jeg byder Jørgen,
Som just han passer til:
Du synger godt og færdig
Du er i Orgelspil.

Og Dig, min lille Stine!
Vil det nok være kjært
At lære Smaaglutter Alt,
Hvad selv Du har lært!

„Min Søster!“ vedblev Præsten
Til Madame Sappi vendt,
„Har Du forglemt mig ganske?
Og har jeg det fortjent?
I langsommelige Tider
Du ei en Tøddel skrev,
Din Husbonds Død — det Budskab
Bragte dit sidste Brev.

Tilgiv! en Streng jeg rører,
Som ei man burde slaae!
End smerteligt den bæver, —
Jeg tvivler ei derpaa.
Bag disse malte Skjerme dog
Du Trøst og Lise fandt —
Og vistnok ogsaa Hæder!“
Tilføied han galant.

„Men see! en Vis histoppe,
Hvis ringe, svage Tolk
Jeg er, og til Formynder
Sig gjør for visse Folk,

Et mægtigt Baand har vundet,
Der, som jeg haaber, nok
Vil drage Dig fra Vandring
Til Hjemmets Spinderok.

Ja, det er nu en Gaade,
Hvis Løsning jeg kun veed.
En ret alvorlig Glæde
Er dit Hjerte bered.
Det undred mig slet ikke,
Jeg feiled ikke, om
Paa dette lille Stikord
Selv Gaadens Løsning kom."

Knap havde Præsten udtalt,
Før fra Coulissen ind
Treen Doctor Ramm og Nina
Med sin blussende Kind.
Nu Moderen, lyksalig, blev
Med Kjærtegn overøst; —
Og der blev ret en Jubel,
Da Gaaden saa var løst.

„Jeg har," tog Præsten Ordet,
„Nu snart vort Dagværk endt;
Intriguen og dens Løsning vel
Jeg være kan bekjendt.

Eet staaer endnu tilbage,"
Han sagde med et Blik,
Der ikke just saa lempeligt
Til Degnens Hjerte gik.

„Vort Regnskab, min Hr. Bertel!
Opgjøres hjemme bedst.
De følger os imorgen
Paa Stines lille Hest.
Endnu det er paatide
I Glemsel Alt at slaae, —
Fik Provsten Sligt at vide,
Min gode Ven! hvad saa?"

Han bød sin Søster Armen
Og ilede afsted;
Og Doctor Ramm og Nina
De fulgte ogsaa med;
I Jørgens Arm fik Stine lagt
Sin Haand saa blød som Dunn;
Bagefter listed Degnen,
Slukøret, men lunn. —

— Som den eensomme Bauta
Paa øde, stille Val,
Nu paa den tomme Scene
Og for den tomme Sal

Stod Limmer her alene,
Ubevægelig og tyst;
Saa skred han ned til Lamperne
Med Haanden paa sit Bryst.

Med høicomisk Pathos
Tre dybe Suk han drog
Og declameerte Wallensteins
Berømte Monolog:
„Som en afløvet Stamme
Jeg staaer nu her!“ — da brat
Han følte, at to Hænder
Ham greb om Skuldren fat.

Og det var Blunt, den unge,
Den lykkelige Svend.
Han raabte: „Slæng nu Maſken
Og disse Pjalter hen!
Tro ei, at her jeg taler
Kaadmundet og i Ruus:
Jeg et Asyl Dig byder
I mit Hjerte og mit Huus!“

Aissens Julcaften.

1.

Paa Mark, paa Eng og Bolig
Sneeteppet festligt laae,
Som Stjernen kasted rolig
Sit klare Øie paa.

Saa vidt som Blikket naaede,
Var iisklædt Havets Bryst;
De trætte Fiskerbaade
Laae slumrende paa Kyst.

Paa Gaarden, hvor med Gammen
Man holdt den glade Juul,
Sad twende Nisser sammen
Ved deres Brød og Suul.

Med røde, spidse Huer,
Med lange, hvide Skjæg,
Sad de ved Lampens Luer
Bag lune Kjældervæg.

Den Ene, Top, var Gjæsten
Men Kop var Vertens Navn;
De vare Venner næsten
Fra deres Fødestavn.

Dog mens de sad ved Borde
Og kjækt i Sulet beed,
Tog Verten, Kop, tilorde,
Og han var meget vred:

„Jeg bød Dig hid, min Broder!
Som jeg saa gjerne gjør;
Men see de nye Moder, —
Min Grød er uden Smør!

Slet ikke vil jeg være
Nu meer i dette Huus,
Hvor knap saamegen Ære
Jeg nyder, som en Muus.

Da dette Huus sig reiste
Med Tinde, Muur og Taarn,
Og stolt fra Klinten kneiste,
Hvor Intet saaes tilforn;

Da Haven her blev dyrket,
Fik Duft og Fuglesang,
Af Grønt i Skov ommørket
Det lette Raadyr sprang;

Da var det mig en Glæde
At see hiin Vikingæt
Her stolt at tage Sæde
Til fredelig Idræt.

Jeg kom til denne Bolig,
Som endnu her den staaer,
Og vogtede den trolig
I fire hundred Aar.

Jeg skjærmede den baade
For Røver, Tyv og Trold,
Jeg vogted den for Baade
Af Ild og Fiendevold.

Men nu — jeg troer jeg hader
Nu baade Slægt og Huus;
Jeg veed, naar jeg forlader
Det, synker Alt i Gruus.

Man har, det tør jeg sige,
Mig haanet altfor slemt,
Især den Kokkepige,
Som Smørret har forglemt.

Hun selv dog kunde trænge
Til mig paa Livets Vei;
Men hun kan vente længe
Paa Hjælp, den kommer ei.

Den Kokketøs! den Taske!
Hvad bilder hun sig ind?
Avlskarlen, Jens, den raske,
Hun rækker tidt sin Kind.

Hvor tidt har jeg da tysset
Gaardhundens stærke Bov,
Saasnart jeg hørte Kysset
Og saae, Jomfruen sov!

Nu kan hun længe sukke —
Nu er jeg ond og vred;
Nu kan hun Ilden slukke
Paa Hjertets Arnested.

For sidste Gang herinde
Vi holde da vor Juul;
Saa gaaer jeg bort at finde
Et andet, bedre Skjul.

Fra Stegersæt mig bar jeg
Med List et Sulefad,
Godt Øl i Kanden har jeg,
Saa vi kan dog faae Mad.

Men naar vi saa er mætte
Og sidde ved vort Kruus,
Jeg vil Dig lidt berette
Om dette gamle Huus.

Fra Spirets Knap og Floie
Til Kjeldrens mindste Braa
Jeg kjender Alting noie, —
Det kan Du vel forstaae.

Jeg saae sig Huset hæve
Og voxe som en Lind,
De første Skyer svæve
Hen over Taarn og Tind.

Og Alt, hvad her paa Borgen
I svunden Tid er skeet,
I Glæden og i Sorgen,
Det har mit Øie seet.

Heel underligt det falder,
At vandre Fjed for Fjed
Igjennem mangen Alder
Til Øieblikket ned.

Men Tanken har jo Vinger,
Dens Skridt er let og ungt,
Som Lynet den sig svinger
Fra fjerne Punkt til Punkt.

Jeg kan Dig Alting melde,
Snild er jeg som en Snog,
Jeg kan Dig Alt fortælle
Som læst op af en Bog.

Følg med! jeg kunde male
Af Billeder en Rad,
Til Morgnens Haner gale,
Og vi maae skilles ad;

Men jeg vil ikke friste
Din Taalmod altfor slemt;
Det Første og det Sidste
Du høre skal bestemt."

Saa tog af Tudekanden
En Slurk den lille Kop,
Og skjød sig lidt fra Panden
Den røde Hue op.

2.

Da nys den stolte Frue,
Margreth, fra Pragt og Magt
Bag Roskilds Kirkebue
Til evig Ro var bragt;

Og han, den taabelige
Erik fra Pommerland,
Forspildte Folk og Rige
Som en uvittig Mand;

Sad Ridder Hack og raaded
For Borgen her; men lidt
Hans Guld og Gods ham baaded,
Som det nu gaaer saa tidt.

Man kaldte ham den Onde,
Forhadt og flyet var han
Af Herremand og Bonde, —
Han var en usæl Mand.

Dog var ei ondt hans Hjerte,
Men han var tung i Sind,
Ham voldte næsten Smerte
Hvert Aandedrag, hvert Trin.

Hans Læber vare skumle
Og altid vildt hans Blik;
Man ofte hørte mumle
Om Udaad, han begik.

Mod Fattige og Rige
Var han dog lige god,
Og Ingen kunde sige,
Hvori hans Synd bestod.

Hvad ham dog bittrest krænked,
Var, at hans unge Viv
En Datter ham kun skjenked
Og lod derved sit Liv.

Saae han den ſpæde Unge
I Vuggen qvik og glad,
Hans Tanker, ſkumle, tunge,
Sig nærmed faſt til Had.

Men jeg ſtod tidt og kigged
Og vogted Barnets Fred,
Naar Ammen ſov og nikked,
Og Lyſet var brændt ned.

Hun blev en deilig Pige,
Blaaøiet, hvid og rød,
Og ſaa var hun tillige
Som Melken mild og ſød.

Hun kunde ſagtens ſmile
Som Vaaren klar og varm,
Thi der var Fred og Hvile
I Gydas unge Barm.

Hun trøſtigt lod den banke,
Thi intet Øies Magt
End havde hendes Tanke
Af Barndoms Slummer vakt.

Ved Vintertid med Silke
Hun i sin Væv mon slaae
De Blomster, Blade, Stilke,
Dem hun om Somren saae.

Hun syede og i Ramme
Og sang saa ynbigt, at
Smaafuglene blev tamme
I Havens Blomsterkrat.

De ikke skye sig dulgte,
Men sløi i Kamret ind;
Og trofast hende fulgte
Den tamme, hvide Hind.

I Vaar og Sommer røgted
Hun tro sit Urtebed;
Og Dagene de flygted
I stille Fryd og Fred.

Men hendes Fader ikke
Forstyrred hendes Ro;
Kun mørknedes hans Blikke,
Naar ret hun sang og loe.

Da hun var blevet voxen,
Han redte til en Fest;
Han slagted Lammet, Oxen
Og indbød mangen Gjæst.

Der baget blev og brygget
Og tappet Viin og Mjød,
Og Ridderſalen ſmykket
Med Tjeld og Urtekoſt.

Og Slægtens Unge, Gamle,
Mand, Qvinde, Svend og Mø,
Man ſaae ſig her at ſamle
Rundtom fra Land og Ø.

Hr. Haek dem bød velkommen
Med ſølverblanke Kruus,
Med Fløiten og med Trommen
Blev de ført ind i Huus.

Han dem ved Skiven bænked,
Som det var ret tilpas,
Men dog ſin Datter ſkjenked
Den førſte Hædersplads.

Der sad de stolt og kneiste,
Og Alt var Liv og Fryd;
Da Ridder Haek sig reiste
Og saa slog han til Lyd;

Han sagde: „Venner kjære!
Og al min gode Slægt!
Jeg vil et Ord frembære,
Som, haaber jeg, har Vægt.

En Søn mig arver ikke,
En Datter Gud kun gav;
Engang mit Skjold skal ligge
Uændset paa min Grav.

At mildne Himlens Vrede,
At rydde Syndens Rod,
Skal hun nu for mig bede
Og være mig til Bod.

Imorgen hun indklædes
Skal i en hellig Stand,
Og hendes Pande vædes
Med Reenheds Vievand.

Jeg vil, at hun forsager
Nu Skov og Eng og Mark,
Og reen som Duen drager
Til Klostrets sikkre Ark.

Idag hun under Krandsen
Med lystig Sang og Klang
Tør træde end i Dandsen
For allersidste Gang!"

Den Faders strenge Villie
Af Alle Bifald fik;
Mens hun, den Offerlilie,
Lod segne bly sit Blik.

Men da hun atter nødte
Sit Øie op med Tvang,
Et andet Øie mødte
Det paa sin stille Gang.

Det Øie var vel dristigt,
Mandhaftigt, klart og blaat,
Og at det tindred listigt
Jo klædte det saa godt.

Dybt hendes Hjerte bæved,
Men da hun Øiet bly
Igjen fra Skjulet hæved,
Det mødte hans paany.

Et Smiil om Læben drog han,
Og taus han sad en Stund;
En Frugt fra Fadet tog han,
Men ikke for sin Mund.

Han ridsed med sin Daggert
I Æblets røde Kind
Saa listeligt og vakkert
De stærke Runer ind.

Og mens ved Gallabordet
Der toned Sang og Spil,
Og Alle førte Ordet,
Men Ingen hørte til,

Han over Dugen trilled
Den Abild rund og rød,
Just som han havde villet,
Sank den i Gydas Skjød.

Paa hendes Kind i Lue
Stod tvende Roser da,
Og det var let at skue,
Hvor deres Ild kom fra.

Ei længer Blikket trængte
Sig frem som Diekast;
Nu ved hans Aasyn hængte
Det inderligt og fast.

Ud stormed Ungdomssværmen,
Til Dands de fulgtes ad,
Mens endnu trygt ved Bærmen
De gamle Herrer sad.

Og yndigt hvirvled Dandsen
Til Fløite og Cymbal,
Og broget snoedes Krandsen
I Fakkelsmykte Sal.

Snildt Ridder Rolf hin unge
I Dands ved Gydas Haand
Med Die og med Tunge
Fast knyttede sit Baand.

Da svandt af hendes Tanke,
At hun var Offerlam,
Omt som en Vedbendranke
Den klynged sig til ham.

Snart var de Timer svundne,
Hver Fod, hvert Øie træt,
Og snart laae Alle bundne
I Blund og Drømmens Net.

Da Solen næste Morgen
Nattaagerne forjog,
Drog langsomt ud fra Borgen
Til Klosteret et Tog.

Det Kloster laae bag Skoven,
Hvor nu i Høst og Vaar
Bag Harven og bag Ploven
Den travle Bonde gaaer.

Did red da Gyda liden
Paa festligt smykte Hest;
Og hende nær ved Siden
Sig holdt den skjønne Gjæst.

Fra aabne Kirkeporte
Det Tog imøde gik
De Klosterfruer sorte
Med dybt nedslagne Blik.

De ledte frem for Alter
Den blege Brud, mens Klang
Af Tuba, Harpe, Psalter
Lüg Virak op sig svang.

Og mens de Kirkeklokker
Som til Gravlægning slaaer,
De klipped hendes Lokker,
De raged hendes Haar.

Og da hun saa var dækket
Af Slør og Kofte sort,
Da iled, som forskrækket,
Den Venneskare bort,

Lüg vevre Fugl i Bure,
Der vil af Længsel døe,
Bag skumle Fængselsmure
Sad nu den faure Mø.

En sælsom Ild der brændte
I hendes unge Bryst,
At aldrig før hun kjendte
Saa smertefuld en Lyst.

Dog i den grimme Hule,
Hvor nu hun var hensat,
Hun maatte ængstlig skjule
Sit Hjertes dyre Skat.

Men hendes snevre Celle,
Den eensomt stille Nat,
De kunde nok fortælle,
Hvordan det vel var sat.

Een Villiekraft kun leved,
Eet Billed klart kun stod;
Alt andet var oprevet
Som Blomst med Top og Rod.

Og ingen Hvile lagde
Paa hendes Barm sin Haand,
Og ingen Tanke sagde
Et „Fred"! til hendes Aand.

Saa gik der tvende Nætter,
Saa gik der Dage to;
Den tredie Nat hun sætter
Sig for at fange Ro.

Hun sneg sig ned i Haven.
I Muren var en Dør,
Som førte ud til Graven,
Der vel var dyb, men tør.

Hun gyste ei, og Mørket
Ei voldte hende Skræk;
Af Elskovslængsel styrket
Hun kom til striden Bæk.

Den sorte Nonnekofte
Hun kiltred op ihast,
Om trinde, hvide Hofte
Hun knyttede den fast.

Høit hendes Lænder baded
Den dybe, stille Strøm,
Men hun saa sikkert vaded,
Som var det i en Drøm.

Let gjennem Skov hun iled
Og tænkte ei paa Sorg,
Glad hendes Hjerte smiled,
Da nær hun stod hans Borg.

Her standser hun og vakler;
Thi fra en Hulvei frem
Kom der et Tog med Fakler
Og Ridder Rolf med dem.

Han sig i Bøilen hæved
Og svang sig af sin Hest,
Og mens hans Hjerte bæved,
Han knæled for sin Gjæst.

„Det var min Agt og Villie
Just nu at udfrie Dig;
Og Du, min søde Lilie!
Du kommer selv til mig?“

Det sagde han med Liste,
Det Halve kun var sandt;
Thi altfor vel han vidste,
Hvordan hun Veien fandt.

Han i sin Arm opfanger
Den blege Rosenknop,
Og paa en vælig Ganger
Han løfter hende op.

Til Borgen ikke drog de,
Den Ungersvend og Mø;
Paa rappe Hove jog de
Ned til den salte Sø.

Her vented dem en Skude,
Og endnu samme Nat
De pløied Bølgen ude
Mod Nord i Kattegat.

Til Sydens fjerne Lande
Han styrede sin Stavn,
Ved Velsklands rige Strande
Han satte ind i Havn.

De hørte Romas Klokker
Og stod ved Naadens Dør;
Og da var Sydas Lokker
Saa bølgende som før.

Og her hun blev befriet
For Løftets strenge Baand,
Og deres Pagt indviet
Nu ved en hellig Haand.

Paa Sikilø han landed
Og vandt sig Gods og Fæ,
Og planted der blandt andet
Sit ædle Stammetræ.

Det groede og forgrened
Sig stolt og stod ved Magt,
Og Nordens Kraft forened
Med Sydens Skjønhedspragt! —

De troede sig saa snilde
Og priste deres Mod;
Men mig det var, der vilde,
At Lykken blev dem god.

Jeg aabned hende Døren,
Jeg styred hendes Fod,
Jeg døved alle Øren,
Da Fængslet hun forlod.

Jeg Ridderen besuden
I Drøm gav Raad og Vink,
Jeg hjalp at ruste Skuden —
Jo, jeg var saare flink!

Og jeg — jeg knytted Knuden
I Pigens Reiseslør,
Der Fristelsen holdt uden-
for Hjertets aabne Dør! —

Hiint Slag paa Fadrens Hjerte
Faldt ikke meget tungt;
Det glemte snart sin Smerte
Og blev fast atter ungt.

Han beiled og hjemførte
En anden Hustru skjøn,
Og Himlen ham bønhørte, —
Hun fødte ham en Søn.

3.

„Nu springer jeg et Stykke,
Et dygtigt Skridt vi taer;
Ei sandt, det er en Lykke,
At Tanken Vinger har?

Det er til vore Dage",
Blev Verten Kop da ved,
Og lod sig Ollet smage,
„Vi flytte nu vort Fjed.

End staaer det gamle Huus, som
Det stod fast første Dag;
End hvisker Skovens Suus om
Dets Gavle og dets Tag.

End ſees paa alle Sider
Snørkler og Billedſiir,
End Sommerſkyen glider
Hen over Borgens Spiir.

Udvendig er den gammel,
Forinden er den ny;
Alt Huusgeraad og Skrammel
Fra Fortid maatte flye.

Af Hvælvinger og Buer
Der findes nu kun faa;
Nu har vi flere Stuer,
Men de er ogſaa ſmaa.

Een af de ſtore Sale
Staaer dog endnu ved Magt;
En Mand, ſom godt kan male,
Har nu gjenfødt dens Pragt.

Hvor før paa Sandſteensfliſer
Sig Støvleſaalen ſled,
Nu Bryſslerteppet viſer
Et broget Blomſterbed.

Alt noget Nyt bebuder!
Solstraalen trænger frem
Nu gjennem blanke Ruder,
Hvor før kun var en Lem.

Den, Gaarden nu tilhører,
Er ei af Adelsslægt;
Han i sit Skjold kun fører
En Alen og en Vægt.

Men han har mange Penge,
Dertil en god Forstand,
Derfor han ei kan trænge
Til Sligt, den brave Mand.

Naa, den, som nu regjerer,
Er af sin Professjon
En Kjøbmand, en Grosserer,
En moersom, sær Patron.

Vist har han Nok af Penge,
Og fleer endnu at faae
Behøver han ei længe
At speculere paa.

De strømme til hans Kasse,
Som Duer til et Slag,
Naar Høg og Glente passe
Paa dem fra Himlens Tag.

Ei paa sin Skat han ruger,
Nei, han er god og from,
Hvor Sorg og Armod knuger,
Til Trøst han ofte kom.

En Hustru, tidligt mistet,
Er ham et evigt Savn,
Og aldrig var han fristet,
At glemme hendes Navn.

Til Trøst har han en Datter,
En herlig Søn dertil,
Dem begge han omfatter
Med al sit Hjertes Ild.

Af Indfald, underlige,
Han ofte mange fik,
Som lod hans Færd afvige
Fra Verdens tamme Skik.

Hans Datter, ung og deilig,
Fik snart en Fæstemand;
Det skeete saa beleilig,
Som det vel tænkes kan.

Engang af Theemaskinen
Hun skoldet fik sit Bryst;
En Doctor lindred Pinen
Ved Balsam og ved Trøst.

Da hendes Saar var læget,
Og Smerten svundet hen,
Han hende bad bevæget
At lindre hans igjen.

Hun fandt det ganske billigt,
Og da saa Begge gik
Til Faderen, velvilligt
Af ham et Ja de fik.

Men nu var Freden ude
For Sønnen, stakkels Fyr;
Alt syntes ham bebude
Et sælsomt Eventyr.

Han holdt meest af at drukne
Sig i et Lærdoms Hav;
De Bøger gamle, mugne,
Hans Tanke Næring gav.

Dog var han ingen Stakkel;
Nei tvertimod, en Svend
Med Kraft i Diets Fakkel,
I Arm, i Fod, i Lænd.

Han kunde fægte, ride;
I sidste Krig han gik
Med Portepee ved Side
Og holdt sig nok saa qvik;

Saa da han Værget slængte,
Var ham Kong Fredrik blid,
Og i hans Knaphul hængte
Et gyldent Hid-og-did.

Til sine tause Venner
Paa Hylderne, for hvem
Hans Længsel altid brænder,
Han iled atter hjem.

Dog var der og en anden
Magnet, der drev ham saa;
Men Hjertet meer end Panden
Dens Kræfter virked paa.

Det var to Øine milde,
Det var et rigt Guldhaar,
Der tidligt ham og silde
Gjenkaldte Barndoms Vaar;

Da han og hun de leged
I Engens Blomsterfavn,
Og dybt gjensidig præged
I Hjertet hver sit Navn.

Den søde Tanke groede,
Som Rosenstokken groer,
Men aldrig end betroede
Han den til klare Ord.

Saa Ingen han fortrolig
Meddeelte, hvem hun var;
Trofast i Hjertets Bolig
Han hendes Billed bar.

Thi han, som hist ved Isted
Imod Kanoner gik,
Fast al Courage misted
For Fadrens Alvorsblik.

Hvo kan hans Skræk nu male,
Da ham engang i Løn
Hans Fader holdt den Tale
Høitideligt: „Min Søn!

Din Søster er forlovet —
Høist glædeligt! — Nu jeg
Har sat mig i mit Hoved,
At Du skal samme Vei.

Du higer og Du søger,
Som der i Digtet staaer,
I nye og gamle Bøger
Med Flid saa mange Aar.

Men Livet er Dig lukket,
Og det er dog en Bog,
Hvis Frugt, tilbørligt plukket,
Kan ogsaa gjøre klog.

Og aldrig kan der vækkes
I os en bedre Aand,
End naar hiin Frugt os rækkes
Af ædel Qvindehaand.

Hør nu: I denne Sommer
Fra Landet og fra Byen,
En Sværm af Frøkner kommer, —
Saa kan Du holde Syn.

Har Du saa seet og seiret
Og vundet Seirens Krands,
Skal her jeg snart faae feiret
En Doppel-Allians.

Jeg vil, at I skal vies
Paa een og samme Dag;
Dog ønsker jeg, der ties
Endnu med denne Sag.

Nu haaber jeg, Du lader
Ei Lykken fra Dig gaae!"
Her bukkede hans Fader
Og gik og lod ham staae.

Der stod han heelt betuttet;
Thi ak! sit Nei, sit Ja,
Naar det var fast besluttet,
Veeg ei hans Fader fra.

Men da nu Gjøgen kukked
Til Nattergalens Slag,
Stod næsten aldrig lukket
Vor Port ved Nat og Dag.

For hvem der komme vilde,
Var Sagen nu saa let;
Thi Menniſken er ſnilde,
Naar Viddet bruges ret.

De har nu mange Kunſter,
Som de har hittet paa,
Med Kræfter og med Dunſter,
Som dem tilhaande gaae.

Et Brev nu bliver ſkrevet
Og ſendt med Lynets Fart;
Knap har man ſtikket Brevet,
Saa faaer man det beſvart.

Knap nogen Vognheſt ſtamper,
Nu har de noget Nyt;
Locomotivet damper
Og flyver fyt-fyt-fyt!

Nu ſpørger ingen Skipper
Meer efter Veir og Vind,
Trods Vind og Veir han ſlipper
Ved Damp i Havnen ind.

Saa kom en Flok da ſammen
Saavel tillands ſom -vands,
For her blandt anden Gammen
Maaſkee at faae en Krands.

Af Søſtrens troe Veninder
Fra Bal og Inſtitut
Paa Gaarden ſig indfinder
Heel mangen yndig Glut.

Vel Fadrens Planer kjender
De ei, men tidt i Løn
Den ſtille Tanke vender
Sig til hans vakkre Søn.

Der saaes to Baronesser,
Tre Frøkner fra et Stift,
To fattige Comtesser,
Som gjerne saae sig gift.

De eied stort ei mere
End Skjold med Ulv og Ørn! —
Saa var der ogsaa flere
Guldfagre Kjøbmandsbørn.

Grossereren, den gamle,
Var ganske fiin og snu;
Af Herrer lod han samle
Kun faa Udsøgte nu.

To Fættre og et lille
Partie af Gubber saae
Han nok; thi de ei vilde
Hans Plan i Veien gaae.

Han vidste, de ei nærmed
Sig til hans Blomsterflor;
For Agerhøns de sværmed,
For Viin og L'hombrebord.

Og det var dog forfrækkeligt.
Saa heldigt Alting faldt;
For Morskab var der klækkeligt
Jo sørget overalt.

Smaafuglene sødt lokked
Dem ud hver Morgenstund,
Spadserende de flokked
Sig rundt i grønne Lund.

Der Snepper var at lange
Med Hagl i Skov og Mark,
Og Fiske nok at fange
I Strand, i Bæk, i Park.

Saa læste man en Digter,
Saa gjorde man tilhest
Udflugter til Udsigter,
Og tegned dem sombedst.

Med alskens Mundgodt læsset
De lange Borde var;
Liig Gryllers Sang i Græsset
Gik da den Passiar.

Der blev og musiceret,
Der blev gjort deiligt Spil
Paa Fløiter og Claveret,
Imens de sang dertil.

Var det en kjølig Aften,
Fik man en lille Vals;
Med Knald da Druesaften
Sprang af Bouteillens Hals.

Ved Intet Sønnen mangled,
Han var jo ingen Nar;
Han reed, han sang, han angled,
Han spilte selv Billard.

Han dandsed, han spadseerte,
Han Gyngesnoren trak
Og livligt converseerte, —
Hvad vi vil kalde Snak.

Men seent, naar Alle iilte
Afsted: Sovvel! Godnat!
Han qvæged sig og hvilte
Ved Lærdoms rige Skat.

Han havde just et Værelse,
Hvor Ingen vilde boe,
Saa til sin Aands Belærelse
Han havde Fred og Ro.

Hans Fader gik og speided
Dag ud, Dag ind, og jeg
Usynlig ham geleided
Paa hver hans Sti og Vei;

Men af Forliebthed intet,
Slet intet Spor vi saae.
Den Gamle skjemted, sinted,
Men fik ei Svar derpaa.

Men hos de søde Piger
Kom just Symptomet frem.
Du leer nok, naar jeg siger,
Jeg havde ondt af dem.

Vel vare Nogle kolde,
Og Andre stolte var,
Som kunde Minen holde
Bestandig lys og klar.

Jeg, som var allevegne
Og Alt forstaaer saa godt,
Saae Andre rødme, blegne
Med Øielaaget vaadt.

Tidt, før den søde Slummer
Dem slynged i sin Arm,
Udgjød de deres Kummer
I Kammerpigens Barm.

Og før de Øiet lukked
Og sank i Pudens Favn,
Jeg hørte, hvor de sukked
Eet og det samme Navn! —

Alt Somren var paa Vandring
Hen mod den travle Høst;
Ei sporedes Forandring
I Ungersvendens Bryst.

Da lod hans Fader hente
Ham til sit Cabinet,
Og disse Ord henvendte
Til ham: „Nu er jeg træt!

Her gaaer Du nu, omstraalet
Af Skjønhed og Talent,
Og lige langt fra Maalet. —
Har man dog Mage kjendt?

Tag ikke som en Daare
Paa denne lette Sag!
Nu vil jeg, Du skal kaare
En Brud Dig næste Dag!

Du kan, naar blot Du vilde!
Faa Alt nu vel betænkt,
Hvis ei," — Her taug han stille
Og gloede grumme strengt.

Naar disse Jordens Herrer
Saa vigtige sig tee,
Og Dinene opsperrer,
Maa ret mit Hjerte lee;

De troe, ved saadant Væsen
At byde Alting Trods,
Og tages dog ved Næsen
Af Skjebnen og af os!

Den unge Mand ved Bordet
Stod paa sin vante Viis
Og søgte efter Ordet,
Mens Fadren tog en Priis.

En Fasthed, ham ei egen,
Jeg syntes dog at see;
Han bukked, ei forlegen,
Og sagde: „Det skal skee!"

Han var ved Aftensbordet
Fast overgiven vild,
Drak Viin og førte Ordet
Med usædvanlig Ild.

Saa blev det Nat. Hver Kerte
Var slukt og Alt i Ro;
Kuns han og saa hans Smerte
Sad vaagne Beggeto.

Med Haanden under Kinden
Saa tankefuld i Sind
Han sad, mens Nattevinden
I Kamret listed ind.

Den Stue Ingen hyndte,
Der nødigt op man kom,
Ved Aftentid man skyndte
Sig helst derudenom.

Thi fra det skumle Kammer
I Taarnet hist mod Nord,
Paastaaer man, høres Jammer,
Som skeete der et Mord.

Det kommer, som de sige,
Deraf, at netop der
To Brødre for en Pige
Faldt i hinandens Sværd.

Nu søger hele Nætter
Hun der med Kost og Klud
At faae de mørke Pletter
Af Gulvet tvættet ud.

Han havde aldrig seet det,
Naar der ved Nat han sad,
Og ofte nok beleet det,
Naar man ham vared ad.

Hans Tanke ikke trængte
Sig om det skumle Punkt,
Det Billed, som han tænkte,
Var solklart, sundt, og ungt.

Han ændsed ei det Mørke, —
Nei, det var yndigt lyst,
Hvad al hans Villies Styrke
Nu samled i hans Bryst.

Som naar en natlig Skipper
Staaer taus ved Roer og Styr,
Og ei af Øiet slipper
Det fjerne Frelsens Fyr, —

Som naar en Granske stiger
Til Tankens Dybde ned,
Og ei et Haarsbred viger
Fra rette Vei hans Fjed;

Saa fast hans Sind omslynged
Sin Længsel og sit Savn,
Saa fast hans Hjerte klynged
Sig til det ene Navn.

Der klang det som den reneste
Gudskabte Harmonie,
Og dette Navn, det eneste,
Var Text og Melodie.

Da aabned ganske stille,
Som ved en Luftnings Vør,
I Væggen sig en lille,
Tapetbedækket Dør.

Man sjelden kun den rørte,
Og den stod altid lukt,
Til Vindeltrappen førte
Den, som blev sjelden brugt.

Der traadte — nei, der svæved
En yndig Skabning ind.
Ha, hvor hans Hjerte bæved!
Hvor blegned ei hans Kind!

Det var en deilig Qvinde,
En Jomfru skjær og sød, —
Ak ja, det var jo Hende, —
Hans Alt i Liv og Død!

Hun gik — nei, jeg maa sige,
Hun svæved rank og let,
Det blonde Haar, det rige,
Knap fængslet af et Net.

Den lange, folderige
Natdragt, saa hvid som Snee,
Var fæstet op kun lige,
Saa Foden var at see.

Fra Halsen over Barmen
De brede Folder laae,
Og Ærmet dækked Armen
Ned til de Hænder smaa.

De aabne Øine skued
Ei ud, men indad vendt,
Den Glands, hvormed de lued
Kun for det Indre tændt.

Han voved ei at røre
Sit Dielaag, sin Mund;
Han voved blot at høre, —
At see han voved kun.

Den unge Pige flytted
Saa sagte frem sin Fod;
Da var det, som hun lytted,
Og saa hun stille stod.

Han holdt sin Læbe lukket,
Ei Lyd han aanded frem,
Men hendes Navn han sukked
Dybt i sit Hjertes Gjem.

Hun lytted! -- Med en Stemme
Saa inderlig, saa kjær,
Hun mæled, som ei hjemme
Paa Jord hun havde meer:

„Han kaldte! — o, mit Hjerte
Fornam hans kjære Røst!
Nu al min Tvivl og Smerte
Er vendt til Haab og Trøst.

Nys var det i det Fjerne, --
Nu klang det ganske nær!
Jeg maatte — o, hvor gjerne
Jeg fulgte Kaldet her!"

End voved ei at flytte
Sin Fod den unge Mand;
Fast stod han som hin Støtte
Paa Borgebroens Rand,

Og mens hans Tanke svimled,
En Strøm af Elskovsord
Frem i hans Hjerte vrimled
Til riig og fyldig Flor.

Da lytted hun, — om Kinden
En Purpurlue flød;
Og mildt som Nattevinden
Hun hvisked: „Han er sød!

Naar Sol staaer over Skove,
Og skuer rundtomkring,
Han vil med mig trolove
Sig ved sin Moders Ring!"

Paa Bordets Hjørne lagde
Hun hen sin lille Haand; —
Han gjorde, som hun sagde,
Halv ubevidst i Aand.

I hendes Aasyn tegned
Undseelse sig og Skræk,
Og som et Slør der segned
Om Pigens skjønne Træk.

Et Skridt hun tog, hun dvæled,
Som kyst, hun sammen foer,
Saa smiled hun og mæled
Et uforstaaeligt Ord.

Den Haand, som Ringen smykked,
Hun hæved langsomt kun,
Og den mod Barmen trykked
Med Smiil og til sin Mund.

Men nu — som Gulvet brændte
Hedt under hendes Fod, —
Hun hurtigt bort sig vendte
Og Kammeret forlod.

Men han stod henrykt, svimmel,
I salig Fryd fortabt;
Han vidste, nu en Himmel
Var for hans Fremtid skabt! —

Den næste Morgen vækked
Den unge Mand saa smaat
Sin Fader, der forskrækket
Betragted ham: „Hvad godt?“

„Jeg uden meer Forhaling
Adlyde vil dit Bud;
Idag paa din Befaling
Jeg vælger mig en Brud;

Ei blot for Himlens Aasyn
I Hemmeligheds Gjem,
Nei, i Alverdens Paasyn,
Jeg drager hende frem.

Jeg vil Dig derfor bede
Til denne Festlighed
At holde Alting rede,
Som Du bedst kan og veed.

See, alle dem, som bleve
Herhid af Skjebnen ført,
Og alle dem, her leve,
Der bære Særk og Skjørt;

Hver Qvinde her paa Stedet,
Med tom, med spækket Pung,
Unødt, uforberedet,
Smuk, hæslig, gammel, ung, —

Dem maa idag Du samle
Mig i den store Sal!"
Da smidskede den Gamle:
„Den Plan er ei saa gal!"

Det er ei let at sige,
Hvor ret i denne Sag
Det Overordentlige
Var i den Herres Smag.

Og gjerne, naar han turde,
Som nu ved dette her,
Det Sære, det Absurde
Han blanded i sin Færd.

Ja, i det Mindste bar han
Sig tidt heel fælsomt til;
Det syntes fast som var han
Skabt til Comœdiespil.

Nu hurtigt sammenkalde
Ved Bud, han fik at gaae,
Lod han i Salen Alle,
Som gik med Skjørter paa.

Fra Damerne, de pene,
Til Kokkepigen rød,
Til den idyllske Scene,
En Malkeplads frembød;

Paa hele Klassestigen
Blev der slet Ingen glemt;
Der kom selv Hønsepigen,
Forundret og beklemt.

Hvad her afhandles skulde,
De aned vistnok ei;
Jeg ellers troer, de Hulde
Var løbet hver sin Vei.

Den unge Mand i Salen
Skarpt speidende stod der,
Som Høvdingen paa Valen
Foran en samlet Hær.

Men, naar man rigtig nøie
Saae til, man Vished vandt,
Han søgte med sit Øie
Een, som han ikke fandt.

Hans Fader, høist urolig,
Sig bøied nu i Løn
Hen mod ham, og fortrolig
Han hviskede: „Min Søn!

Du ængstes, som det lader;
Fat Mod! hvi dvæler Du?“
Han fik til Svar: „Min Fader!
Her mangler Een endnu!

Dog nei, der seer jeg hende
Hist i den lysblaae Dragt,
Hun er den, jeg vil vinde, —
Nu er Dig Alting sagt.“

Med Tillids Smiil i Øiet,
Med Haabet i sit Bryst,
Forbindtligt fremad bøiet
Han hævede sin Røst:

„Et Ønske af min Fader,
Som mig Befaling er,
Gjør, at jeg klart oplader
Mit Hjertes Løndom her.

Du skal en Brud Dig finde,
Saa lod hans Alvorsord,
En huld Ledsagerinde
Paa denne dunkle Jord;

Livsalig for dit Øie,
Et Lys for dine Fjed,
En Trøst i Livets Møie,
Ved trofast Kjærlighed.

Han lod Dem sammenkalde;
Og til mit Lykkespil
I kjære Venner alle
Nu Vidner være vil:

Til den, hos hvem jeg finder
Min salig Moders Ring.
For evigt jeg mig binder,
For dette Retterthing!“

En ængstlig Stilhed hviled
I hver en Vraa og Krog;
Mens Nogle haanligt smiled,
Hos Andre Hjertet slog.

Da traadte Een af Stimlen
Lüig Stjernen af en Sky,
Som midt i Urtevrimlen
Violen frisk og bly.

Og saa — jeg vil ei bande —
Et Raab der hørtes: „Hun!
Forpagterens Johanne?“
Lød det fra Alles Mund.

Hun gik saa sær forlegen
Med Rosenblus paa Kind,
Saa lempeligt, som Veien
Gik op ad Fjeldetind.

Hun nærmed bly og sagte
Sig til sin Barndoms Ven,
Undseelig da hun rakte
Sin lille Haand ham hen:

„Imorges paa min Finger
Det Smykke her jeg saae;
Jeg kan — hvordan den Ring er
Mig bragt — slet ei forstaae.

Som Barn jeg saae jo ofte
Dens glødende Rubin;
Jeg husker nok, Du lovte,
Den skulde vorde min.

Og nu —“ Her Kinden blegned,
Som før var luevarm,
Afmægtig fast hun segned,
Men i en trofast Arm.

„Du, som har Ringen baaret,
Dig vier jeg mit Liv;
Dig har jeg mig udkaaret, —
Siig, vorder Du min Viv?“

Hun svared ei, men lagde
Sin Høire taus i hans;
Et Ja ham henrykt sagde
Jo hendes Øines Glands.

Nu Fadren proklameerte
Den Pagt for god og ret;
Man Parret gratuleerte
Omringende dem tæt.

Den Gamle fra sit Sæde
Paa Scenen skued ned;
Fast ellevild af Glæde
Han sine Hænder gned.

Saa skiltes Sværmen atter;
Men da Hver kom til Sit,
En hidtil kuet Latter
Udtømte sig jo frit.

Dog var det ikke Alle,
Der tog sig for at lee;
Hos Nogle var der Galde,
Hos Andre Sorg at see;

Her Smerte — hisset Kulde
Var over Hjertet bragt.
At trøste dem, de Hulde,
Stod ei dog i min Magt.

Men snart de dog kom stikkende
Med Bud fra deres Hjem:
„Mama var sengeliggende, —
Og Fatters Hoste slem; —

Saa det var høist nødvendigt
At de kom hjem igjen, —
Saa var de bedt indstændigt
Besøge Den og Den; —

De maatte see at komme
Somsnareſt nu afsted!“ —
Snart Salene var tomme
Og de smaa Kamre med!

Men nu ved Aarets Ende
Fik begge unge Par
Først rigtig lært at kjende,
Hvor god dem Himlen var.

Ei mindre Fryd var Fatters,
Han gik som i en Dands
Ved Sønnens og sin Datters
Qvadrupelallians.

Og det maa jeg vel sande,
At lystigt til det gik,
Da han fik sin Johanne
Og hun sin Doctor fik.

Vor Gaard blev stærkt beleiret
Af Gjæster uden Tal,
Og her et Bryllup feiret,
Som længe spørges skal.

Slet Ingen aned rigtig
Den sære Handels Spind;
Jeg kunde gjort mig vigtig,
Men holdt mig dog i Skind.

Der er jo mange Traade,
Som man ei røre tør,
Der er jo mangen Gaade,
Som man ei løse bør!"

4.

„Kom med, min Ven! fra Taget
Vi skue kan derned.
Hvor lystigt Julelaget
Er leiret nu i Fred.

Men derfor skulde ikke —
Det mener Du vel med? —
De glemme gamle Skikke
Og gammel Trofasthed.

De juble der og qvæde,
Men snart, som Du skal see,
Vil mange Dine græde,
Der tindre nu og lee.

Ad denne Vindeltrappe
I Pillen", vedblev Kop,
„Paa vore Fødder rappe
Vi snart kan naae derop.

Men knuse Fadet vil jeg,
Som Barsel her det staae!
Jeg helmer ikke, til jeg
En bedre Hævn kan faae."

Han sparked det med Foden,
Da brast den fede Grød,
Af gule Smør da Floden
Ud over Fadet flød.

Kop slog de bitte Hænder
Forbauset mod sit Bryst,
Og raabte: „Ak, nu ender
Dog Alt med Fryd og Lyst!

Den lille Kokkepige
Har Smørret ikke glemt;
Jeg seer, at det sig lige
Paa Bunden havde gjemt.

Det var ei for at drille
Mig, eller drive Spot,
Dit fromme Sind, Du Lille!
Betaler jeg Dig godt.

Husjomfruen skal sove
Og Caro holde Mund,
Naar Du og Jens vil vove
At tales ved en Stund.

Husherrens Skrin og Punge
Skal aldrig blive lænds;
Og hun, den stakkels Unge,
Skal saamæn faae sin Jens!"

Anmærkninger.

Fra Ludvig Bødtcher. Aftrykt her med Forfatterens Tilladelse.

Den Sidste paa Skandsen. Skrevet i Foraaret 1865. — Hunden, „Piil", tilhører en høit agtet Officier i Hæren.

Henrik Pingel, født d. 3die Januar 1838 i Kjøbenhavn, faldt d. 29de Juni 1864 i en Træfning ved Arnkilsøre paa Als.

Verner. Til sjette Romanze er et Motiv laant fra en Folkevise. See Nyerup og Rahbek: Udvalgte danske Viser, 4de Bind, Pag. 43—45.

Pag. 272. I stærke Ord, i Urter og i Stene, — in verbis herbis et lapidibus omne medicamen.

Pag. 320. „Hid-og-did" d. e. Kors, hvilket Ord Nissen ikke tør udtale.